

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Osztrák hajsza Burián ellen.

Budapest, május 12.

Szép halali kürtszók hangzanak át a Lajtán túlról; odaát hajtóvadászat van, melyben az osztrák kormány nyal élén szép egyetértésben vesz részt valamennyi osztrák párt. Az üzött vad báró Burián közös pénzügyminiszter, akinek kezdeményezésére a király jóváhagyta azt, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Boszniában agrárbankot alapítson. Nosza lön erre riadalom odaát! Magyarország anyagiakban gyarmatává teszi Boszniát! A görbehegyek országa elsősorban földmivelő ország, aki tehát itt a földbirtokosokat pénzügyileg hatalmában tartja, az a politikailag számbavehető lakosság túlnyomó többségén is uralkodik. Magyarország a maga politikai aspirációi előtt egyengeti az utat Bosznia felé! Ezek a zajos hajsza jel-szavai s „halali, halali” napok óta folyik a heccz. A hajtóvadászatot Lueger elvbarátai kezdték: a keresztény-szocialisták, akiknek az alkalom jó volt arra, hogy ismét heves támadásokat intézzenek Magyarország ellen, Burián személyét a Bienerth-kabinetben keresztül támadták, ez kapóra jött a cseheknek, délszlávoknak és a szocialistáknak, akik így egy csapásra üthették Magyarországot is, saját gyűlölt házi kormányukat is. Hamarosan ők is beálltak hát a koncertbe, amire a Bienerth-kormány nagyon kellemetlenül kezdte magát érezni, a keresztény-szocialisták pedig

megriadtak: hiszen ők nem ezt akarták! Visszaüt azonban nem volt, amire a Bienerth-kormány gondolt egyet s üldözött vadból ő is fölcsapott vadásznak; ma a Reichsrath ülésén azt tette, hogy egyszerűen megtagadta Buriánt, akinek a terveit előre ismerte s akinek a javaslataihoz maga is hozzájárult. Ma az osztrák miniszterelnök kijelentette, hogy nem lesz abban a helyzetben, hogy Burián álláspontját az osztrák törvényhozás előtt képviselje s hangsúlyozva kiemelte, hogy sikerült a bank működését a boszniai tartománygyűlés elhatározásától függővé tennie, mert a boszniai kormány mindaddig nem kezdheti meg az agrárbankkal a földtehermentesítési műveleteket, amíg a boszniai tartománygyűlés nem határoz a kérdésben.

Ilyen éles ellentétben állnak egymással szemben az osztrák kormány és osztrák pártok egyfelől, másfelől pedig báró Burián, aki szerencsétlenségére olyan dolgot kezdeményezett, aminek talán a magyar álláspont is hasznát láthatja. Ha normális volna az osztrák-magyar államszövetség alkotmányos élete, az ellentétből könnyű volna megállapítani azt, hogy ezután minek kell következnie. Báró Burián az alkotmányos formák szigorú betartásával kikérte az osztrák miniszterelnök véleményét és ennek előleges hozzájárulását sikerült is megnyernie azzal, hogy éppen azt a záradékot fölvette a javaslatába, melyre báró Bienerth most utólag is olyan súlyt helyez: az osztrák tarto-

mánygyűlés utólagos hozzájárulásának szükségét. A király ismét csak báró Bienerth meghallgatása után az agrárbank felállításához megadta a szankciót. Ha azóta Bienerth ur egyebet gondolt, ennek a konzekvenciát egyedül csak ő maga viselheti. Tessék neki lemondani, hogyha most már nincs módjában az, hogy báró Burián álláspontját fedezze, tessék a helyét otthagyni, hogyha az osztrák parlamenti többség úgy vélekedik, hogy lanyhán és könnyelműen intézte Ausztria érdekeit. Az uralkodót azonban nem lehet abba a helyzetbe hozni, hogy egyszer az egyik minisztere javaslatát szentesítse, azután ugyanezt a miniszterét éppen a szentesített javaslat miatt elejtse s ezzel önmagát is dezavualja.

A mi kedves monarchiánkban azonban fejetején állnak az alkotmányos formák s egy cseppet sem lepődünk meg azon, hogy a bécsi táviratok Buriánt már is bukott embernek tartják. Burián személye ma — akármilyen különös véletlen is ez egy közös miniszter pályafutásában — szolidaritásnak látszik egy magyar érdekel s ez tudvalevőleg a közös miniszterek halálos ítéletét szokta jelenteni. Nem tudjuk, hogy milyen formában történik az eltávolítása, de a selyemzsinór már be van csomagolva számára s a selyemzsinór elküldésének az sem lesz akadály, hogy ez némileg az uralkodó személyét is dezavualja. Egy gyöngye pillanatban a magyar király hozzájárulását adta valamihez, de

A falábu ember és az országkormányzó.

Az országkormányzó hatalmas férfi volt. Szerte ment a híre az egész világban és különösen, hogy rendkívüli esze volt, mindentől pénzt tudott csinálni. Amikor sok pénz kellett hivatalokra, czifra palotákra, eszem-iszomra, de akár kórházakra, katonaruhákra, puskákra avagy csarnokokra, ahol énekeljenek és táncoljanak az uri dámák és gavallérok mulattatására, az országkormányzó csak mosolygott, nézett könyveibe és az ujját egyszer egyik, máskor másik kifejezésre bökte s így szólt: „Ebből lesz pénz.” Minden egyebet is eképpen végzett, mosolyogva jó kedvvel és a legveszedelmesebb időkben is apró tréfákat mondogatott. A császár az ő sok gondja között, amikor az egyik országát rábizta erre a kormányzóra, eleinte bosszankodott, hogy mindig nevet, mindig tréfálkozik, de később nagyon megsokta és súlyos időkben már szinte várta, hogy a kormányzó tréfát mondjon és nógatta:

— Kedves kormányzó, csak addig bízom magában, amíg jókedvű anekdotákkal tudja eloszlatni a gondjaimat.

Igy aztán az országkormányzónak mindig voltak anekdotái és igen kényes helyzetekben, amikor már-már utilaput kötöttek volna a talpára, ő csak elment a császárhoz,

mondott egy anekdotát s ezzel megint megszerezte a felsőbbség kegyét.

Egyszer ennek az országkormányzónak ugyancsak nehéz időben eszébe jutott, hogy egy kicsit elmegy szellőztetni a fejét a városon kívül lévő ligetbe, ahol a nép szokott mulatozni. Hogy elmegy csakugy, mint akárki már ember, avagy mint régen, amikor a fiát sétálgatta a sok lármájú tarka-barka bódék között és végigjárta vele a Paprika-Jancsik, Ringlispielek, beszélő kigyók és más esodabogarak területét; lövöldözött a festett figurákba és próbálta a karja erejét a húzó kötelen, melyet egy falábu ember kezelt és két krajezárért engedte, hogy huzzák.

Most hát elindult a ligetbe, de amikor odaérkezett, álmélkodva látta, hogy nincsen semmi. A régi bódékat lerombolták és helyettük a szomszéd területen új várost építettek s ide tették mindazt a látni valót és mulatóékos furesaságot, ami eddig szabad ég alatt, ponyva alatt, hepehupás talajon ócska sátrakban volt, most mind beköltöztették téglából épült, fehérre festett, aranyozott, diszes csarnokokba.

— Persze, — mondogatta magában az országkormányzó — elfeledkeztem róla, hogy a Korral haladunk, pedig magam is látam a terveket és helybenhagytam.

Járt-kelt az új paloták között. A vasut sárkányának a szájában már nem gyertyák égnek, hanem vörös üveggömbökben villany szolgáltatja a félelmetes tűz illuzióját. Verki

helyett gramfonok szólnak. Művészek szobrokat faragtak a házak falára. A város finom kövekkel rakatta egyenessé az utakat. A Ringlispielekben olyan hinták himbálóztak, aranyosak, gyémántosak, amilyenekben csak udvari dámák ülnek, amikor idegen királyné jön látogatába.

Az országkormányzó elmélázott a látványon. Így változik az élet. Elmúlnak az illuziók, a rejtett titkok feltárnak előttünk, tudjuk már miképpen kerülnek a pamorámában nagyobbítva elénk a képek, hogy mi hajtja a barlangvasutat és mi világítja a sárkány száját. És az egész területnek a közgazdasági szerepet keressük, meg hogy mennyiben kapcsolódik bele a közigazgatásba, közbiztonságba, köztisztaságba, közteherviselésbe. Azelőtt minden álm volt, minden csoda volt és mulatóékos volt, most ellenben valamennyi hozzátartozik valamiféle „köz-höz”. Kedvetlenül haladt tovább. Az „erő-mérő” embert kereste, a falábu embert. Aki mindig így hívogatta a báméskodókat:

— Tessék, tisztelt ifju urak és nagy urak, tessék megpróbálni. Aki megpróbálja, az erejét, az jókedvű lesz, aki nem próbálja, az szomorú lesz. Tessék kérem, két krajezár az ára; két krajezár jó kedv, aki nem vesz, annak nem lesz.

Hallgatózva ment tovább, hátha megszólalna valahol a falábu ember. De csend volt. A hangos zajt eltöltötték. Amiképen így gondolkozva menne, egyszer csak beleütődött egy falba.

most a nagy osztrák siránkozás föléb-
reszti az osztrák császárt, aki jön és
dezavualja a magyar királyt. Ugy lát-
szik, odafönn csak az osztrák császár
szava a megmásíthatatlan szentség,
amit tabu véd, az örökké tagadó:
„soha!”

Burián személyével pedig együtt
bukik a boszniai agrárbank, minden ő
szentesítése daczára. Az a kis záradék
a bosnyák tartománygyűlés hozzájárulá-
sáról lesz az archimedesi pont, melyre
támaszkodva, sarkából kiemelik az ez-
után következő közös pénzügyminiszte-
reket, akik bizonyára okulnak Burián
példáján s óvakodni fognak attól, hogy
saját kezükkel írják meg maguknak a
halálos ítéletet.

Budapest, május 12.

A fumei kormányzó a miniszterelnöknél. Gróf
Nádkó Sándor fumei kormányzó ma délelőtt a mi-
niszterelnöki palotában felkereste Wekerle Sándor
miniszterelnököt akivel hosszabb ideig tanácskozott.

Az összeférhetetlenségi bizottság ülése. Az
összeférhetetlenségi bizottság 13-án délelőtt 10 óra-
kor a képviselőház I. számú tanácstermében ülést
tart. Tárgy: a Széll Kálmán ellen bejelentett ösz-
szeférhetlenségi ügynek folytatolagos tárgyalása
és az ítélő-bizottság tagjainak kisorsolása.

Rauch és Crnkovich. Zágrábból jelentik, hogy
a kormányparti lapok a következő kommuniké té-
szik közé: A lapok híre, hogy báró Rauch bán és
Crnkovich belügyi osztályfő között differenzia tá-
madt, alaptalan koholmány s így a hozzáfűzött kom-
binációk sem felelnek meg a valóságnak.

A hadi szükségletek kivitele. A hivatalos lap
mai száma közli a miniszterelnök rendeletét, amely
a hadi szükségleteknek az osztrák-magyar mon-
archia két államából, Boszniát és Hercegovinát is
beleértve, illetve ezeken keresztül Szerbiába és Mon-
tenegróba való kivitelére, illetőleg átvitelére vonat-
kozólag mult év október 21-én elrendelt tilalmat
hatályon kívül helyezi.

Szentesített törvények. Megjelent az 1909.
évi Országos Törvénytár (Corpus Juris) 8. száma
a következő tartalommal: XVI. t.-cikk. A magyar
főudvarnagyi bíraskodásról. XVII. t.-cikk. A
magyszeben-szentágotai helyi érdekű vasut engedély-
vezése és a segesvár-szentágotai helyi érdekű

— Vigyázat! Mázolva! — kiált rá egy
öreges hang.

Hát éppen itt volt. Az ut szélén egy falat
építettek a falábu ember részére s erre volt-
tak felakasztva az erőpróbáló kötelek. A fal
jelentette az állandóságot. Ezt tíz évre kapta
bérbe és a tetejébe pléhereszt is csináltak rá.
A próbakötelek villanyossággal voltak át-
szöve.

Az országkormányzó arca felvidült. A
falábu ember szíves invitálása emlékébe
idézte az elmúlt időket, a kevesebb gondu na-
pokot. Barátságos lépett hozzája és örven-
dött, hogy a falábu ember nem ismeri meg.
(A kiválóan híres férfiak tapasztalhatják
olykor, hogy az inséggel küzdő szegény vil-
ágban ismeretleneknek maradnak. Akiknek
verejtékes munka a gondjuk, nem keresik a
nevezetességek arczképeit s a nevüket is ne-
hezen tanulják meg. Mint a színházi portás,
aki minden este a színháznál van, de soha egy
darabot se látott, mert amíg bent játszanak,
azalatt neki a kapuban kell állania.) A fa-
lábu embert idekötö az ő mestersége, ő bel-
jebb sohase megy, nehogy az alatt elszalasz-
szon egy-egy jelentkezőt, aki fizetne két
krajczárt.

Az országkormányzó szóba áll vele.

— Hogy megy a sorsa? — kérdezi. —
Most az új rendezéssel, ugy-e, meg van elé-
gedve.

— Köszönöm tisztelettel. — válaszol a
falábu ember. — megy valahogy. Csak bár
jó idő lenne. Mert így esőben, napjában ha
tizenhat krajczárt keresek, az már sok.

— Tíz... a krajczárt...

vasutttal való egyesítése tárgyában. XVIII. t.-cikk.
A kerepes-gödöllői helyi érdekű vasut engedély-
zése tárgyában. XIX. t.-cikk. A pozsony-ország-
határszéli helyi érdekű villamos vasut engedély-
vezéséről.

A kormányválság.

— Elutazott a király. —

— Az új paktum előkészítése és a független-
ségi párt. —

Budapest, május 12.

A király ma délután elutazott Budapest-
ről és visszatért a bécsi Burgba. Nyolcz napig
időzött az uralkodó a magyar fővárosban,
hogy közvetlenül a magyar politikai világ ve-
zérfeleitől informáltassa magát a válság
megoldásának módjairól. Meghallgatta az elő-
terjesztéseket, de nem döntött. A válság meg-
oldása tehát későbbi időre maradt, amelyre vo-
natkozólag a német császár elutazása után —
mint már megírtuk — a tárgyalásokat a koa-
licziós pártok vezetői Wekerle Sándor minisz-
terelnök vezetése alatt folytatni fogják. Az
új paktum alapja a meglevő alakulás lesz, ame-
lyen a király nem szívesen változtatna. Az új
programnak előkészítése azonban még igen
nagy nehézségekbe ütközik s ezeknek elhári-
tása lesz a most következő néhány hétnek föl-
adata. A kormány környezetében mégis remé-
lik, hogy június elejére a kibontakozás ered-
ményeképpen már az új kormány fogja ve-
zetni az ország ügyeit. Természetesen az érdeklődés
arra irányul, hogy milyen tárgyi alapon
tervezik a kibontakozást s hogy kik fogják a
megvalósítást megkísérelni. Ezekre a kérdé-
serekre azonban még nincs határozott válasz,
mert egyrészt az új programnak ezideig a
tervezete sem kész, másrészt pedig a király sen-
kit sem designált miniszterelnöknek, hanem
csak azzal bizta meg Wekerle Sándort, hogy
folytassa az új paktum előkészítésére a koali-
ció pártjainak vezéreivel a tárgyalásokat.

A kibontakozásra irányuló tárgyalásokat
a függetlenségi pártban élénk figyelemmel ki-
sérlik, amiatt egyáltalában a politikai élet min-
den megnyilatkozása visszhangot kelt a párt-

— Igen is. De ha szép idő van, egy-egy
vasárnap harmincz-negyven krajczár kereset
is akad.

Az országkormányzó mosolygott. Ine,
milyen szerény igények találhatók a világon.
Ez a falábu ember egy specialitás és elég
neki naponta tizenhat krajczár vagy legfel-
jebb olykor negyven krajczárnyi bevétel.

— Tessék erőt próbálni, tessék kérem,
jókedve lesz, két krajczár, tessék — szól a
falábu ember suttogva.

— Miért mondja ilyen titokban?

— Azért, kérem tisztelettel, mert ez az
új rend. Nem szabad kiabálással hívogatni
az embereket.

— Igaz. Igaz. De azért ugy-e nincs pa-
nasz az új rend ellen.

A falábu ember nagyot sóhajtott.

— Másnak nincs. De nekem van bizony
panaszom. Eppen tegnap kijöttek ide hozzám
az országkormányzó emberei és felírták a kö-
teleimet, hogy azt mondják adót vetnek ki a
jövedelemre. Ezt nem viselhetem. Akkor
mégis jobb volt a másik, ott az ember kiált-
hatott és nem jöttek ki beírni adóba. Én bi-
zony el fogok menni ahhoz az országkormá-
nyzóhoz és megkönyörgöm, hogy törülje-
nek ki az adóból.

Megint mosolygott az országkormányzó.
Tetszett neki, hogy a tanításai annyira meg-
fegantak, hogy a falábu ember köteleiből is
pénzt tudnak kifacsarni. És így szólt:

— Ne tegye kedves barátom, ne menjen
az országkormányzóhoz. Igen szigorú ember
az, nem ér vele semmit az adót fizetni kell.
Há... a krajczárt...

ban. A párt erejének tudatában obszerválja a
most folyó tárgyalásokat, mert tudja, hogy
nélküle nem lehet semmiféle kibontakozás.
Mint a parlament legnagyobb pártja, nem
mollózható semmiféle alkotmányos kormány-
alakításnál, tehát nyugodtan megvárja, míg a
vezérek elébe terjesztik a kibontakozás pro-
gramját. Akkor aztán beható bírálat tárgyává
teszi ezt a programot, ha ez kiállja a bírá-
latot, vállalja a kormánytámogatást. Igen ér-
dekes jelenség a balpárt fölözslésének híre,
amelyet azzal kommentálnak, hogy a tagok
visszalépnek a függetlenségi pártba, ahol an-
nak banksoportjához fognak csatlakozni.

Wekerle — homo regius.

Tegnap gróf Andrássy volt a miniszter-
elnökjelölt, ma Wekerle Sándorra ruházták
át ezt a tisztelet. Bécsből táviratozza ugyanis a
„Frankfurter Zeitung“ tudósítója állítólag ki-
tűnő helyről szerzett értesülés alapján, hogy az
uralkodó budapesti tartózkodásának egy fontos
eredménye mégis volt, amennyiben a politikai
pártok vezetői, illetőleg a koalíciós kormány-
tagjai között megállapodás jött létre és a ki-
rály a kibontakozással Wekerle miniszterelnö-
köt bizta meg, aki ismét *persona grata* lett.

Tanácskozások Kossuthnál.

Justh Gyula, a képviselőház elnöke, ma
délelőtt hosszabb látogatást tett Kossuth Fe-
rencz kereskedelmi miniszternél. Később gróf
Apponyi Albert kultuszminiszter kereste föl
Kossuth Ferenczet. Az államférfiak mintegy
másfél óra hosszat tanácskoztak egymással.

A miniszterek Bécsben.

A német császár Bécsbe érkezése alkalmá-
ból rendezendő ünnepeken a magyar kor-
mány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök,
gróf Andrássy Gyula belügyminiszter és gróf
Zichy Aladár, a király személye körüli minisz-
ter fognak részt venni. Wekerle Sándor mi-
niszterelnök titkára, dr. Bárczy István kísere-
tében ma este 10 órakor utazott el; gróf
Andrássy Gyula holnap délután utazik Bécsbe,
gróf Zichy Aladár, a király személye körüli
miniszter pedig holnap reggel 7 óra 55 perc-
kor utazik el. Elutazása előtt, ma délelőtt, We-
kerle Sándor miniszterelnök látogatást tett
Daruváry Géza kabinetirodai főnöknél a budai
várpalotában.

dákat, abból kapják a vizet, a világítást. A
„köz“—höz mindenkinek hozzá kell járulnia.

A falábu ember azonban csak bólintga-
tott a fejével:

— Hát ha ugy van, az rosszul van...
De tessék megpróbálni az erőt, két krajczár.

— Köszönöm, nem élek vele.

— Kár. Ma még senki se jött. De nem
baj, majd lesz még szép idő. Annak az or-
szágkormányzónak azonban azt kívánom,
hogy jókedve sohase legyen addig, amíg meg
nem parancsolja, hogy engem, a szegény fa-
lábu embert, kitöröljenek az adóból.

— Na, Isten áldja — köszönt az ország-
kormányzó és gyorsan elment.

Gyorsan elment, mert a szabad ideje
letelt. Át kellett öltöznie fekete diszbe, mert
találkozni kellett a császár rokonával, hogy
megtárgyalják, miképpen szabadíthatnák ki
az országot a mostani bajból. Eppen arról
volt szó, hogy az országkormányzóban már
nem bízott eléggé a császár.

Nagy parádés ünnepély volt azon a he-
lyen, ahol találkoztak. Mindenki kellemes-
nek, gondtalannak igyekezett látszani, hogy
a császár rokona jól érezze magát. Maga az
országkormányzó persze leginkább moso-
lyogva akart előrelépni és ahogy szokta,
nehány kellemes tréfával bizonyítani, hogy
ő mindent rendbe tud hozni és reá bízhatják
ezután is az ország dolgait.

De ahogy a császár rokona éppen nyuj-
taná a kezét, az országkormányzó egyik lába
megszíthadt. Erőlködve lépett közelebb, ám
mégis nem tudott a lábba vágni a pro-

Feloszlik a balpárt.

A beállott politikai válság a balpártot se hagyta érintetlenül. Mindjárt a válság kitörésekor báró *Thoroczkay* Viktor lépett ki a balpártból. Most pedig, hír szerint, *Bozóky* Árpád, *Csepán* Géza, *Babocsay* Sándor, *Schreffert* József, *Uray* Miklós és *Lipthay* Sándor képviselők készülnek kilépni a balpártból. A nevezett képviselők vissza fognak lépni a függetlenségi pártba, hogy ott az ugynevezett bankosoportot erősítsék. *Eötvös* Károly tegnap baráti körben kijelentette, hogy ki fog lépni a balpártból, de hozzátette, hogy a jelenlegi pártok egyikéhez se fog csatlakozni. A balpárt már május elseje óta Rákóczi-úti klubhelyiségét is felhagyta.

Az éjjel megozafolják ugyan ezt a hírt, politikai körökben azonban mégis nagyon valószínűnek tartják, hogy a balpárt tagjai visszatérnek a függetlenségi pártba.

A pártkörökből.

A függetlenségi pártkörben ma este is a párt számos képviselő és kültagja volt fenn. Hét óra előtt a pártkörbe érkezett *Justh* Gyula a képviselőház elnöke is, ki mintegy két óra hosszat időzött a párttagok társaságában. Az elnökség részéről az est folyamán fent jártak a pártkörben *Tóth* János államtitkár, *Hoitsy* Pál ügyvezető alelnök, gróf *Batthyány* Tivadar, *Holló* Lajos és *Sághy* Gyula alelnökök és *Lesskay* Gyula, a képviselőház háznapja. A párt tagjai élénk eszmecsere-t folytattak, a vezető férfiak azonban tartózkodnak mindenféle nyilatkozattól, mert nem akarják, hogy szávaik a lapokba jussanak. Ehelyett azt teszik, hogy kisebb csoportokban, ebédek, vacsorák, feketekávázások czime alatt egyik-másik vezető politikuskal találkoznak s ott beszélnek meg az eseményeket. Nem konventikulumok ezek az összejövetelek, nem is titkos értekezletek, hanem barátságos találkozások, amelyeken megerősítik a párt együttérzését. Így ma este is nagyobb társaságban együtt vacsoráztak egy körüli vendéglőben a párt tagjai s *Justh* Gyula ez alkalommal is lelkesen buzdította a képviselőket, hogy szilárdan ragaszkodjanak a párt programjához.

Az alkotmánypárt körhelyiségében ma este is nagyobb számban jöttek össze a párt tagjai. Fellátogatott a klubba *Szál* Kálmán, a párt elnöke, gróf *Andrássy* Gyula, a párt vezére, továbbá dr. *Nagy* Ferencz, a párt második elnöke és *Bolgár* Ferencz államtitkár is. A pártban bizalommal nézik a vezérek munkáját

szár rokona, hogy valami jó tréfát mondjon, az országkormányzó komor maradt, nem jutott eszébe semmi.

Végre a császár rokona így szólt:

— Kedves kötelességem tette a felséges császár, hogy önt értesítem, jelentkezők holnap nála. Azonban tartok tőle, hogy bizalmát nem szerzheti meg továbbra, mert ugy látom, ön elvesztette azt a jó kedvét, ami nélkül a dolgok igen szomorúknak látszanak. Tehát igyekezzék, hogy holnap délben kedvezőbb hatást kelthessen.

Ezzel megfordult s egy másik nagy embert szólított meg, akire ugyancsak számított a császár.

Az országkormányzónak nyugtalan éjszakája volt. Mind afelett gondolkodott, hogy mit mondjon másnap a császárnak, de nem jutott eszébe semmi. Hajnaltájban aludt el. Az álma is nyugtalan volt. Fáradtan kelt fel és nézegette a könyveket, miként szokta önkénytelenül, hogy rábökjön valahová az újjával, ahonnan pénzt lehet még szerezni. Ahogy rátekintett a sorra, látta megjegyezve a tételt:

— Állandó mutatóványosok adója.

De hisz már el van intézve. Hirtelen eszébe jut a falábu ember és hogy amiképen mondotta, hogy addig jó kedve ne legyen, amíg az ő adóját ki nem törli...

Csengetett a titkárnak, befogott és gyorsan kihajtatott az új ígétbe a falábu emberhez és egy irást adott, amiben az volt, hogy nem kell adót fizetnie.

... És azután, amikor elment a császárhoz, megint vidám, jókedvű volt és a császár tovább is megtartotta országkormányzónak.

Bede Jób.

s remélik, hogy egy megvalósítható munka-programm alapján létre fog jönni a kibontakozás.

Náway Lajos kihallgatása.

A lapok egy része *Náway* Lajosnak, a képviselőház alelnökének királyi kihallgatása után azt a kijelentést adta szájába, hogy „a válság nem fog hosszú ideig tartani”. *Náway* Lajos alelnök kijelenti, hogy amennyiben kihallgatása részleteiről senkivel sem közölt semmit, másrészt pedig a válság valószínű tartamát tekintve, felfogása épp az ellenkező, a neki tulajdonított kijelentés apokrif.

Bienenrth — Burián ellen.

— Az osztrák boszniai bizottság ülése. —

Budapest, május 12.

Az osztrák boszniai bizottság mai ülésén báró *Bienenrth* hosszabb beszédben foglalkozott a boszniai agrárbank ügyével. Az osztrák miniszterelnök minden kerülgetés nélkül kijelentette, hogy báró *Burián* közös pénzügyminiszter álláspontját ő és kormánya nem hajlandók képviselni. *Bienenrth* nek e kijelentése politikai körökben nagy feltűnést keltett, mert ezzel a boszniai agrárbank ügyét annyira elmérgesítette, hogy békés kibontakozásra alig van remény. Egyelőre tehát *Luéger* és pártjának bujtogatására *Burián* közös pénzügyminiszter ellen megeremtetette a maga gyümölcsét.

Bécsi beavatott politikai körökben befejezett dolognak tartják báró *Burián* közös pénzügyminiszter bukását. Lemondása nem fog azonnal bekövetkezni, de ez már csak néhány hét kérdése. Báró *Bienenrth* miniszterelnök a közös pénzügyminiszter ellen az annexió bizottságban megindított akcióját báró *Aehrenthal* közös külügyminiszterrel egyetértően állapította meg és így szó sem lehet arról, hogy báró *Burián* és az osztrák kormány között békésen simuljanak el az ellentétek. A közös pénzügyminiszterségre a legkomolyabb jelölt gróf *Zichy* János, de szó van gróf *Khuen-Héderváry*ról is.

Az annexió bizottság mai ülésének lefolyásáról a következő jelentést kaptuk Bécsből:

Az annexió bizottság mai ülésében mint első szónok báró *Bienenrth* miniszterelnök szólt fel, hogy a boszniai agrárbank annyi port felvert ügyét elvi oldaláról és belpolitikai viszabatasában megvilágítsa. *Bienenrth*, miután viaszautasította azt a vádat, hogy a kormány ebben az ügyben könnyelműen és a helyzet lelkiismeretes megvizsgálása nélkül döntött, így folytatta:

A kormány védelme.

— Az ügyet ismételtén és behatóan megvitatuk. A minisztertanács kebelében megbeszéltük az összes fontos körülményeket és végül egyhangu megállapodásra jutottunk, amelyet most, tehát egyenként és összesen felelőség mellett képviselnünk kell. Szerettem volna, hogy ezt az ügyet sine ira et studio tárgyalják. Érttem a buzgalmat, amely a kmétek érdekeinek védelmére irányul, de azt hiszem, hogy a kormány iránt való ellenszenv aránytalanul nagy szerepet játszott a vitában. A kormány, a Ház annak idején hozott határozatát, ha nem is szó szerint, de lényegében figyelembe vette és teljes mértékben vállalja és viselni hajlandó a felelőséget. De a kormány és főleg én, nem vagyok hivatala, hogy viseljük azt a felelőséget, amely ebben az ügyben a közös pénzügyminiszterre hárul, akivel szemben teljesen lojálisan jártam el. A köztünk folytatott tárgyalások és tanácskozások során ismételtén kijelenttem, hogy nem lesz módomban az ő álláspontját képviselni, azért nem, mert ebben az ügyben érdekeinkre való köteles tekintet nélkül önállón járt el és mert, ha nem is teljes fait accompli elő, de mégis a lényegében kötelező nyilatkozat elő voltunk állítva. Ezért nem is kötelességem többet képviselni, mint a mi álláspontunkat és helyt állni azért, amit tettünk, hogy

t. i. egy adott időpontban a tervnek bizonyos feltételek mellett való megvalósítását többé nem el-
lenéztük.

A miniszterelnök aztán kijelentette, hogy azért, ami történt, vagy nem történt, a parlament is felelős. Most nem annyira a szabadalmazásról, hanem arról a Boszniát illetőleg talán legfontosabb kérdé-
ről van szó, vajjon nem volna-e időszeri általános és kötelező földtehermentesítést és kmet-megváltást Boszniában keresztülvinni. A kormány formális tekintetben kétségkívül eleget tett a *Sustersic*-féle sürgős javaslat nyomán hozott határozatnak és sikerült a döntést a kérdésben a tartománygyűlés kezébe letennie, amely megvonhatja a banktól a földmegváltási jogot, ha ez az ország saját anyagi eszközeivel megvalósítható. Ami most már a paritás kérdését illeti, maga a konzesszió nem sérti a paritást. A kormány elérte, hogy az egyik alelnök osztrák állampolgár lesz, aki felelősége tudatában, bizonyára nem fogja elmulasztani a hathatós el-
lenőrzést.

Önkéntes megváltás.

Ami a magánvállalkozás tekintetében táplált aggodalmakat illeti, hangsúlyozza a miniszterelnök, hogy a németeknek a jövőben is módjukban lesz más banknál, sőt az osztrák-magyar bank fiók-jánál is jelzálogkölcsonöket felvenni. A többi intézetek kizárásáról tehát nem lehet szó. Kivételes momentum csupán az agrárbanknak engedélyezett garancia. A legfőbb súlyt arra kell helyezni, hogy ne általános, hanem önkéntes megváltásról legyen szó, hogy az ne prejudikáljon az általános föld-megváltásnak és hogy halasztás jöjjön létre addig az időpontig, amikor a boszniai országgyűlés meg-
hozza határozatát. És ezt keresztülvitték.

A miniszterelnök rámutat a magyar miniszterelnök egy nyilatkozatára, aki kijelentette, hogy nemcsak incidencially, hanem állandóan foglal-
kozni kell majd az annektált ország ügyeivel, hogy a jogos érdekeknek megfelelő nyomaték legyen ad-
ható. Azt hiszi, hogy ez az álláspont a jövőben Ausztriára nézve is a helyes és követendő álláspont lesz és kijelenti, hogy a kormány Ausztria szá-
mára teljesen paritáson befolyást kíván biztosítani Bosznia kormányzására. Ennek a jövőben való teljes biztosítás céljából — a miniszterelnök ezt a közös külügyminiszterrel egyetértésben jelenti ki — az 1880. évi törvény betűjének és szellemének megfelelően a két ország kormányzásának minden fontos és elvi kérdésben a közös miniszterium mint ilyen befolyást fog gyakorolni. Ez garanciát ké-
pez arra, hogy a kormányzás a jövőben nem lesz egyoldalú. A miniszterelnök azt hiszi, hogy a bi-
zottság fejtegetéseinek méltánylásával más és tár-
gyilagosabb álláspontra fog helyezkedni, mint a minő *Dasvynski* képviselő határozati javaslatában kifejezésre jutott.

Burián ellen.

Bieloklavok képviselő hangsúlyozza, hogy az ügy objektív megítélése nem derít ki okot arra, hogy a magyar spekuláns-oport és ügynöke, *Burián* kedvéért a jelenlegi miniszteriumot meg-
buktassuk. *Burián* az új boszniai országgyűlésen nem fog megjelenni és nem szabad megjelennie. Eltávolítása az a feltétel, amelytől semmi körülmények közt nem tágitunk. A keresztényszocia-
lista párt nem fog felülni sem dr. *Adler*, sem dr. *Kramars* képviselőknél, hanem kizárólag *Burián* személyével fog foglalkozni, aki ebben az esetben az egyetlen bűnös. Szóló határozati javaslatot ter-
jeszt elő, amely szerint a bizottság báró *Burián* közös pénzügyminiszternek a boszniai agrárbank ügyében a magyar magánvállalkozás javára köve-
tett mérhetetlenül egyoldalú eljárásáért a legna-
gyobbfoku rosaszalását fejezi ki.

Glombinsky hangsúlyozza, hogy a lengyelek szeretnék, ha Boszniát nem tekintenék kizsákmá-
nyolható területnek, hanem a monarchia teljes ér-
tékű tagjának. Állást kell foglalni minden oly ki-
sérlettel szemben, amely jogaink elhanyagolásának bűnét a mostani osztrák kormányra akarja hárí-
teni. A lengyelek klubja *Redlich* határozati javas-
lata mellett szavaz.

Nemetz szerint a kormány is bűnös abban, hogy a parasztek egyenesen függő viszonyba kerül-

nek. Pártja ragaszkodik ahhoz, hogy a telekmegváltás tényleg a parasztek javára történjék meg és ezért ragaszkodik Dasinsky határozati javaslatához. Vukovic szerint a délszlávok az agrárbank alapításában a magyarok előnyölését látják Boszniában, mit minden körülmény között vissza kell utasítani. Minden lehető el kell követni, hogy a bank engedélyezése megakadályoztassék.

Bachman képviselő hangsúlyozza, az osztrák kormány teljes határozottsággal megóvta az osztrák álláspontot és az elért eredményt nem szabad lecsinnyelni. A legszomorubb, hogy báró Buriánnak az a nézete, hogy ha az osztrák kormány határozott nemet mondott volna, az egész ügyből nem lett volna semmi. Ausztriában azonban félnek a magyar vihartól, nem pedig attól a vihartól, amely a horvát lakosság körében megindul, ha az ügyek így folynak tovább.

Azman képviselő szerint a keresztényszozialisták csak oly határozati javaslat és indítvány mellett foglalnak állást, mely garanciaképpen szolgál a jövőre nézve és egyben megadja az eszközöket az egész szerencsétlenség okozójának, báró Buriánnak eltávolítására.

Guggenberg képviselő szerint elkerülhetetlen szükség Bosznia és Hercegovina érdekeit Ausztria érdekeihez fűzni.

Mayer képviselő utal a magyaroknak azon törekvésére, hogy Boszniát és Hercegovinát megszeressék Szent István koronája részére. A magyarok egyoldalu szolgálatában álló magyar agrárbank is e két provinciának Magyarországhoz való csatolását szolgálja.

Dr. Kramarz kijelenti, hogy az osztrák kormánynak u. n. vívmányai értéktelenek.

Renner képviselő szerint könnyű egy távollévtől felelőssé tenni, annál is inkább, mert az ütés őt sohasem találja. Felelős csakis az osztrák kormány, mely a háznak egy határozatát nem vitte keresztül.

Gróf Kolowrat állást foglal az ellen, hogy az osztrák kormány csak újsághirekből értesül arról, hogy oly fontos állami akció, mint a boszniai tehermentesítés, megindult. Ezért a közös pénzügyminisztert tartja főbűnösnek, aki a boszniai közigazgatási törvényt megsértette.

Seitz képviselő szerint nemcsak Burián, hanem az osztrák kormány is megértette a 80-as törvényeket, amidőn Buriánnal azonosította magát.

Sylvester képviselő helyteleníti, hogy minden hibát az osztrák kormányra hárítanak.

Ezek után az ülést megszakítják. Legközelebbi ülés holnap d. e. 10 órakor.

KÜLFÖLD.

A török események.

Dedeagacsból körülbelül harmincezer embert küldenek Merzinába, állítólag azért, hogy Adana-ban tartósan helyreállítsák a rendet, valójában pedig azért, hogy a *kisázsiai forradalmárok ellen hadjáratot folytassanak*. Ezek ugyanis ritul visszaélnék a seriátus fogalmával, és a békés lakosságot fenyegetik és szorongatják. A kormány, hogy ezektől a veszedelemes elemektől megszabaduljon, és a hatalmak beavatkozását lehetetlenné tegye, olyan nagy haderőt mozgósított, hogy a sikert eleve biztosítsa. Őt erre a célra bérelt hajó folyton szállítja a II. és III. hadtest csapatait Dedeagacsból Merzinába. Az expedíció költségeit a Yildizben talált pénzekből fedezik.

A szultán a nagyvezérrel szemben kifejezte élénk sajnálatát az adana vilajetben történtek miatt és parancsot adott, hogy a *bűnösöket büntesse meg és indítsák meg a segélykeziót*. A lapok szerint Ferid basa helyettes miniszter lemondott arról a szándékáról, hogy az adana vilajetbe utazzon, miután a mérsárlások és fosztogatások okozták a letartóztatást és megindították az eredményes segélykeziót. A kiküldött hadbíró tagjai ma érkeznek Merzinába.

Az Allatini-villa, amelybe a volt szultánt internálták, tegnap új vendéget kapott, egy angora macskát, amelyvel Abdul Hamid azelőtt gyakran

elszórakozott és amelytől sohasem vált el. Amikor Abdul Hamid Konstantinápolyból elutazott, kedvenc macskáját kénytelen volt ott hagyni és azóta vigasztalan volt és többször kifejezést adott annak az óhajának, hogy nagyon szeretné, ha a macska ismét nála lenne. Óhajának eleget tettek és a macskát, valamint néhány tyukot és kakast, amelyeket a szultán mindig személyesen etetett, tegnap Konstantinápolyból Szalonikiba szállították és az Allatini-villában átadták.

Mahmud Sefket pasa kijelentette a Neue Freie Presse tudósítójának, hogy a Yildizben talált vagyon készpénzben 500,000 török font, értékpapirokban pedig egy millió török font. Egyelőre nem lehet tudni, mennyi az az összeg, amelyet a volt szultán külföldi bankokban helyezett el, de aligha nagyobb emennél. Nagyon nehéz lesz a külföldi pénzügyintézeteknél kieszközölni Abdul Hamid letétjeinek kiszolgáltatását, mert Törökország nem kötött jogvédelmi szerződést a külföldi államokkal. Ilyen körülmények között állami bíróság előtt polgári pört kellene indítani a volt szultán ellen vagy pedig választott bíróság döntésére kellene bízni a dolgot, lehetséges azonban, hogy Abdul Hamid a külföldi bankoknál elhelyezett pénzt önszántából kiszolgáltatja a kincstárnak. A Lokalanzeiger konstantinápolyi tudósítója táviratozza, hogy a Yildiz hatalmas parkját, amely eddig hozzáférhetetlen volt a közönség számára, közkertté alakítják át és evégből egy török kertész az európai fővárosokba megy a közkerteket megnézni. Szalonikiból jelenti a Vossische Zeitung tudósítója, hogy Sapid pasa a kormánytól szigorú utasítást kapott az albán forradalom leverésére. Sapid pasa már elindult Gyakovába nagy csapat élén.

Albániában ijeszítően terjed a forradalmi mozgalom. Üskübbe jelentékeny tüzéség indult. Ali Kemal az ifju-török bizottság halálra ítélte és elrendelte, hogy ahol találják, végezzék ki. Félt, hogy a reakció kétségbeesett támadásra készül. A radikális ifju-törökök egyre lármásabban követelik Abdul Hamid halálát, hogy egyszerűen véget vessenek a reakció garázdálkodásainak.

Uralkodók találkozása. A brindisii kikötő nevezetes eseménynek színhelye volt ma: az olasz királyi pár és a német császári pár találkozásának. Az olasz királyi pár reggel 7 és fél órakor érkezett Brindisibe és a nép lelkes ovációkban részesítette. A királyi pár azonnal a „Vittorio Emanuele“ páncélosra szállt. A „Hohenzollern“-yacht a német császári párral, a „Stettin“ és a „Sleipner“, valamint több orosz torpedóznázó kíséretében délelőtt fél 11 órakor érkezett Brindisibe. A császári yachtot a parttól három tengeri mérföldnyire fogadta az olasz hajóraj. A német császári pár az előre megállapított terv értelmében nem szállt partra, hanem a „Hohenzollern“-yachton fogadta az olasz királyt és feleségét. A dejeuner után a torpedóznázók és torpedóznázók fölött szemle volt a német császár tiszteletére.

A német császári pár holnap délután 1 órakor érkezik Polába. Az udvari vonat, amely a császári párt holnap délután Bécsbe viszi, már készen áll. A móló végén pavillont építettek a császári vendégek fogadására. A császári pár üdvözlésére gróf Montecuccoli tengerészeti parancsnok már megérkezett, ma érkezik meg *Hohenlohe* herceg triezsi helytartó és *Potiorek* hadtestparancsnok. Holnap érkezik meg Brioniból *Mária Jozefa* királyi hercegnő. Triezsből nagyszámu rendőrség jött.

György herceg trónörökösége. Belgrádi parlamenti körökben állítólag mozgalom indult meg, amelynek az a célja, hogy György herceget tegyék meg ismét trónörökösé. Ősszel a skupstinában indítványt fognak benyújtani, hogy hívják össze a nagy skupstinát, amely dönteni hivatott a volt trónörökös lemondása fölött, mert a közönséges skupstina nem volt arra illetékes, tehát határozata alkotmányellenes. Megelőzőleg Sándor trónörökös, aki kényelmetlenül érzi magát trónörököségében, ki fogja nyilatkoztatni, hogy kötelezőnek ismeri el a nagy skupstina hozandó határozatát és kész bátyja javára lemondani a trónöröklési jogáról.

Minden jel arra vall, hogy ez a híresztelés nem

egyéb, mint a volt trónörökös ballon d'essaije. György herceg többször úgy nyilatkozott, hogy sajnálja elhamarkodott lemondását s szeretné meg nem történné tenni, mert most belátja, hogy félrevezették.

Belgrádból jelentik a „Kölnische Zeitung“-nak, hogy a hadügyminiszter által kiküldött bizottság a szerb hadsereg teljes újjászervezésével foglalkozik. A terv szerint első sorban a vezérkari tisztek és az egész tisztikar kiképzését helyezik új alapokra és a hadsereg eddigi formációi helyett új beosztást létesítenek.

A német pénzügyi reform. A leghatározottabban hire jár berlini parlamenti körökben, hogy a birodalmi kancellár és a konzervatív párt között tárgyalások vannak folyamatban, amelyek előreláthatólag megegyezésre fognak vezetni a pénzügyi reformot illetőleg. A kompromisszum előfeltétele Sydow birodalmi kincstári államtitkár lemondása.

Bulgária és Oroszország. A „Noue Freie Presse“ jelenti: A szófiai kormány megígérte Oroszországnak, hogy az 1877—78. évi okkupáció költségeinek fejében 28 millió frankot fog megtéríteni évi részletekben, de nem teljesíti Bulgária az orosz kormánynak azt a kívánságát, hogy Burgásban és Várnában szénállomásokot rendezhessen be.

A Délafrikai Egyesült-Államok. Bloemfontenből jelentik, hogy a délafrikai szövetség alkotmányát a gyarmatok delegátusai némi változtatással egyhangulag végleg elfogadták. Az államszövetség tiszteletére tegnap este rendezett banketten a Fokgyarmat miniszterelnöke kijelentette, hogy a konvenció általános tetszésre talált.

A perza forradalom. Ain ed Dauleh perza kozákokkal gyors menetelésben Baszmincsból Teheránba vonult. Mivel a dzsulfai ut nyitva van, naponta sok száz áruval megrakott tevék vezetnek Tebrizbe.

A „Szentpétervári Távirati Ügynökség“ jelentése szerint *Satar* kán, a tebrizi táborban fogadta az ügynökség levelezőjét és hosszabb beszélgetés folyamán kijelentette, hogy az oroszokat kedves vendégeknek tekinti, akik azért jöttek, hogy a szegény lakosságnak segítségére legyenek. Az ő egyedüli vágya és célja a nép jóléte. *Sem ő, sem a társai nem bíznak többé a szahban, mert az megszegte a szavát*. A sah önféjü intézkedéseivel az országra nyomorúságot hozott és még sem ért el semmit.

A német tanítók fizetése. A német képviselőház ma az urakházától visszaküldött törvényjavaslatot a tanítók fizetése dolgában, miután az összes pártok között kompromisszum jött létre, egyhangulag elfogadta oly értelemben, hogy a kor- és lakaspótlék a képviselőház régebbi határozatainak megfelelően ismét helyreáll, ezzel szemben a törvényes fix állami javadalmazások az urakháza határozatainak megfelelően, lényegükben megtartatnak. A laktérkártalanítás visszaható ereje ismét helyreállt.

EGYHÁZAK.

(A karánsebesi püspökválasztás.) Lugosról jelentik: A *Popca* János halálával megüresedett karánsebesi görög-keleti püspöki székre tudvalevőleg *Musza* Filaret archimandritát választották meg. Ezt a választást a király nem erősítette meg. A husvét hetében tartott szinódusi ülésben az ujonnan megválasztott képviselők elhatározták, hogy a püspökválasztási szinódust május közepén tartják meg. A püspökválasztó ülésre szóló meghívókat azonban *Musza* Filaret püspöki helynök a mai napig nem küldte szét. A szinódusi tagok között ez nagy elégedetlenséget keltett, úgy, hogy *Musza* Filaret eljárása ellen gróf *Apponyi* Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez fognak fordulni.

(A sárospataki főiskola ügye.) A tisztán-neni ref. egyházkerület által fentartott sárospataki főiskolában a tanárok és az igazgatótanács között állandó viszály dúl, melynek során több tanár megvált állásától, köztük dr. *Ferenczy* Árpád jogtanár, ki a tanév elején folyamodott nyugdíjazásért megrongált egészségére való hivatkozással. A kérvényt a püspök szabályszerűen partólóan fel is terjesztette a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz, amely azonban a kért nyugdíjazást nem rendelte el. Dr. *Ferenczy* ennek következtében újból való szolgálatértelre jelentke-

esszeje,
zött, hogy
retné meg
ogy félre.

Zeitung"
üldött bi
rvezésével
vezérkari
helyezik új
ói helyett

szózotttab
n, hogy a
árt között
yek előre
pénzügyi
lőfeltétele
emondása.
ue Froie
megigérte
okkupáció
og megté
Bulgária
hogy Búr
rendezhcs-

Bloemfont
ég alkot
iltoztatás
mszövet
nktem a
y, hogy a
h perzsa
ből Tehe
van, na
vezetnek

g" jelen
n fogadta
lgetés fo
dves ven
a szegény
egyedüli
a társai
gto a szá
ágra nyo
mit.

képviselő
énnyavas
az ösz
étre, egy
a kor- és
ozatainak
a törvé
ára hatá
artatnak.
st helyre

gosról je
dedett ka
valevőleg
ak meg,
meg. A
az ujon
hogy a
tartják
ghivókat
k a mai
k között
Muszta
t vállá
rdulni.
tisztánin
sárospa
tótanács
több ta
cny Árt
tt nyug
hivatko
en pár
zoktatás
a kért
y ennek
jelentke

zett a főiskolai előjárásnál, az igazgatótanács azonban megtagadta az engedélyt arra, hogy tanszékét újból elfoglalhassa. A tanár erre appellatio ab abusu címén a minisztériumhoz fordult az önkényes egyházi intézkedés megsomnisztása iránt, ahonnan a püspököt nyilatkozattételre szólították fel. Mindkét fél meghallgatása után most döntött a minisztérium s Tóth János államtitkár aláírásával ellátott rendeletében az egyházak felett az államot megillető legfőbb felügyeleti jogra való hivatkozással megállapította dr. Ferenczy Árpád jogát tanszékéhez, kiemelve, hogy egy tanárt tanszékéből csupán fegyelmi úton hozott törvényes ítélettel lehet eltávolítani. A rendelet ennek folytán felkéri Kun Bertalan püspököt, hogy a jogsértés orvoslására szükséges intézkedéseket tegye meg. Kun Bertalan püspök a miniszteri rendeletet a sárospataki főiskola igazgatótanácsának a napokban küldötte le a miniszteri rendelkezés fogadtatására céljából.

— (A református egyház köréből.) A budapesti református egyházban most folynak a presbiterek választásai. Ugyanekkor most van folyamatosan a parochiális körök szervezése. A Józsefvárosi és a Kálvin-téri körökben már megjelentek a választások. A budai, kőbányai és zuglói körökben e hó 16-án lesznek a választások megtartva. A budapesti református egyházban a konfirmáció-ünnepélyek e hó 16-án, 20-án és 23-án tartatnak meg a Kálvin-téri, a budai, a kőbányai és a zuglói templomokban.

Herr von Holstein.

83

Hetvenkétéves korában halt meg szombaton Herr von Holstein, a német külügyminisztérium politikai osztályának vezetője. A hierarchiában tehát nem volt valami magas rangja, mégis Európa legnagyobb lapjai hasábot írnak róla, mintha valami uralkodó lett volna. Csakugyan uralkodó volt, még pedig a szó legszorosabb értelmében. Mert azok az uralkodók, kik koronát viselnek és parádnak a népek előtt, gyakran nem tettek egyebet, mint végrehajtották Herr von Holstein akaratát.

Bismarcktól tanulta el a diplomácia mesterségét, de csakhamar túltett mesterén. Mikor a vaskancellár nyugalomba vonult, mindenki azt várta, hogy Holstein követni fogja példáját, de Holstein már akkor annyira ember volt a falpán, hogy szuverén góggal nézett le olyan fogalmakat, mint hála, tisztelet, convenencia. Maradt. Nem azért, mintha a hatalom után vágyódott volna, vagy mert a hiúság hajtottá volna: ebben az emberben egyetlen gondolat élt, a német birodalom nagysága.

Hogy igazán hatalmas volt, hogy igazán uralkodó volt, csak igen kevesen tudták. Nem kívánczolt magasabbra az osztályfőnökségnél; innen dirigálta a kancellárokat és magát a császárt. Hatalmas tudása, bámulatos éléslátása előtt mindenki meghajolt. A német birodalom külügyi politikáját 1906-ig ő irányította és minden nagyobb eseményt az ő kezei formáltak. Olyan hatalmas emberek tudták, hogy a nagykövetek a hivatalos utak mellőzésével egyenesen vele leveleztek. Hogy a hatalmat nem magáért a hatalomért szerette, bizonyosság rá az, hogy mindig a háttérben maradt, a nevét nem igen emlegették, holott lehetett volna éppen olyan ünnepezt világhírű kancellár, mint amilyen ma Bülow.

Magunkfajta emberek, akik boldogok vagyunk, ha nevünket kinyomják az újságban, reszketünk a taps hallatára és pír festi meg arcunkat, ha a hírnév szele fúj el fölöttünk — el sem tudjuk képzelni az ilyen Herr von Holstein-féle ember lelki világát. Rosszul öltözködő, szófukar, társaságba nem járó volt; nem törődött azzal, mit mondanak róla, mit írnak róla, mit intrikálnak ellene. A diplomácia körében elképzelhetetlen hírek szállingóztak róla: a legocsányabb rágalmtól a

legmagasabb fokú dicsőretekig, de ő soha szóra nem méltatta azokat. Hírünk-re-névünk-re kényeskedők el sem tudjuk gondolni, micsoda menyei gyönyörűséget élvezhetett ez az ember, amikor látva a becsületén hömpölygő salakot, összeszorította a fogát és azt gondolta magában: csak hogy szavamba kerülne, hogy másképpen gondolkozzatok rólam, de én nem fogom ezt a szót kiejteni. Mert nagy gyönyörűség lehet az, ha valaki lenézhet a körülötte állókra.

Nem is törődött addig ellenségeivel, míg három évvel ezelőtt lemondását — amelylyel annyiszor megfenyegette a császárt — hirtelen elfogadták. Ezt az Eulenbug és Moltke-csoportnak tulajdonította. Hogy mit művelt ezzel a két emberrel, arra jellemző Harden Miksa ur világhíre. Holott Miksa ur csak közönséges eszköz volt Holstein kezében. Holstein irányította a csapásokat, számította ki az esélyeket, vágott oda, ahol a legsajgóbb sebek fakadtak föl — a göndörhajú Miksa csak diktandó után írt. Micsoda hatalomnak kellett lennie Holsteinnek még visszavonultságában is, ha írószközét oly magas polezra tudta emelni. Reszketek is tőle halála pillanatáig, mert tudták, hogy az ő fejében egy kis világ van elraktározva. Még Vilmos császár is félt tőle.

A császár már tizenöt esztendeig uralkodott és Holstein még nem kereste az alkalmat, hogy hódolatát kifejezhesse előtte — pedig mindenki sietett az imperátor hiúságát legyezgetni. A császár végül maga üzent neki, hogy szeretne vele együtt ebédelni.

— Jó — üzenté vissza Holstein, — de én nekem frakkom nincsen. Ha jó vagyok így a felségnek, hát én nem bánom.

Együtt ebédelték és a császár valósággal udvarolt Holsteinnek. Később megbizta Bülowot, tudakolja meg tőle (Holsteintől) milyen benyomást tett ő, a császár reá. Bülow eleget tett a megbízásnak, mire Holstein nagyon kurtán ezt válaszolta:

— Na, nem éppen a legrosszabbat!

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

A magyar városok országos kongresszusa. E hó 21-én és 22-én, mint már jelentettük. Budapestben a székesfővárosi közgyűlési termében (új városház, IV., Váci-utca 62—64. sz.) tartja a magyar városok országos kongresszusa I. rendes egyetemes ülését. A napirend a következő: Május 20-án, esütörtökön este 8 órakor: Ismerkedési est.

Május 21-én, pénteken: Délelőtt 9 órakor: Megnyitás. A kongresszus szervezeteinek megállapítása. A kongresszus megalakulása. Előzői megnyitó. Tartja: dr. Bárczy István, Budapest székesfőváros polgármestere. Bejelentések, esetleg üdvözlések. A városi statisztika szervezése. Előadó: dr. Thirring Gusztáv, a székesfővárosi statisztikai hivatal igazgatója, egyetemi rk. tanár. Délután: A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet által a kongresszus tagjai számára rendezett előadások és pedig: 5 órakor: Szesztay László, műegyetemi ny. tanár előadása: A városzabályozás előmunkálatairól; 6 órakor: Kovács-Sebestyén Aladár, műegyetemi ny. tanár előadása: A városi szennyvízvezeték elvezetéséről; 7 órakor: dr. Hoór Tempis Mór, műegyet. ny. rk. tanár előadása: A vízierőknek a villamos üzemekhez való felhasználásáról.

Május 22-én, szombaton: Délelőtt 9 órakor: A városok háztartásának rendezése. Előadó: Lukács Ödön, Nagyvárad város tanácsnoka. A városok hitelügye. Előadó: dr. báró Madarassy-Beck Gyula. Délután 3 órakor: A városi kiszájtási jog. Előadó: Garancs Miksa, min. tanácsos, a f. ö. közmunkák tanácsának előadója. A városok és az alsóbbrendű vasutak. Előadó: Melha Kálmán, Budapest székesfővárosi tiszti főügyész. A kongresszusi határozatok meghozatala. A kongresszus bezárása. Este 9 órakor: Budapest székesfővárosi törvényhatóságának estebéje. Ezek az előadások a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet palotájának dísztermében (IV., Reáltanoda-utca 13—15. sz.) foglalkoztatni.

Komárom városi törvényhatóság bizottsága ma délután Kálmán Rudolf főispán elnöklésével közgyűlést tartott. A főispán indítványára Losonczy Ödön kuriai bírónak, Komárom város több

éven át volt főjegyzőjének elhunytá felett a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki részvétét, amiről az elhunyt özvegyét értesítik. Arad városának az önálló jegybank felállítására tárgyában a miniszterelnökhez és a képviselőházhoz felterjesztett feliratát a közgyűlés dr. Szabó Kálmán indítványára hasonló szellemű felirattal támogatja. A város háztartásának és a város által kezelt alapoknak zárószámadását a közgyűlés elfogadja. A közgyűlés elhatározta, hogy Antal Gábor ref. püspök nevenéves lelkeszi jubileumán a törvényhatóság a főispán vezetésével küldöttségileg vesz részt, mely küldöttség fogja az ünnepségekre érkező egyházi főmúltóságokat és képviselőket fogadni. Az aradi vértanúk vesztőhelyének megváltási költségeire 200 koronát szavaztak meg. A közgyűlés örömmel vette tudomásul Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternek a gazdasági szaktanítóképző intézetnek Komáromban leendő felállítására vonatkozó leiratát, melyért a törvényhatóság a földmívelésügyi miniszternek táviratilag fejezi ki köszönetét.

Politika és büntettek.

Budapest, május 12.

A németek és a csehek Prágában változatosság okáért újra összeverekedtek. A Grabenen megmászott van újra háborúság és a nagy lelkesedéseket, a koponyán-kopogó érveket, a nagyszerű küzdelmeket és más efféle gyönyörű dolgokat újra kiváltotta a politika. A prágai diák urak most megint beleszóltak a magasabb politikába — ők legalább azt hiszik, hogy beleszóltak — és a vége megint fejbérés, pofon és egyéb fajta könnyű testi sértés lett. A politika megint szaporította a büntetteket.

Ezt persze nem úgy mondjuk, mintha valami rendkívüli dolog lenne. Már a kriminológia régen megállapította, hogy a büntettek okai között a politika elsőrangú tényező. Évenként a büntetteknek elég tekintélyes százaléka akad, amelyeket politikai nézeteltérések idéztek elő. Választási körkésedések közben, cseh-német küzdelmekben, választási, nemzetiségi, faji, meg ördög tudja, miféle politikai villongásokban kerül a sor az érvek kimerülése után a legosztánosabbra: a pofonra. Amiből sokszor nemesak könnyű, de súlyos testi sértés is válik. És ami után a bíróság bizonyos számú hónapokra terjedő börtönt szokott kimonadni, elavulván a huszonötig veretésnek régi jó divatja.

A kriminológia ehhez a megállapításhoz hozzáfűzi, hogy ezeket a büntetteket az erősen felzúdult szenvedély okozza. És ezzel ugyszólván hozzájárul a közmeggyőződéshez, amely ezeket a politikai büntetteket menteni tudja azzal, hogy itt valami nagy szenvedélyről volt szó és a tisztelet bizonyos nemével veszi körül a pofozó és megpofozott hősöket. És az elveket, a politikai eszményeket és más efféle levegőben lógó ideákért harcizók sorába számítja azokat is, akik bunkósbotlalt bizonyítják a maguk igazát.

A prágai diák urak verekedése éppen jó példa ahhoz, hogy ezek az abszurd legendák szétfosztóddjanak. Mert a politikai eszméket legelőször is éppenséggel nem a verekedő urak fogják kivívni és se a nagynémet, se a nagycesh eszme azzal ugyan előbbre nem megy, hogy néhány éretlen fráter a Grabenen összepofozkodik. És a hősök közé való emelkedésnek nagyon rossz módja ez a politikai színvető virtuskodás. Értelmes ember a prágai urak ténykedéséből nem azt fogja kimagyarázni, hogy itt nagy lángolásokról, meg eszmerajongásokról van szó, hanem azt, hogy ezeknek az uraknak nincs egyéb dolguk, mint a Grabenen parádni és hogy elég éretlenek ahhoz, hogy a politikusok nem valami tisztos céljainak felüljenek.

Az ilyen zajos politikai érvelések legtöbbször nem a lelkesedésekből szoktak fakadni és nem pattannak ki maguktól, mint Athene a Zeus koponyájából. Ezekre a verekedésekre valakinek vagy valakinek szüksége van, politikai célokból, amelyek legtöbbször nagyon is egyéni célok. Pártok

vezérmerei, apró-cseprő politikusok, parlamenti hangadók nagyon gyakran rászorulnak arra, hogy rámutassanak a nép „hangosan megnyilatkozó érzelmeire”. És amikor szükségük van rá, keresnek jó bolondokat, akiknek hangosan megnyilatkozhatik a politikai meggyőződése és akik botorul örülnek, hogy egy pár adott és kapott fejbeverés árán kijátszszák magukat politikusként. Rendesen így keletkeznek az úgynevezett politikai büntettek és a háttérük éppenséggel nem alkalmas arra, hogy itt valami diadalmasan kicsapó lelkesedésről beszélhessünk.

A kardfelővezés szertartása.

Konstantinápoly, május 11.

Az Aranyszarv-öböl legkülönbözőbb csucsán, a hadiköztől mögött, hol Abdul Hamid uralkodása alatt a török hajóhad tétlenül vesztegelt, — ott fekszik Ejub, festő esetére méltó helyen. Itt vannak a mohamedánok nagyjainak sírjai; itt nyugszik a nagy Mohamed által épített mecsetben Ejub Enfari, a prófétának társa, ki nyolcz századdal Konstantinápoly elfoglalása előtt itt esett el. Azt hiszem, aki csak egyszer látta is azt a gyönyörű panorámát, mely a fehér márványból épült mecsetet körülveszi, az örökké vissza fog emlékezni erre a helyre. A mecset látogatásától a nem mohamedánokat szigorúan eltiltják. De hogy került a próféta társa erre a helyre? A nagy próféta, Mohamed megjárta, hogy Konstantinápolyt a mohamedánok el fogják foglalni s innen kiindulva hódítják meg az egész világot.

E jóslat hatása alatt az arabok hétszer kísérletet tettek Konstantinápoly elfoglalására. Az első betörtést 654-ben próbálták Ali vezér vezetése alatt, de a kísérlet nem járt eredménnyel. A következő évben Moselma kísérlette meg Konstantinápoly falain való keresztüljutást, de sem neki, sem utódjának Muaviasnak nem sikerült ez. Ez utóbbi megszállás alkalmával esett el Ejub Enfari, aki Muaviasnak zászlóvivője volt. Az arabok ezután még négyszer támadták meg Konstantinápolyt, legutolszor 798-ban Abu Melek vezetése alatt, de mindannyiszor sikertelenül.

Nyolczszáz évvel később fődötték föl Ejub sírját a törökök, természetesen egy dervisnek az álma vezette őket a sír helyére s miután 1453-ban egy szép tavaszi napon Konstantinápolyt elfoglalták, V. Mohamed gyönyörű mecsettel jelölte meg azt a helyet, hol a nagynevű előd elesett.

Ezen a szent helyen tartják a szultánok a kardfelővezési szertartást, amely megfelel a Nyugateurópai államokban szokásos koronázási szertartásnak.

Ez a szokás Osmánúak, a szeldsuk dinasztia megalapítójának uralkodásáig vezethető vissza. Osmán ugyanis diadalmas kardjára esküdtek föl az öt követő szultánok. Ez a kétélű, a Mewlewi dervisek által őrzött kard lett később a törököknél a hatalom szimbóluma.

Maga a kardfelővezési ceremónia következőképen megy végbe: Három imám a Surah-i-Feth-et énekl, miközben a szultán minisztereitől környzve belép a turbeh belsejébe, hol Osmán szent kardja egy háromlépcsű széken nyugszik. A Kehaja szultán kincseinek őrzője felveszi a kardot és tányujtja a Tselebi-Effendinek aki azt a szultánnak nyújtja át.

A szultán átveszi a kardot, megcsókolja és ismét visszaadja. A felővezés egy imával végződik, mely után a miniszterek a turbeh-t elhagyják, míg a szultán ott marad egyedül s imádkozik.

Figyelemre méltó az a körülmény, hogy V. Mohamed az első szultán Mahmud, a reformszultán uralkodása óta, a hawlewi dervisek főnöke övezett föl a karddal. Abdul Mehsidet a kadi-el-askar övezte föl, Abdul Asis-t a kekib-el-Esraf, a serifek ezredese, Abdul Hamidot pedig hét nappal trónralépése után a Seik-ül-Islám Kairullah Effendi díszítette föl a karddal.

A francia postások sztrájkja.

— A sztrájk megint kiújult. —

Budapest, május 12.

A francia postás-sztrájk ismét kitört s még nagyobb vehemenciával indult meg, mint azelőtt. A sztrájk még tegnap este megkezdődött. A mozgóposta-tisztviselők egyharmada már tegnap este nem jelent meg a pályaudvarokon. Az egyik pályaudvaron ezeknek a hivatalnokoknak utolsó munkájuk az volt, hogy az összes okiratokat széttépték, hogy így az esetleg kirendelendő helyettes hivatalnokoknak munkájukat megnehezítsék. A hivatalnokok tegnap este a Hippodromban gyűlést tartottak és ott határozták el a sztrájkot. A gyűlésen tábori telefonkészüléket rendeztek be, hogy a sztrájk megkezdését azonnal megtelefonozhassák a párisi és a vidéki bizottságoknak. A központi bizottság alig egy pár perc alatt össze volt kötve például a lyoni bizottsággal, amely azonnal visszajelentette, hogy a lyoni hivatalnokok a sztrájkhoz csatlakoznak.

A kormány megkezdte a harcot a sztrájkolók ellen s minden intézkedést megtesz, hogy a levél- és távirószolgálatot, amennyire csak lehet, fentartsa. Több ezer pályázót, akik már évek óta várják kinevezésüket, behívott szolgálatra vették. A hadseregben is nagyon sok katona van, aki ért a posta- és távirószolgálathoz. A postahivatalnokok tegnap esti gyűlésével egyidejűleg az emberi jogok ligája is gyűlést tartott. Mintegy háromezer résztvevő jelent meg. Pressensé és Sembat szocialista képviselők erős támadást intéztek a kormány ellen. A közgyűlés a postai hivatalnokok megrendszabályozása ellen egyhanguan tiltakozott. A villamosági munkások képviselője a jelenlévők élénk helyeslése közben kifejtette, hogy a postai alkalmazottak sztrájkja az egész munkásságra nézve a folszabedulás jele lesz. A város katonai parancsnoka a villamosági munkások sztrájkja esetére parancsot adott, hogy a villamos telepekre megfelelő számú katonát rendeljenek ki. A hadügyminiszter a postás-sztrájkra való tekintettel elrendelte, hogy a chalonai hadgyakorlatokra kiküldeni szándékozott gyalogezredek utazásukat halasztásuk el. Lapine rendőrprefektus az összes rendőrbiztosokkal a késő éjjeli óráig tanácskozott a ténnyel intézkedésekről. Ma reggeltől kezdve az összes postahivatalokat rendőrök és katonák őrzik. Rendelést adtak ki, hogy a sztrájkoló hivatalnokokat azonnal katonákkal helyettesítsék. A Németországgal való távirati összeköttetés a sztrájk következtében csak Berlinnél áll fenn. A kora reggeli óráktól kezdve a legtöbb postahivatal katonaság őrzi. Eddig csak kevés postahivaltól küldték el a postai kiüldeményeket. A köztársasági gárdának őrzései végigvonulnak a város utcáin. Dél előtt a postahivatalnokok sztrájkja semmiféle zavart nem okozott a szolgálati ágakban, amelyet, úgy látszik, normálisan látnak el. Párisban, mint hivatalosan jelentik, a tisztviselők ötöd része hiányzik. Lyonban, Párisban és Bordeauxban a szolgálat egészen rendes.

A francia kereskedelmi kamarák felszólították a brüsszeli kereskedelmi kamarát, hogy egy szervezet útján fenn lehessen tartani a levélpóstat. Lilleben már megszervezték a szolgálatot és a franciaországi postát Belgium és Németország számára a kereskedelmi kamarák futárszolgálatai látják el. Így hát, noha nagy nehézségek árán, de még egyelőre zavartalan a postaösszeköttetés Franciaország, Belgium és Németország között.

Párisból jelentik még éjjel: Tegnap este a vasúti postahivatalokban a személyzetnek több mint a fele hiányzott. A legtöbb sztrájkoló postahivatalnok a lyoni vasútállomás és az északnyugati vasút postahivatalainak alkalmazottaiból került ki. A St. Lazare-pályaudvaron a sztrájkoló postahivatalnokok elzaggatták az értékszállítmányok kísérőleveleit s így azokat nem lehetett továbbítani. A sztrájkolók gyűlésén lelkes volt a hangulat s majdnem egyhangúlag határozták el a munkabeszüntetést. Mikor Symian államtitkár a határozatról értesült, a főpostahivatalba sietett és a posta igazgatójával hosszasan tanácskozott, aztán késő éjjel a belügyminisztériumba ment és Cle-

menceauval Barthou miniszter jelenlétében megállapította a teendő intézkedéseket. Symian államtitkár bízik benne, hogy a sztrájkot könnyű ezerral sikerülni fog ártalmatlanná tenni.

Barthou korlátlan felhatalmazást adott Symiannak, hogy tegye meg a legerélyesebb intézkedéseket a postaforgalom fentartása céljából. Félő, hogy a villamos telepek munkásai is sztrájkba lépnek s ezért a vartüzérség harmincz begyakorolt katonáját készen tartják, hogy bármely pillanatban átvehessék a szolgálatot. A hadügyminiszter elhalasztotta a gyalogezredek táborozását, a rendőrfőnök minden talpraállítható rendőrt a postahivatalokba küldött s nagyszámú rendőrség őrzi azokat a csatornákat, amelyekben a kábelvezetékek vannak. Az első és harmadik műszaki ezred parancsot kapott, hogy azonnal induljon Párisba és vegye át a táviróhivatalokban és a villamosstelepeken a szolgálatot. A katonaságot a postahivatal géptermeiben fogják elszállásolni.

A sztrájk máris érezhető a vasútvonalon. Az a postavonat, amely Gaze Lazare-ról Desanconba indult, hetvenhárom postaalkalmazott helyett csak huszonhét hivatalnokot vitt magával a posta sztrájkjára. Annyi bizonyos, hogy a táviróhivatalnokok passzív rezisztenciával fogják támogatni a sztrájkoló társukat a postán. A párisi tőzsdén kivétel nélkül jelentkeztek ma reggel a táviróhivatalnokok s előreláthatólag a táviróforgalomban ma még nem igen lesz érezhető a sztrájkmozgalom hatása, de az beláthatatlan, hogy mi fog történni holnap.

Davis angol postaigazgató meczafolja azt a híresztelést, hogy az angol posta és táviróalkalmazottak pénzzel és erkölesileg fogják támogatni a párisi postás-sztrájkot. Az angol postaalkalmazottak nem helyeslik a francia kormány eljárását, de elítélik a franciaországi postahivatalnokok viselkedését is.

A postahivatalnokok tegnapi gyűlésének igen jellemző epizódjaként jelentik, hogy Pauron vonalmunkás, a mozgalom vezetője, az elnöki asztalon álló telefonon kérte Lyonnal való összeköttetését, azt azonnal megkapta és hangosan ezt kiáltotta a kagylóba: Párisban sztrájkolunk! Azonnal ezt a választ kapta: Lyonban is! E közlést a 10.000 fős nyi tömeg frenetikus tetszéssel fogadta. Hasonló telefonválaszt kapott a gyűlés Lilleből, Bordeauxból és Marseilledől is.

UJDONSÁGOK.

A halálos ágyon.

* * *

Valahol, egy romániai falucsukában meghalt a napokban egy százhuszonöt esztendő ember, aki pap helyett a halálos ágyán hivatalos személyeket kért — bírót, esküdtet, jegyzőt — és azok előtt írásba mondotta, hogy száz esztendővel ezelőtt megölte a szeretőjét.

Száz esztendeig tartott, amíg az az ember ehhez a vallomáshoz eljutott. Száz esztendő! Százszor egymásra következő nyár, ősz, tél... tavasz... Százszor újult meg az áldott tavaszi munka, százszor volt verejték-fakasztó aratás, százszor hasadt meg a szőlő gerezdje és százszor alkonyultak hosszú, mésemondó téli éjszakák Juon Mecelu nagy, nehéz titkára.

Juon Mecelu pedig kapált, aratott, gerezdet böngészett, két keze kemény munkája után szépen gyarapodott, szerzettetett, fészket rakott nyájast, fehérét, barbostetőjét a falu elején; jó, dolgos asszonyt is vitt beléje egy áldott esztendő gazdag örömeiben s a hosszú téli esték hallgatásán megnyugtult lélekkel üldögélt a jó meleg kemence mellett. Az asszony tollat fosztott dagadó ván-

kosnak, derékalknak és a gyereket ringatta; Juon Mecelu pedig nézte esőndes belenyugvással az asszonyát, meg a gyereket és koromként lenyomkodta munkától bütykös ujjával a pipája parazsát, vagy kibotlott nehézkos hibbanással a jószágot körülnézni...

Nagy-nagy nyugalom és nagy-nagy megelégedés feküdt az a házon. A gyilkosén, aki forró vérben gázolt meg egy szép, vonagló asszonyi testet...

A kiöntött vér nyomát nem kereste senki, az erőszakosan elveszejtett életet számon nem kérte senki, véres titkát nem tudta meg senki... Amit pedig nem tud meg senki, az nincs is...! Nincs. Es Juon Mecelu leült egy hosszú, munkás, jó életet, Jó, igaz ember volt végig. Jó apa, jó kenyéradó, jó ura az ő asszonyának, sőt jó, kötelességtévő polgára a maga kis világának... Ez a gyilkos! Akinék konok sötét lelkéhez száz eszten-deig nem fért hozzá a bűnbánó töredelem... Száz évig! A halódó perczéig...!

De dolgozott, de gyereket nevelt, de asszonyt eltartott és gyűjtött azoknak! Az élete után maradtak valóságok, tények, megfogható szilárd értékek, amelyek az embert dicsérik és az - Istent!

Nem furesa, hogy ezt a Juont száz esztendővel ezelőtt föl is akaszthatták volna?

NAPIREND. Naptár. Csütörtök, május 13.

- Róm. kath.: Szervác. - Prot.: Szervác. - Görög-orsz.: apr. 13. Jakab aps. - Zsidó: Ijar 22. - A nap kel reggel 4 óra 27 perczok, nyugszik este 7 óra 26 perczok. A hold kel éjjel 1 óra 55 perczok, nyugszik délelőtt 11 óra 30 perczok.

A miniszterelnök fogad a pénzügyminisztériumban d. u. 4 órakor.

A honvédelmi miniszter fogad d. e. 10 órakor.

A pénzügyi államtitkár fogad 12-2-ig.

A közoktatási államtitkár fogad 12-2-ig.

Tavaszi Tárlat a Műcsarnokban. Nyitva 9-6-ig és fél 8-11-ig. Este fél 8-11-ig zene. Belépődíj 1 korona. - Nemzetközi női kiállítás a Nemzeti Szalonban. Nyitva 9-5-ig. Belépődíj 1 korona. - Állandó kiállítás a Könyves Kálmánnál. Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. - Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs.

Nyitvalevő múzeumok: A Nemzeti Múzeum állatfára 9-2-ig. - A Szépművészeti Múzeum 10-2-ig. - A Mezőgazdasági Múzeum 10-1-ig. - Az Iparművészeti Múzeum 9-1-ig. - A Földtani Intézet Múzeuma 10-1-ig. - A Szechenyi Múzeum 10-12-ig. - Az aquincumi múzeum egész nap. - A magyar királyi országos levéltár oklevélkiállítása 9-2-ig. - A Rath György Múzeum 10-4-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: A Nemzeti Múzeum könyvtára 9-4-ig. - Az Akadémia Könyvtára 3-7-ig. - Az Egyetemi Könyvtár 9-12-ig és 3-8-ig. - A Fővárosi Könyvtár 9-2-ig. - A Kereskedelmi Múzeum könyvtára 9-2-ig. - A pedagógiai könyvtár és taneszközkiállítás 9-12-ig és 3-6-ig.

- A király elutazása. A király ma délután két órakor elhagyta a fővárost, ahová e hó 4-én érkezett meg a válság elintézése céljából és a német császári pár fogadására visszutazott Bécsbe. Ma délelőtt a király hosszabb sétát tett a budai várkertben, délben pedig dezsőnezett. Kihallgatások ma nem voltak. Délután háromnegyed kettőkor kíséretével a nyugati pályaudvarra hajtott és a külön udvari vonaton két órakor Bécsbe utazott, ahová hat óra tizenöt perczok érkezett meg. Az udvari különvonaton a királylyal együtt Bécsbe utaztak: gróf Paar és báró Bolfras főhadsegédek, Bronn, Spányik és báró Hoyos szárnysegédek, Daruváry kabinetirodai osztályfőnök, dr. Kerzl vezérőrzorvos, udvari orvos, Margutti szárnysegéd, Than százados a katonai irodából, báró Nagy kabinetirodai osztálytanácsos, Smirzitz kormánytanácsos, Csörgei udvari titkár, báró Hubel udvari pénztáros, Grollmann titkár és Repolusk expeditor. Az elutazás alkalmával a király kívánságának megfelelően, a hivatalos fogadás elmaradt és a pályaudvaron csak Ludwig Gyula udvari tanácsos, a máv. elnökigazgatója, Fülepp Kálmán főpolgármester és dr. Boda Dezső főkapitány fogadták. A pályaudvaron megjelent még a rendőrség részéről, Partik Ferencz főfelügyelő és Beniczky Tamás felügyelő, az állomásfőnökség részéről pedig Daróczky Rezső állomásfőnök és Mesinaer József főnök-helyettes.

A király fogata öt perczel két óra előtt érkezett meg a pályaudvar érkezési oldalához. A király kíséretében volt gróf Paar főhadsegéd és báró Bronn szárnysegéd. Az udvari váróterem bejáratánál Ludwig Gyula elnökigazgató, Fülepp Kálmán főpolgármester és dr. Boda Dezső főkapitány fogadták. A király, aki tábornoki egyenruhát viselt, szívélyesen üdvözölte az urakat, mindegyikkel kezét fogott és aztán a váróterem keresztül kisetett a perronra, ahol egyenesen a szalonkocsijába szállott. Amint a király és kísérete helyét foglalt a vonaton, Ludwig igazgató jelt adott az indulásra és a különvonat lassan megindult. A király az elinduláskor megállt a szalonkiesi ablakában és még egyszer katonás köszöntéssel búcsuzott a perronon megjelent uraktól. Az udvari különvonatot Ludwig Gyula, a máv. igazgatóságnak elnöke, Kotányi Zsigmond udvari tanácsos, a forgalmi főosztály igazgatója, Décey Lajos balparti üzletvezető, Lendvay Márk és Stejskál József főfelügyelők és Winkler József, a műszaki kocsiosztály felügyelője elkísérték az osztrák határig. Az udvari vonat mozdonyát Marheggy Braun Ferencz főfelügyelő, a nyugati pályaudvar fűtőház-főnöke vezette. Az utonalat, amerre a király a pályaudvarhoz menet elvonult, mindenütt nagy néptömeg lepte el, amely zajosan éljenzte az uralkodót.

- Kossuth Ferencz betegsége. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter állapotában változás nem állt be. A beteg minisztert ma délelőtt meglátogatta Müller Kálmán egyetemi tanár, a miniszter háziorvosa, aki továbbra is a legnagyobb nyugalmat ajánlotta. Később Szerényi József kereskedelemügyi államtitkár járt fenn a miniszternél és hivatali ügyekben referált. Majd Fontenay francia főkonzul tett látogatást a beteg miniszternél.

- Czimadományozás. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter előterjesztésére Szalay Lászlónak, az országos meteorológiai intézet elsőosztályú asszisztensének az adjunktusi czimet és jelleget adományozta a király.

- Apponyi az egyetemen. A király képviselőiben gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter fogja végezni a királyi doktoravatást, mely holnap, csütörtökön délelőtt tizenegy órakor lesz a központi egyetemen. A király képviselőjét az egyetemi tanács elén dr. Székely István rektor fogadja. A „sub auspiciis Regis“ felavatandó dr. Egyed István államtudományi doktorjelölt a „Hatásköri bíróság“ czimen fog értekezést tartani. A királyi avatást megelőzőleg reggel fél kilenczok az egyetemi templomban ünnepi szentmise lesz, amelyet dr. Walther Gyula pápai prelátus, szeminárium rektor mond. Az egyetem dísztermében fél tízkor kezdődik az évszázó ünnepi diszülés, amelyen dr. Székely István rektor „A középiskolai oktatás az egyetemi tanítás és a gyakorlati élet szempontjából“ czimen fog beszédet mondani és dr. Dudek János hittudományi dékán bírálati jelentésének felolvasása után ki fogja osztani az egyetemi szorgalmi és pályadíjakat.

- Tudományos kutatás. Dr. Madarász Gyula, a Nemzeti Múzeum igazgatója e hét végén ornitológiai kutatások céljából Bulgáriába utazik, ahol Widíngtől a Fekete-tengerig elterülő nagy moosaras vidéket fogja átkutatni, ahol a madárvilág még a maga ősiségében található. A tudományos expedíció öt hétre van tervezve s a bolgár kormány a legmesszebb menő támogatásáról biztosította a magyar tudóst, aki két preparátort is visz magával.

- Lopuchin pöre. A Lopuchin ellen indított pör tárgyalásáról, újabb jelentések szerint, a vádlott ártatlannak mondja magát. A tanúk közül Andrejev eszdörkapitány azt vallja, hogy Párisban meggyőződést szerzett róla, hogy a forradalmi szocialisták Azevre vonatkozólag kizárólag Lopuchin leleplezésének hittek. Gerassimovnak, a rendőrsztály főnökének, Rateievnek és Raskovszkinak felolvasott vallomásaiban Azev tevékenységére vonatkozó közlések foglaltatnak, amelyek alapján a forradalmi szocialista-párt több tagját letartóztatták és számos politikai gyilkosságot elhárítottak. Mirszky-Sviatopolk herceg tanu Lopuchinnak politikai nézeteit mérsékeltlen liberálisoknak mondja. Más tanuk utalnak arra, hogy Lopuchin, miután nyugalomba vonult, a politikai szerepléstől teljesen visszavonult és hogy az egyesült moszkvai bankok megbízásából utazott Londonba. Ezzel a tanukihallgatásokat befejezték.

- Kitüntetés. A király dr. Kacskovics Mihály miniszteri tanácsosnak buzgó szolgálata elismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta.

- A józsefvárosi munkásgimnázium. A józsefvárosi munkásgimnázium vezetősége ma tiszteltett Molnár Viktor államtitkárnál, hogy az ezer koronás államsegélyt megköszönje és hogy jelentést tegyen első évi működéséről. A küldöttséget dr. Havas Rezső kir. tanácsos, védnök vezette és résztvettek benne Haverland Antal gyáros, elnök, dr. Lengyel Aurél igazgató, Déri Gyula intéző, dr. Planer László főtitkár és Fried Zsigmond. Havas Rezső előadta, hogy a Molnár Viktor által kezdeményezett munkásgimnázium fényesen bevált és az előadásokat nyolczvanegy leczkekönyvvel beiratkozott rendes hallgató látogatta. Molnár Viktor államtitkár örömmel vette tudomásul a küldöttségnek azt a jelentését, hogy a munkásgimnázium intézményessé tételével és a szervezet kidolgozásával dr. Planer László főtitkárt bízták meg. Annak az óhajlásának is kifejezést adott az államtitkár, hogy a főváros többi kerületeiben is állíttassanak fel munkásgimnáziumok, mire nézve dr. Havas Rezső kijelentette, hogy a kezdő lépések ebben az irányban megtörténtek.

- A budapesti francia vicekonzul kitüntése. Michel Ernót, a budapesti francia főkonzulátus helyettes vezetőjét a francia köztársasági kormány a mezőgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül az ordre du merite agricole rendjellel tüntette ki. A kitüntetés a budapesti francia kolónia tagjai körében őszinte örömet keltett.

- Castrót elítélték. Karakaszból táviratozták, hogy Castrót a Mira Flores-palota jogtalan használata miatt kárpótlás fizetésére ítélték.

- Országos református tanárgyűlés. Az Országos Református Tanárgyűlés az évi közgyűlést Rimaszombatban június 1. és 2. napján fogja megtartani. A gyűlésen való részvételre legkésőbb május 20-áig lehet jelentkezni az egyesület elnökségénél. A közgyűléssel kapcsolatban május 31-én este ismerkedési estély, június 1-én társaséledet rendez a vendéglátó református egyház, a főgimnázium és a város. Ugyancsak június 1-én műestély lesz a gimnázium tornatermében. A helyi rendezőbizottság azonkívül kirándulást is tervez, hogy alkalmat nyújtson az ország minden részéből összeszerglő tanároknak Gömörmege világhírű nevezetességeinek megtekintésére.

- Aranylakodalom. Pichler Nándor István és neje, született Fialla Ida, néhai Pichler Győző szülei, e hónap 16-án délután négy órakor tartják aranylakodalmaikat a budapesti Szt. István-templomban (Bazilika). Pichler Nándor ugyancsak most ül meg ujságírói munkásságának negyedszázados évfordulóját; huszonöt év előtt alapította a főváros mai hivatalos közlönyét.

- Katonatisztek zsiroja. A közhatalmunkákban köztudott, hogy a közös hadügyminiszter megtiltotta a közös hadsereg tisztjeinek a könnyelmű adósságesinálást s a bajtársak váltóinak zsirolását a felettes hatóság engedélyétől tette függővé. A hadügyminiszter rendelete most jelent meg és a rendelet szerint az összes parancsnokoknak ügyelniük kell arra, hogy jóakaró gondoskodással alantasaik bizalmát megnyerjék, hogy azok még anyagi ügyeik rendezése alkalmával is kikérjék fölebbvalóik véleményét. A rendelet figyelmezteti a parancsnokokat arra is, hogy a katonatiszteknek a saját hibájukon kívül való eladósodásukat szemükre vetniök nem szabad, ha azonban az eladósodás vetkes könnyelműségből eredt, a parancsnokoknak teljes nyomatékkal, sőt a felelmi büntetés egész erejével és minden rendelkezésükre álló eszközzel közbe kell lépniök.

- Visszavont felfüggesztés. A belügyminiszter nemrégiben felfüggesztette a magyarországi famunkások szövetségéhez tartozó budapesti asztalosok szakosztályát, mert sztrájkkal és bojkottal kapcsolatban a közbiztonságot veszélyeztető cselekedetekre ragadtatta magát. A megejtett vizsgálat alapján a belügyminiszter kedden értesítette a fővárost, hogy a múlt évi október 8-iki tüntetések alkalmával elkövetett erőszakosságokban a szakosztály tagjai bebizonyíthatólag nem vettek részt s ezért a felfüggesztést megszüntette és a budapesti szakosztály működését megengedte.

— A városligeti Szentszív-zárda ünnepe. A városligeti Szentszív-zárda ünnepe, melyet alapítónőjének boldoggá avatása alkalmából rendezett, a tegnapi napon ért véget. Az ünnepi misét dr. Várossy Gyula kalocsai érsek mondta. Délután a zárda dísztermében ünnepi diszjoládás volt, amelyen megjelent *Augusta* főhercegnő is, aki elismerését fejezte ki a közreműködőknek. A zenei és élőkép előadásokban résztvettek a kis *Zsófia* főhercegnőn kívül özv. báró *Vay Arnoldné*, *Horváth Elemérné*, *Turcsányi Olga* zongoraművész, *Mutzbauer Antónia*, *Messlény Lilly* és *Ella*, *Crowy Margit*, *Schlauch Gabriella*, *Dóry Vera*, *Székelyi Ella* és *Lolla*, *Velics Antónia*, *Fogarassy Lona*, *Bornemissza Gabriella*, *Horváth Mina*, *Bolváry Mária* és *Majláth Livia*.

— Rabló és pénzhamisító kóbor cigányok. Az utóbbi időben az ország különböző részeiben megint sürri követnek el kóbor cigányok rablásokat és betöréseket, nagy nyugtalanságot ejtve a lakosságot és ugyancsak munkát okozván a csendőrségeknek. Abaujszántóról jelentik, hogy ott *Reimer* és *Mandula* mezonyéki fakereskedő cég irodájába 8-án éjjel a cigányok betörték és az ottlevő kisebb Wertheim-székényt elvitték. A mezőn a kaszszát szétverték, de csak egy csomó váltót és régi arany- és ezüstpénzt találtak benne. Még az éjjel visszamentek az irodába, hogy a nagyobb, 10 métermázsás kasszát elvigyék. A zajra fölébredt *Reimer* és kilőtt az ablakon, mire a cigányok elfutottak. Zsolnán vonatra ültek és átmentek Hidasmémetibe. Ott a községi koresmába mentek, ahol azokkal a régi pénzekkel fizettek, amit a fakereskedő cégtől raboltak. Éjjelre visszavonultak a szurdoki erdőszélig, ahol rajtaütöttek a csendőrök. A cigányok azonban elfutottak és csak kettőt sikerült elfogni. Vasárnap lévén, a nép is segítségére sietett a csendőröknek és mind az ötöt elfogták. A banda feje *Lakatos Sándor*. A csendőrök a cigányoknál nem találtak semmit, de a koresmáros fölismerte bennük azokat, kik nála régi pénzekkel fizettek. Erős fedezet alatt a miskolci ügyészségre kísérték őket. — *Lippán* elfogott a csendőség egy cigánybandát, amely pénzhamisítással foglalkozott. A banda tagjai valósággal elárasztották a környéket hamis 20 filléresekkal. A csendőség csakhamar kiderítette, hogy a hamis pénzeket cigányok hozzák forgalomba. *Ratuleszk Tódor*, *Trifu Krepácsics*, *Nikolai Kraecum* dragesinai cigányokat, kik a hamis pénz gyártották, mihamar kézrekerítette. Lakásukon a 20 filléres hamisításához szükséges anyagot és érezformákat találtak. A csendőség a cigányok büntársait keresi.

— Összekötött holttestek. Két, egymással zsinagorával összekötött holttestet fogtak ki — mint Berlinből táviratozták — az ugynevezett Landwehr-esaternából, a Lichtenstein-hid közelében. Megállapították, hogy a férfi a 23 éves Schwang Ottó kertészszel, a nő *Liersch* vásáros *Eliz* nevű 18 esztendő leányával azonos. A kertészlegény karcsonyok eljegyezte a leányt és pünkösdre terveztek az esküvőt. A vőlegény, aki a Thomas-temetőben dolgozott, valamikor viszonyt folytatott egy cselédleánnyal s ennek a viszonynak voltak is következményei. A gyermeket az anyja nevelte az apá támogatásával, de tavalytól fogva a kertész már nem tudott erre áldozni és azóta a cseléd minduntalan zaklatta őt. Legutóbb a cseléd *Liersch* kéhez, volt kedvese menyasszonyának szüleihez fordult, akik ezekután a leányukat eltöltötték a házasságtól. A jegyesek eltűntek és napok óta nyomuk veszett, míg végre most a hullájuk összekötött állapotban előkerült a Landwehr-esaternából.

— Iskolatársak találkozója. Radó Jenő (Röök Szilárd-utca 4.), *Roller Béla* és *Szilárd Jenő*, fölkértek volt iskolatársaikat, akikkel 1899. évben a IX. kerületi felsőkereskedelmi iskolában együtt érettségiztek, hogy lakásuk címét a tíz éves találkozó előkészítése végett sürgősen közölni sziveskedjenek. Dr. *Sörös János* Késmárkról felkért a következő sorok közlésére: Késmárkon 1899. évben főgimnáziumi érettségit tett osztálytársaimat felkérem, hogy július hó 4-ikén délelőtt 11 órakor Késmárkon az ág. ev. lyceum dísztermében a tíz évj találkozó megjelenni és a találkozás részleteinek közölhető végett lakhelyüket közölni sziveskedjenek.

— A katonarvosi kar reformja. Bécsből jelentik, hogy a hadvezetőség elhatározta, hogy a katonarvosi pálya vonzóbbá tévése céljából azoknak az orvosoknak, akik a tényleges szolgálatba ohajtanak belépni, 6000 koronás tanulmányi segélyt ad. Az erre pályázóknak hathónapi próbaszolgálatot kell teljesíteniök és kötelezettséget vállalniök arra, hogy az önkéntesség törvényes időtartamán kívül hat évet szolgálnak a katonarvosi karban. A tanulmányi segély első felét a próbaidő eltelte után, másik felét pedig kinevezésükkor kapják meg. Az önkéntesi év második felét tiszthelyettesi rangban szolgáló orvosoknak, ezt az utóbbi félét szolgálatukba beszámítják. A próbaszolgálatot végzők a tiszthelyettesi fizetésen kívül havi hetven korona pótlékot kapnak. A tanulmányi segélyért a közös hadügyminisztériumhoz kell folyamodni szolgálati uton.

— A Vöröskereszt Egyet országos közgyűlése. A Magyar Vöröskereszt Egyet május hó 24-én, hétfőn délelőtt 11 órakor tartja saját palotájában (I. Vár, Disz-tér 1. szám) országos közgyűlést. A közgyűlést megelőzőleg délelőtt fél tizenegy órakor érkezik letész, mely megállapítja a kijelöléseket a központi választmányban és igazgatóság választmányban megüresedett helyek, továbbá a számvizsgáló bizottsági tagok helyeinek betöltésére nézve.

— Rejtélyes mérgezési eset. A müncheni rendőrséget rendkívül érdekes és minden tekintetben rejtélyes mérgezési eset foglalkoztatja. Minap egy harmincz év körüli, jól öltözött férfi a Theresien-strassen egy magánzónónél három hónapra szobát bérelt. Másnap a szobaur, aki rosszul érezte magát, orvost kért. A szobaaszony nyomban küldött is orvost. Pénteken az idegen, aki magát *Löster Pál* festőművésznek mondotta, annyira jobban lett, hogy felkelt és levelet írt. Ezt a levelet egy hordár vitte el, aki előzőleg az „amerikai” után tudakozódott. Ugyanaz este magas, körülbelül 30 éves férfi jelentkezett s nyers hangon tudakozódott *Löster* után. Kopogtatás nélkül lépett be ennek szobájába s maga után bezárta az ajtót. Egy órával később az ajtó kinyílt s az idegen feltűnő sietséggel távozott. Közben egy köteg papírt ejtett el. Amikor erre a háziasszony figyelmeztette, lehajolt érte s közben egy második papircsomagot is elejtett. Amikor később a háziasszony *Löster* szobájába lépett, azt a padlón hörögve találta. Orvost hivatott, aki mérgezést konstataált s nyomban ellenszert rendelt. Másnap kórházba szállították *Löster*t, ahol hétfőn meghalt. Az elhunyt ládájában nagy összeg pénz s a legválogatottabb betörőszerszámokat találtak. A háziasszony azt állítja, hogy az idegen által elejtett csomagok is bankjegyek voltak. Hogy *Löster* maga mérgezte meg magát, vagy idegen mérgezte-e meg, nem lehet tudni.

— Eletigazságok. Akik Booth tábornoktól, az Üdv hadseregének vezérétől, azt kérdezik, milyen életmódot követett, hogy nyolczvan esztendő korát tökéletes ifju erőben érthette el, azoknak a tiszteltreméltó aggasztán így felel: „Keveset egyetek; vizet igyatok; sokat mozogtatok a levegőn; mindig egy megszokott rend szerint éljétek; szórakozásokban legyetek mértéktelések; mindennemű túlzástól óvakodjatok és tekténisetek a magasba.” Ezeket a szentenciákat *Salceby* angol orvos ujjakkal toldotta meg: „Naponta ne költsétek többet hat pence-nél (hatvan fillér). Az emberek, még a legszegényebbek is, a költésnél többet esznek és isznak. A legjobb orvosság a böjt, a nyugalom és a vig kedély. Nem a sok munka öl, hanem a hypochondria. Minden jóleső izgalom fokozza az életérőt, ellenben a bántó érzések lefokozzák azt! Az öök ifjuság titka a folytonos munka. Az öregek eryedsége okozza a vénülést. Keressétek a gyermekek társaságát; törekedjétek szülőkké lenni, mert azok, akiknek gyermekeik vannak, tovább élnek, mint azok, akiknek nincsenek. Ifju erőnk tovább megmarad, ha gyermekek közt élünk; ha azok nevelésével foglalkozunk; ha résztveszünk játékaikban és mulatságaikban. Mindenféle körülmények közt kerüljétek a pesszimizmust, ne bánytorgassatok a multat és ne emlegessétek a holtakat. Az ember olyan koru, mint amilyen a szelleme. Minél hosszabb legyen a gyermekkorotok.

— Iskolai zászlószentelés. A vadászerdei állami iskola május hó 22-én délelőtt 9 órakor tartja zászlószentelését.

— Családi tragédiák. Két vérfagyasztó családi tragédiáról érkezik hír a mai napon. Bécsben egy harminczkét éves nő, aki közös háztartásban élt egy munkással, ma reggel két kis törvénytelen fiát rettenetes módon megölte, azután maga is öngyilkossá lett. A gyermekeket a harmadik emeleten levő lakása ablakából az udvarra dobta, azután utánuk ugrott. Mikor a megrémült lakók az udvarra futottak, a három ösztört, véres testben nem volt már élet. A rendőség megállapította, hogy az anyát a kétségbeesztő nyomoruság vitte borzasztó tet-tére. Harmadik gyermeke, egy hatéves leány, ebben az időben az iskolában volt s így kerülte el a halált. — Bernkastelben, Rheinlandban, megrázó tragédia történt. *Berges Péter* özvegyesre jutott vinczellér mind a két felnőt leányát agyonlötötte. A holttestek helyzetéből következtetve iszonyu harez folyt az apa és két leánya között. Az apa azután magát is agyon akarta löni, de a közben odarohant szomszédok kiesavarták kezéből a fegyvert és letartóztatták. A vinczellért kétségbeeszt tettere rossz anvagi helyzete vitte rá.

— Telefon részletfizetésre. Londonban társulás alakult, mely ügyfeleinek havi részletfizetés mellett teszi lehetővé, hogy a telefonhálózatba bekapcsolódhassanak s a telefont használhassák. Londonban egyszerre 150 koronát kellett lefizetni a telefon korlátolt s 400 koronát a telefon korlátlan használatáért, mit a kiskereskedők nem igen bírtak meg. Most körülbelül 16 korona havi díjért mindenki élvezheti a korlátolt telefonozást.

— Öngyilkosság az anya szemelattára. Megrendítő öngyilkosság híre érkezik Váshelyről. Sajtos *Juliska* nevű fiatal varrónő lötötte agyon magát az anyja szemelattára. A szerencsétlen vezetű leánynak körülbelül két év óta egy barátja van Szentesen. Süriin leveleztek, ezenkívül ajándékokkal halmozták el egymást, ha valamelyiknek születés vagy nevenapja volt. A szentesi leánynak a napokban lesz nevenapja s *Juliska* már jó előre készült, hogy valami értékes, meglepően szép ajándékkal kedveskedik szeretett barátjának. Édesanyjának is nagyon feltűnt leánya költsége s tegnap délután megkorholta leányát e miatt.

— Hiszen küldj *Juliskám* ajándékot, de ne olyan drágát, mert láthatod, hogy élni is alig bírnok — mondta az édesanyja.

Juliska nagyon a szívére vette édesanyja szavait, valamit felelt is, azután elfordulva zsebébe nyúlt és a következő pillanatban a revolverével szíven lötötte magát. Hang nélkül esett össze. Ugy látszik, hogy régebben készült már az öngyilkosságra, mert állandóan revolvert hordott a zsebében.

— Megkövesült óriás fa. Dél-Englia egyik szénbányájában rengeteg nagyságu megkövesült fát találtak. A maradványaiból ítélve, ez a fa ma nagyobb minden eddigi megkövesült fánál, melyet szénrétegekben találtak. Törzsből csak 35 méter volt meg, de ez is megfelel egy 7—8 emeletes ház magasságának. Aránylag nagyon vékony lehetett ez a rengeteg hosszúságu fa, mert tövénél alig volt 70 centiméter átmérőjű. A lepidodendronok kihalt fajához tartozik, mely a szánkorszak erdeiben a legnagyobb szerepet játszotta.

— Házasság. *Neumann Irón* és *Schanzer Nándor* folyó hó 11-én házasságot kötöttek.

Piperkonics Bátor székelyvárosi tanácsos, eljegyezte *Csedly Máriát*, özv. *Csedly Györgyné*, szül. *Kádas Márta* leányát.

Csedly Gyula székelyudvarhelyi kir. járásbírósi jegyző eljegyezte *Ávéd Irénkét*, *Ávéd János* avergő-szentmiklósi földbírtokos leányát.

— A bandafőnök szeretője. Szófiában sokat beszélnek most egy szerelmi tragédiáról, melynek hősei *Nitzew Hója* maczodón bandafőnök és a szeretője volt. A bandavezér az utóbbi időben Szófiában élt és viszonya volt *Vasiljovna Katalin* nevű leánnyal, akinek házasságot is ígért. Amikor néhány nap előtt a leány figyelmeztette *Nitzewet*, hogy váltsa be a szavát, különben elhagyja, a bandavezér dühbe jött és lölötte a szeretőjét. Ezután maga ellen fordította a fegyvert s agyonlötötte magát.

— Erőszakoskodó gyári munkás. A minap történt, hogy Kun Mihály budapesti gombgyáros gyárában a napibér helyett az akkord-munkát léptette életbe. A gyár munkásai mind beleenyugodtak az intézkedésbe, csak Erdélyi Ödön munkásnak nem tetszett a dolog. Elégedetlenkedni kezdett, majd pedig fenyegetéssel akarta rábírní a gyárost, hogy dolgoztasson ismét napibér fejében. Amikor látta, hogy hiába beszél, a gyár munkásait kezdte lázítani, hogy álljanak sztrájkba a női munkásokat leszúrásával fenyegette, ha nem hallgatnak rá. A gyáros végre megunt a garázdálkodást és följelentést tett a rendőrségen. Erdélyi Ödönt megidézték a kihallgatása után magánosok elleni erőszak címén letartóztatták.

— Örült a templom kapujában. Tegnap este nagy botrányt esapott egy munkásember a Bakáts-téren levő templom előtt. Az illető a templom ajtaját döngette és egyre azt kiabálta, hogy nyissák ki, mert győnni akar. A dühöngő embert bevitték a főkapitány-ságra, ahol megállapították, hogy *Széchenyi László* 31 éves gyári munkás, veszedelmes elmebeteg. Bevitték a lipómezei tételgyógyászatba.

— Meggyilkolt erdőőr. Az aradmegyei Drauc községben ma meggyilkolva találták Balázs Tódor erdőőrt, míg házat felgyújtották. Azt hiszik, hogy a tettesek vadászok voltak.

— Halálozás. Nagysári Róckó Jánost, a földtani intézet igazgatóját ma temették el a földtani intézet előcsarnokából. A holttestet ma reggel 8 órakor szállították, a gyászoló család kísérete mellett, a Boráros-tér 1. szám alatti gyászszobából a földtani intézetbe, ahol díszes ravatalra helyezték. A koporsó körül sorakoztak a család koszorú, majd a földművelésügyi minisztérium, a Tudományos Akadémia, a Földtani Intézet, a Magyarhoni Földtani Társulat, a Földrajzi Társaság és még sok más tudományos intézet és magánember koszorúja. A temetési szertartás pontban négy órakor kezdődött. Férő Richard ferencvárosi káplán szentelte be nagy segédlettel a halottat, majd Lóczy Lajos, a földtani intézet igazgatója mondott a koporsónál magas szárnyalású beszédet, melyben a Tudományos Akadémia nevében búcsúzott a halottól. Utána Szontagh Tamás igazgató mondott gyászbeszédet a földtani intézet nevében, Koch Antal pedig a Magyarhoni Földtani Társulat nevében beszélt. A holttestet ezután kivitték a négyfogatú gyászhintóra, amely a kerepesi temetőbe vitte azt, ahol díszsírhelybe helyezték örök nyugalomra a kiváló tudóst. A temetésről a földművelésügyi minisztérium gondoskodott.

— Özv. Glück Farkasné életének 86. évében Tokajban meghalt.

— Rendőri hírek. Halálos baleset. Sárdics Mihály kocsis reggel joget szállított Pollák József mérsárosnak a Margit-köruton levő székébe. A joget létrán állva rakta be a jégsekérny felső fiókjába. Egyszerre megszédült, lezuhant s fejét beleütötte a szekérny melletti márványlapba. A szerencsétlen ember nyomban meghalt. — Verekedés. Ujpesten a Vörösmarty-utca 2. száma alatt levő koresmában Józsa István vasöntő összeveszett Bakovits Iván gyári munkással, aki harmincz körönával tartozik neki. A szóváltásból verekedés lett, miközben Bakovits késsel mellbe szúrta Józst, aki halálosan megbesült. Bakovitsot letartóztatták.

— Beketow-cirkusz. Dacára a rossz időjárásnak, a cirkusz minden előadásra megtelik és a közönség zajos elismerése kíséri az összes produkciókat. Ma, csütörtökön délután 4 órakor megismétlik a családi előadást, teljes műsorral és fél helyárrakkal mindenki részére. Ez az utolsó délutáni előadás, amelyen Webó kapitány idomított fölki, a *Banavars* légtornászok és a *Glinseretti* akrobatacsoprt látható. Föllepnék még: *Reinsch*, a milovarov királya, a japán *Okabe*-csoprt bámulatos mutatványaival, az összes bohócok és szerződött tagok. Minden este háromnegyed 8 órakor nagy előadás.

x Fái Géza uriszabó-czöget, aki fizetésnek át-helyezése folytán aruit lényegesen redukálta, olvasónk figyelmébe ajánljuk. Budapest, IV., Váci-utca 37. sz.

x Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Fodor-féle vívőterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordították a gyermektorna- és vívásra.

x Szívbeteg és vérérdényelmesesedés ellen Finsen-féle ilylampafürdöket alkalmaz dr. Höning László villanygyógyító intézetében (Budapest, IV., Károly-körút 24.) Ezt az eljárást a kopenhágai Finsen-intézetben több, mint ezer szívbetegnél sikerrel alkalmazták, hazánkban először dr. Höning próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sora igazolja ezen kényelmes és fájdalomatlan gyógyeljárás sikerét szívbillentyűbetegségekre, szervizombetegségekre, vérérdényelmesesedésre, ideges szívbetegségekre és szívzorogási rohamokra (asthma, angina pectoris) esetében.

EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI. Eötvös-utca 32. alatt van

A szerkesztőség telefonja: 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

Az „Eladott menyasszony” szerzőjéről.

— Smetana emlékezete. —

A prágai visehradi temetőben aluszsza örök álmát immár huszonöt év óta Smetana Frigyes, az „Eladott menyasszony” szerzője. A nagy komponista is ama zenészek közül való, akik dicsőségüket meg nem érték és az általános elismerés bábérja csak a sírjukon zöldel.

Még csak annak a zajos tapsviharnak se lehetett tanuja, mely a bécsi préter dezsakaszínházának rozoga falait reszkettette meg az „Eladott menyasszony” bemutató előadása alatt. Nem hallotta, amint Hohenlohe herczeg, az akkori főudvarmester, Jauner igazgatót e szavakkal jámadta meg:

— És ezt az operát Bécsből hat órányira már évtizedek óta ismerték, anélkül, hogy az udvari Operaház tudomást vett volna róla?

Nem fogadhatta Brahms, Goldmark, Strauss és a többi jelenlévő zenész áradozó szerencsekívánatait, mert akkor már halott volt, nyolcz év óta halott. Hiszen még akkor se hallott volna mindabból semmit, ha megéri azt a szép estét, mert teljesen siket volt — épen olyan siket, mint Beethoven. Szivettépő tragédiájából még ez a súlyos megpróbáltatás se hiányzott.

Arról az audienciáról, melyen Zitek udvari tanácsossal, a prágai cseh nemzeti színház építőjével, e színház megnyitó előadása alatt, Rudolf trónörökösnel megjelent, Smetana ezeket beszélt:

Az első felvonás után (a mester „Libussa” című operáját adták először) a nagyszerű udvari páholyba hívtunk. Erre nem voltam elkészülve, s nem volt kalapom. Az onyém valahol a színpadon elhiányodott, s nem értém rá megkeresni. Zavaromból egy a szomszédpáholyban ülő ur segített ki, odakölesönözvén a klakkját. Az udvari páholyban a trónörökös először az igazgatósági tagokkal és Zitek építészszel beszélt, többször felém tekintett, s valószínűleg a fülbajom felől tudakozódott. Majd hozzám lépett, megszólított és várta a feleletemet. Én így szóltam: „Császári fenség, az a szerencsétlenségem, hogy nem hallok.” A trónörökös, azt hívén, hogy nem beszélt elég hangosan, megismételte a kérdését. Nekem is újra kellett mondanom: „Császári fenség, siket vagyok, egészen siket, már hat év óta.” A trónörökös azután a többiekhez fordult és — mint később megtudtam, — nagy részvétellel nyilatkozott szerencsétlenségemről.

Smetana egyáltalában vértanu-természet volt. Már zenészerzői pályája kezdetén kezdődtek szenvedései. Hihetetlen ildőztetéseknek volt kitéve, még hozzá a földieit részéről, akik azzal az igazságtalan váddal illették, hogy a „Brandenburgiak Csehországban” című első operája nem eléggé nemzeti jellegű, hogy idegen bálványoknak hódol.

Ebből csak amny igaz, hogy Smetana lelkes Wagnerista volt, s hogy minden Wagner-premierre elzarándokolt Münchenbe. Ilyenkor Bülow — akit Smetana, mint kitűnő Chopin-játszót nagyra-becsült — hü kísérője volt.

1883 őszén érte Smetanát az a tragikus sors, hogy a prágai örültek házába szállítottott. Barátai azóta csak nagy ritkán hallottak róla hirt, s e gyér hírek is egyre szomorubbán hangzóttak.

Dr. Zeleng, az elhunyt zenészeti író — a mester legkelkebb barátainak egyike — így ír ama napokról:

„Iparkódtam Smetanához bejutni, de azt mondták nekem, hogy a mester senkit sem ismer meg. Egyidejűleg mind határozottabb tudósítások jelentették, hogy szenvedéseinek vége már közel van. 1884 május 10-én — egy szombati napon — értesítettek, hogy Smetana haldoklik. Nem volt nyugtom, s mivel újabb hír nem érkezett, hétfőn délután 4 órakor becsengettem az intézet kapuján. Az igazgató megengedte, hogy hozzá menjek. Amaz osztály felé mentem, ahol Smetana feküdt. Gyönyörű nap volt. A betegek olvasva, beszélgetve sétáltak a pompás kertben. Meg kellett várnom a távollevő kezelő orvost. Végre megjött és tovább vezetett.

— Sietnünk kell, — mondta — különben nem látjuk már élve!

Sietnünk kell! Iszonyu súly nehezedett tag-jaimra. Az ut is végtelennek látszott, pedig csak egy pár lépcsőből állt. Az orvos csegetett.

— Smetana urhoz! — szölt az ápolóhoz — 172. szám! — volt a válasz.

Folyosón végigmenve nyitott ajtóhoz értünk. Két férfi állt előtte.

— Smetana ur? Eppen most halt meg!

Egy napsugaras szobában, egyszerű ágyon kezdte meg Smetana Frigyes a jótékony örök álmát. Arczán nagy szelidség ömlött el, a haláltusa legkisebb nyoma nélkül. Feje a vakító fehér párnába bemélyedt, melynek színétől ezüstös szakállá alig különbözött. Csak a mellén nyugvó s öklöré szoritott kezei árulták el, hogy a meggyötört test nem minden ellentállás nélkül adta meg magát.

E gyászos hétfő óta huszonöt év telt el. Eppen ma van a negyedszázados fordulója. Illő, hogy mindazok, akik Smetana műveiben gyönyörködtek, akiket az „Eladott menyasszony” a „Dalibor”, a „Libussa”, „A csók” és többi szerzeménye elbájolt, kegyelettel emlékezzenek a csehek nagy művészeire.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) A Zeneakadémia második vizsgálati hangversenyét ma este tartotta meg. Az egyik páholyban megjelent a kultuszminiszter is, aki mindvégig a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta a növendékek vizsgáját. A kitűnően sikerült hangverseny starja Haber Gyöngyike volt, aki csengő mezzo-alt hangján három rövidke dalt énekelt. Az óriási hangversenytermet zsufolásig betöltő előkelő közönségre nagy erővel hatott előadásának megkapó közvetlensége, ez a természetesség, melyvel dalait énekelt és főkép szép képzettsége, mely tamárját, Sük Józsefet dicséri. Kitűnő technikájával és egyébként is alapos képzettségével Waldbauer Imre hegedűjátéka keltett méltó feltűnést. Mestere Popper Dávid. Szerepeltek még Adla, Marianna zongorajátékkal, Volkmann egyik C-moll triójában, Kruswyk Walter tanár vezetésével Beethoven Rondinóját adta elő es-durban furóhangszeren egy nyolczas, és két dalt énekelt Maleczkyné tanítványa, Possert Emma.

(*) Az Operaházban holnap, csütörtökön a „Bolygó hollandi” kerül színpadra a következő szereposztásban: Senta — Medek Anna, Mari — M. Valent Vilma, a hollandi — Szemere, Daland — Erdős, Erik — Pichler, a kormányos — Déri. Az előadást vezényli Kerner István karnagy, rendezi Alszeghy K. főrendező. (Évi bérlet 87.) Pénteken Svaerdröm Valborg vendégfellépésével „Romeo és Juliá”-t adják. Svaerdrömön kívül, aki Juliát énekli, Payer, Valent, Arányi, Takács, Szendrői, Kertész, Váradi, Kornai, Pichler és Ney B. vesznek részt az előadásban. (Évi bérlet 88. rendező helyárrak.)

(*) Kainz udvari tanácsos. A Deutsches Tagblatt értesülése szerint a köburg-góthai nagyhercegi ház Kainz bécsi udvari színész az udvari tanácsossággal tüntette ki.

(*) „A bunda” bemutatója. Pénteken, e hó 14-én mutatja be a Nemzeti Színház Gerhard Hauptmann „Der Biberpelz” című négyfelvonásos tolvajkomédiáját, amelynek Sebök Zsigmond fordításában „A bunda” lesz a czíme. A rendkívül mulatságos satirikus színjátékEurópa összes nagy színpadján jelentős sikert aratott és állandóan műsoron van. Az újdonságot, amelynek nyilvános próbája a sajtó meghívott képviselői előtt holnap, csütörtökön délelőtt feltizenegy órakor lesz, a Nemzeti Színház elsőrangú szereposztásában és gondos rendezésben hozza színpadra. A darabban S. Fáy Szeréna, György Ilona, Keczeri Irén, Várnai Janka, Pethes, Gál, Gabányi, Somlay, Hajdu, Horváth Jenő, Bartos és Gabányi István játszanak. E héten még szombaton és vasárnap este adják az újdonságot. Holnap, csütörtökön éri meg tizedik előadását Georges Thurner „Passe-partout” című nagyszerű színműve, amelyet ez alkalommal is a bemutató előadás szereplői játszanak. A „Passe-partout” e héten még vasárnap délután is színpadra kerül. Hétfőn mérsékelt helyárrakkal az „Antonius és Cleopatra” van műsoron. Cizm szerepeit Pethes és P. Márkus Emilia játszzák.

(*) Harden Miksa csütörtökre, e hó 13-ikára hirdetett felolvasása közbejött akadályok miatt elmarad.

(*) **Édes teher.** A Vígsház soron következő újdonsága, az „Édes teher”, Helti Jenő háromfelvonásos énekes bohósága lesz, amely épp úgy, mint a jeles szerző előző darabjai, a „Bernát” és a „Naf-talin” vidám cselekmény keretében a fővárosi életből merített jövedelvényeket, szerzetreméltó alakokat visz a színpadra. A vezető női főszerepet Göthné Kortész Ella játssza, aki egy budapesti asszonykát személyesít; partnere Göth Sándor lesz. Az újdonság énekes női főszerepét ezúttal is Korni Bertá játssza, aki művészi egyéniségének különösen megfelelő alakításra talál alkalmat. Hálás szerepet játszik továbbá Haraszthy Hermán, Vendrei Ferencz, Szerémy Zoltán, Tapoleczay Dezső és Harsányi Rezső is.

(*) **Magyar dráma Boroszlóban.** A boroszlói Laube-színházban zajos sikerrel hozták színre Bíró Lajosnak „A nagymama” című egyfelvonásos szatiráját. A kritika egyértelműen ismeri el a darabnak érdekfeszítő lélekrajzát, friss menetét és kiválóan izléses kidolgozását. A darab annak az egyfelvonásos triológiának része, amely ősszel a budapesti Magyar Színházban „A házi tűzhely” címen kerül színre.

(*) **Jánoska sikere.** A Király-színház legutóbbi újdonsága, Martos és Jacobi fantasztikus zenés játéka, Jánoska esténként zsufolt házat vonz és a közönség valóságos gyönyörűséggel nézi a két gyermekművészt, Fényes Annuskát és Lakos Vil-mát. Külön nagy hatása van a diszleteknek. Holnap, csütörtöktől kezdve ismét Ötvös Gitta játssza Magdát és a tündért.

(*) **Izrael története.** Csengey Gusztáv, az eperjesi ev. kollégium teológiáján az ótestamen-tomi írásmagyarázat tanára, az „Izrael története” című munkára hirdet előfizetést. Csengey könyvében szigorú kritika alá veszi az ótestamentomi hagyományt, másrészt a hagyományok védelme is a romboló irányokkal szemben. Egyszersmind nép-szerű előadásban ismertetvén az ótestamentomi történetet, lehetővé teszi, hogy azzal a művelt nagyközönség is foglalkozhassék. A terjedelmes nagy könyv ára 10 korona. Az előfizetés határideje június végén jár le. Az előfizetési pénz szerző nevére czimezve Eperjesre küldendő.

(*) **Magyar Színház.** A Magyar Színházban holnap, csütörtökön a színház legutóbbi újdonsága, ifjú Ruttkay György „A nagy cél” című egyfelvonásos kerül színre Marlowa kacagató komédiájával, a „Régi jó idők”-kel. A két darab előadását vasárnap este megismétlik. Szombaton a „Hivatalnok urak”, Földes Imre nagyszerű társadalmi színműve részben új szereposztással kerül színre, amennyiben Feleki szerepét Törzs Jenő fogja játszani, Barnát pedig Sebestyén Géza, a színház újonnan szerződött, nagytehetségű tagja veszi át, akinek ez lesz az első fellépése a Magyar Színházban.

(*) **A színházi főpróbák.** A Magyar Színpadi Szerzők Egyesületének választmánya Bereczik Árpád elnöklésével külön ülésben vitatta meg a színházi főpróbák ügyét. Dr. Molnár Gyula titkár előterjesztette a választmány határozati javaslatát, amely a főpróbák eltörlését kívánja. A megindult eszmecsereben Bosnyák Zoltán, Hubay Jenő, Prém József Márton Miksa, Huszka Jenő és Faludi Miklós vettek részt. Ez utóbbi indítványára elhatározták a jelenlétük, hogy akiket híresség egybe, amely a kérdést minden oldalról megbeszélje, mert szükséges, hogy a döntés csak harmónikus eljárás után ejtessék meg. Az anket tagjai lesznek a színházakkal foglalkozó napilapok és főbb hetilapok színházi kritikusai, továbbá a Magyar színpadi szerzők egyesületének választmánya s az Otthon és Budapesti Újságírók Egyesületének kiküldöttjei. Az anket számára a választmány elaborátumot készített, amelyet Márton Miksa és Molnár Gyula szerkesztnek s felülbizárlására az ülés Hubay Jenőt, Prém Józsefet és Huszka Jenőt küldte ki. Az első ülés még ebben a hónapban lesz.

(*) **Sauter György kitüntetése.** A jeles angol festőművész: Sauter Györgyöt — mint értesülünk — az amerikai pittsburgi Carnegie Institute ösztí-éremmel kapcsolatos ötezer koronás jutalommal tüntette ki. Sauter, akinek két festménye van a Szépművészeti Múzeum modern képtárában, melyek közül az egyik híres hazánkfiának: Richter Jánosnak kitűnő képmása, többször megfordult nálunk Budapesten és két ízben rendezte a Képzőművészeti Társulat nemzetközi kiállításán a Műcsarnokban az angol csoportot.

(*) **Ternovszky Margit vendégszereplése.** A szegedi színház e héten tartja utolsó előadásait. Nyolcz hónapig estéről-estére tartotta ébren a közönség érdeklődését Almásky Endre színiigazgató. Hétfőn, e hó 10-én is érdekes estéje volt a színház-nak. Kelemenfalvi Ternovszky Margit, a szegedi és aradi színházak vendégművésznője lépett fel a „Táncos huszárok” Thea szerepében. Bár az előadást bérletszünetben tartották meg, mégis zsufolt ház tapsolt a gyönyörű hangú és bájos játéku primadonnának. A művésznőt elhalmozták virágokkal és vastapsot is kapott. E hó 20-én a fővárosi közönségnek is bemutatkozik Ternovszky Margit és pedig Augustza kir. hercegeasszony védősége alatt a Park Clubban a D. M. K. E. javára rendezendő fényes hangverseny keretében.

(*) **Bohének dala.** Ezzel a címmel jelent meg Baumann Sándornak, a fiatal muzsikuskak igen kedves kottája. A kis darab kellemes melódiájú, ügyesen megcsinált munka, amely bizonyára hamarosan el fog terjedni. Baumann Sándor kottája Rózsavölgyi és Társa kiadásában jelent meg és az ára 1 korona 80 fillér.

(*) **A beszerzebányai kiállítás bezárása.** A Nemzeti Szalon harmincznyolczadik vidéki kiállítása vasárnap zárult fényes öröklés és anyagi eredménnyel. A vásárlás a 6000 koronát meghaladta. A tárlaton a következő művészek műveit adták el: Bakos Tibor, Bánsághy Vince, Bachmann Károly, Berkes Antal, Bruck Hermína, Bruck Lajos, Gergely Imre, Greguss Imre, Herritz Oszkár, Kacziány Ödön, Kapás Sándor, Keményfi Jenő, Koszól Jenő, Kézdikovács László, Komáromi Kacziány Endre, Ligeti Miklós, Margitay Tihamér, Markó Ernő, Mihalik Dániel, Pentelei Molnár János és Zemplényi Tivadar.

(*) **Egy bojkottált színház.** A német színpadi szerzők szövetsége tegnapi közgyűlésén egyhangulag elhatározta a berlini Berliner Theater bojkottálását, ami abból áll, hogy e színháznak semmiféle színpadi művet nem engednek át. Erre az elhatározásra Schmidt Lothár színműíró panasza szolgáltatott okot. A Berliner Theater igazgató-sága ugyanis a panaszos szerző „Csak egy álom” című vígjátékát az általánosan elismert siker daczára — levette a műsorról.

(*) **Piloty és Szinyei.** Heinemann müncheni galériájában a napokban érdekes kiállítás nyílt meg a Piloty-iskola műveiből, amelyen a mester legkiválóbb magyar tanítványai is képviselve vannak. És éppen a magyar csoport egyik legelőkelőbbike a kiállításnak, mert régebbi művészeink jó része Piloty mester iskolájában izmosította erejét. Több munkával szerepelnek: Lieben-Mayer, Benzsur, Wágner Sándor s Szinyei-Merse. A „Cicero-ne” című előkelő német művészettörténeti folyóirat legújabb számában W. Worringer, Németország egyik legelőkelőbb kritikus, a kiállításról írván, hosszasan foglalkozik Szinyei-Merse gyönyörű arcképeivel, melyet a Szépművészeti Múzeum küldött Münchenbe s azután rendkívül elismerő, me-leg szavakkal emlékezik meg magáról Szinyei mesterről.

FŐVÁROS.

(*) **A főváros közgyűlése.** A főváros törvényhatósági bizottsága ma délután Fülepp Kálmán főpolgármester elnöklésével rendes közgyűlést tartott, amely igen rövid lefolyású volt. A tárgysorozat egyik legfontosabb pontját, az izr. temető kibővítésének ügyét levették a napirendről.

Az elnök megnyitotta az ülést és felolvasta Sándor Pál Remondó levelét. Helyébe Terényi Miksát hívták be a törvényhatósági bizottságba. Jellinek Henrik lemondott a közigazgatási bizottságban viselt tagságáról. Helyét a legközelebbi választás alkalmával fogják betölteni. Miután a főpolgármester bejelentette, hogy dr. Rácz Dezső a Ferdinánd-téri vásár ügyében interpellálni fog, áttértek a napirendre. Vosits tanácsos ismertette az okokat, amelyek a budai végleges vízmű kiépítését késleltetik. A közgyűlés a választ tudomásul vette. A közgyűlés ezután Piperkovits Bátor tanácsos előadása alapján elvetett husz gyógyszerár felállítás iránti kérvényt és hozzájárult a Szent László és Szent Gellért-kórházban szükségessé vált egy alorvosi és két segédorvosi állás szervezéséhez. Ezután a főpolgármester kihirdette a mai választá-

sok eredményét. A megüresedett árvaszéki ülnöki állásra a közgyűlés 176 szavazattal dr. Beroghy Kornélt, a kerületi orvosi állásra pedig 196 szavazattal dr. Thomka Istvánt választotta meg. Azonkívül a katonaiügyi bizottságba Gerley Lajost, közigazgatási és közlekedési bizottságba Beimel Sándort, az állandó gyógyfürdő bizottságba dr. Reisz Mórt, a közegészségügyi bizottságba Jancs Vilmost, a központi választmányba dr. Németh Imrét és végül a közrendészeti bizottságba dr. Kelemen Lajost választotta meg a közgyűlés. A két megválasztott tisztviselő a közgyűlés színe előtt letette hivatali esküt, mire a főpolgármester néhány me-leg szóval üdvözölte őket új állásukban. A megválasztottak külön-külön köszönték meg a közgyűlésnek irántuk megnyilvánult bizalmát. A közgyűlés fél hét órákor véget ért.

(*) **Czivadományozás.** Dr. Bárczy István polgármester dr. Schnáderer Oszkárnak, a VIII. ügyosztályhoz beosztott ideiglenes hivatalnoknak, az ideiglenes segédfogalmazói címet adományozta.

(*) **Értekezlet a lakásépítés ügyében.** Dr. Bárczy István polgármester nagyszabású lakásépítési programját tudvalevőleg a közgyűlés elfogadta. A közgyűlésnek e határozata ellen a bizottsági tagok egy töredéke felebbeszét terjesztett fel a belügyminiszterhez. Ebben az ügyben a központi demokrata kör nagytömegben e hónap 15-én este hét órákor értekezlet lesz, amelynek célja, hogy a székesfővárosi bizottsági tagok vezetésével küldöttség keresse fel a belügyminisztert és őt az ügy soronkívüli sürgős elintézésére kérje. Erre az értekezletre meghívták pártkülönség nélkül a fővárosi nagyobb politikai egyesületeket is, amelyek a közgyűlésen az építőprogramot támogatták.

(*) **Küldöttség Festetich tanácsnoknál.** A polgári iskolai ideiglenes igazgatók ma testületileg tisztelegtek Zigány Zoltán vezetésével gróf Festetich Géza tanácsnoknál, akitől a küszöbön álló választásokra való tekintettel pártfogást és jóakaratot kértek. A tanácsnok megígérte, hogy minden lehető el fog követni, hogy a jogos érdekek kielégítést nyerjenek.

(*) **Közbiztonsági ügyek.** A főváros közbiztonsági és marhavásártéri bizottsága ma délelőtt dr. Melly Béla tanácsnok elnöklésével ülést tartott, amelyen Hoffmann Jenő volt az előadó. Az ülés tárgyát a löcsontra, löbélre és löbörre beérkezett ajánlatok értékelése képezte. A löcsontra négy ajánlat érkezett be ezek közül a legelőnyösebb kétféle, négy és fél fillért ajánl. A löbörre két ajánlatot adtak be, az előnyösebb darabonként 1 korona 55 fillért ajánl. A löbörre 3 ajánlat érkezett be, a legelőnyösebb a nyíralján bórért darabonként 15 korona 75 fillért, a nyírott bórért pedig 15-10 koronát ajánl. A löhustizemhez szükséges kobászbélek szállítására 2 ajánlatot adtak be. Az előnyösebb a marhabeleket kötegenként 3 korona 70 fillért, a vastagbeleket darabonként 1 korona 63 fillért és a szózott juhbeleket kötegenként 46 fillért szállítja. Az ajánlatokról a tanács fog dönteni.

(*) **A Máv. bérházai.** A keleti pályaudvar szomszédságában egy épületcsoport van, melyet a nagyközönség nyolczház néven ismer. Az épületcsoport az államvasutak nyugdíjintézetének a tulajdona s a benne lévő lakásokat nagyrészt nyugdíjas alkalmazottak bérelték. Azok a máv. tisztviselők, kik a keleti pályaudvarnál teljesítenek szolgálatot, több ízben azzal a kéréssel fordultak a házak gondnokságához, hogy az épületcsoport lakásait nekik adják ki bérbe, mert szolgálatuk megkívánja, hogy lakásaik lehetőleg a pályaudvar közelében legyenek, míg a nyugdíjasoknál a lakás helyének kérdése egyáltalában nem játszhat szerepet. A gondnokság belátva a tisztviselők méltányos kívánságát, a szolgálati érdekre való tekintettel helyt adott kérelmüknek és a nyolczházban levő nyugdíjasok egy részének lakását augusztus elsejére felmondta. Ez a tényállás, melynek teljes elferdítése egyes lapoknak az a híradása, mintha a máv. stájerolnó akarna a szegény nyugdíjasok rovására.

(*) **A hordójelzési díjak megváltoztatása.** A főváros tanácsa a hordójelzési díjak megváltoztatásával tudvalevően felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez. A miniszter most arról értesítette a fővárost, hogy szerinte a hordójelzési díjak megváltoztatása csak az 1910 számadási év lejártával válhat aktuálissá, mert akkor nemcsak a folyó eszkaüzemi évszak, hanem egy teljes esztendő eredményei állanak a hordójelző hivatalok rendelkezésére.

(*) **Uj köztisztviselési gépek.** A köztisztviselési hivatal ma helyezte üzembe két új aszfaltmosógépet, amelyeket a belváros aszfalttal burkolt kocsiútjának gyors és alapos felmosására fognak használni. A két gép 10 ember munkáját pótolja és körülbelül tízedannyi vizet fogyaszt el, mint a régi kézi erővel végzett munka.

Ha fáj a feje ne téovázzék hanem használjon azonnal Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmarkosabb migráint és fejfájást elmulasztja.
Készíté Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten.

Ára 1 korona 20 fillér.
Orvosok által ajánlva.

Kapható minden gyógyszerárban
Három dobozról ingyen postai szállítással.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A zágrábi pör. A mai tárgyalás nyolc órákor kezdődött Hirs Zsigmond glinai kereskedő kihallgatásával. A tanúnak csak kevés dolgról van közvetlen tudomása. Ercegovac Nikola pópát úgy ismerte, mint a szerbek vezérét. Ercegovac nagy ellensége volt a zsidóknak, s a zsidók ellen „Mindenki a magáét” címmel könyvet is írt és ezt a könyvet terjesztette a szerb nép között. A tárgyalás folyik. — Mitroviczából jelentik nekünk: Sabácban letartóztattak egy Dabics nevű embert, aki a zágrábi pörben a Miladinovics Zarkó ellen mint főtanu szerepel. Dabics üzleti dolgokba ment Sabácba s mielőtt szerb földre lépett, kémkedés gyanúja miatt letartóztatták és átadták a törvényszéknek. A szerb hatóságoknak, úgy látszik, az a céljuk, hogy Dabicsot a zágrábi pörben ártalmatlanná tegyék.

A tárgyalás további folyamán kihallgatott tanúk egészen jelentéktelen vallomásokot tettek.

A tárgyalás folytatását holnapra tűzik ki, mikor a vizsgálat folyamán gyűjtött anyagot olvassák fel.

§ Az ügyvédi rendtartás reformja. Dr. Günther Antal igazságügyi miniszter — mint az Ügyvédek Lapja írja — ma dr. Nagy Dezső budapesti ügyvéd, orsz. képviselőhöz levelet intézett, amelyben utalva arra, hogy az ügyvédi rendtartás reformja tárgyában készült és a jogászközönség bírálatára bocsátott két tervezettel az ügyvédi kamarák és a szakkörök már tüzetesen foglalkoztak és az észrevételek hozzá beérkeztek, megbizta őt, hogy az ügyvédi rendtartás reformjának végleges tervezetét készítse el és annak idején az igazságügyminiszteriumnak mutassa be.

§ A mészalkai gyilkosság. Dr. Pap Szilvius, a szatmári kir. törvényszék ügyésze tegnap adta be vádiratát a mészalkai gyilkosság dolgában. A vádirat, amely a büntetőtörvénykönyv 301. szakaszába ütköző és a 306., 307. szakaszok első bekezdése szerint minősülő, erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértéssel vádolja Sovány Dezső aljárásbíró, néhány új részlettel szolgál Bordás kéményseprő megöléséről. Elmondja a vádirat, hogy Sovány Dezső bíró Jakab Sándor kötéltörő házában a házigazda feleségével szemben olyan illetlenül és tolkodóan viselkedett, hogy ki kellett őt utasítani. Eppen e magaviselete miatt utasította őt rendre Bordás kéményseprő és ebből származott az összecsúszás. A vádirat szerint több tanu hallotta Sovány bíró következő nyilatkozatát:

— Sohasem szurtam meg mást, csak ezt a szerencsétlent!

A törvényszéki orvosok megállapították, hogy keskeny pengéjű késsel szurta meg a kéményseprőt; a Korona vendéglő pinczérei azt vallották, hogy Sovány bíró a vendéglőben rendesen feltűnően keskeny pengéjű kést használt. Sovány bíró váltig tagad. Azt mondja, hogy őt valaki az udvaron fejbütötte; a tettest nem ismeri. Bordás — mondja a bíró — maga szurta meg magát, hogy őt bajba keverje. Sovány Dezső még szabadlábon van és Tiszadada községben tartózkodik rokonainál. A pört augusztusban tárgyalja az esküdtszék.

§ A művész szerződése. Emlékeztet még az a hírlapi polemia, mely két év előtt Krammer Teréz, az Operaház volt tagjának szerződése körül keletkezett. Több újság támadta meg az Operaház igazgatóját amiatt, hogy nem szerződött a művésznővel. Ezzel kapcsolatban Krammer Teréz egy nyilatkozatot tett közre, hogy Bárd Mór, a Bárd Ferenc és Testvére zeneműkereskedő-cég egyik főnöke, kellő provizó fejeben hajlandó lett volna szerződésének megújítása érdekében közbenjárni, mert, mint Bárd mondotta, ő Nebenführer József számtanácsost, az Operaház gazdasági főnökét a zsebében tartja. A számtanácsos panasza a budapesti büntetőtörvényszék becsületértés miatt négyszáz korona pénzbüntetésre ítélte Bárd Mór s ezt az ítéletet ma a királyi tábla is jóváhagyta.

§ A kocsis-sztrájk epilógusa. A múlt hónapban béremelés miatt sztrájkba léptek Kurlaender Jakab nagyfuvaros kocsisai. Három kocsis, név szerint Lengyel János, Báderlán Károly és Lakos András nem csatlakoztak sztrájkoló társaikhoz, hanem tovább is munkában maradtak. Eljárásuk nagyon felháborította a sztrájkolókat, akik elhatározták, hogy boszút fognak állani a sztrájktrökök. Április 14-én a sztrájkoló kocsisok közül Setei Miklós, Szigeti László, Molnár Ferenc, Bárdi János és Barinka József a Népszínház-utczában megtámadták Lengyel Jánost és véresre verték. Ugyanazon a napon a Népszínház-utczai Szabó-féle vendéglőben Báderlán Károly és Lakos András sztrájktrököket támadták meg, s ezek csak úgy tudtak megmenekülni, hogy revolvert rántottak. A budapesti büntetőtörvényszék a letartóztatott öt támadó kocsisra ma vonta felelősségre magánosok elleni erőszak büntettségét. A bíróság a lefolytatott tárgyalás után Setei Miklóst, Szigeti Lászlót és Hardi Jánost hat-hat heti, Molnár Ferencet és Barinka Józsefet pedig három-három heti fogházra ítélte magánosok elleni erőszak vétségéért.

§ Szökés a büntetés elől. Az aradi „Tribuna” című oláh napilapban három cikk jelent meg Slavici aláírással, amelyekben a szerző élesen kikelt a magyarság ellen. Az aradi kir. ügyészség vádat emelt a három cikk miatt a „Tribuna” ellen. A nyomozás során kitűnt, hogy a Slavici álnév alatt rejtőzködő Jóna János volt tanár Romániába szökött, minélfogva az eljárást most már Boku Szevér, a lap felelős szerkesztője ellen folytatták. Az aradi esküdtszék a vádlott szerkesztőt igazgatás és büntettség miatt két havi fogházra és 400 korona pénzbüntetésre ítélte. A kir. Kuria első büntetőtanácsa ma hozzájárult az esküdtszék ítéletéhez.

Nyiltér.

Érvényben, közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN
jogi szemináriuma
Budapest, IV., Magyar-utca 3.
Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.
— Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

Értesítés.

Azon t. betegeket, akiknek gyógyítását tavaszra elhalasztottam, ezennel értesítem, hogy tavaszi kúrám most megkezdem. Ezen vérgyógyító kúrákat 20 évi orvosi gyakorlatom alatt több ezer betegnél alkalmaztam és eredményeképpen találtam, hogy rendkívül fényes és tartós sikerrel beváltak: görvéllykór, köszvény, asthma, idült szív-, gyomor-, máj-, vese-, nehéz ideghajokban (neurasthenia, paralysis, tabes) és némely bőrbetegségekben (psoriasis, lupus, eccema). Szélsőségeket és elmezavar kitérését meg lehet akadályozni. Betegeket fogad rendelőintézetemben (Budapest, V., Váci-körút 18 sz. I. em.) naponta 9-11-ig és 3-6-ig. Meghívásra fekvő betegeket is látogat a fővárosban és vidéken.

Med. Dr. Kovács Izsó,
a vérgyógyítás megalapítója.

ALAPITATOTT 1842. ALAPITATOTT 1842.
THE MUTUAL
new-yorki életbiztosító társaság.
Tiszán a kölcsönösség elvén alapszik. Részesvényesek nincsenek. Elfogad biztosításokat az ember életére különböző módokat szerint. Legliberálisabb feltételek.
Öszvagyón: 1908. december 31. — — — 2,792,948,021.40 Frcs.
Díjbevételek 1908. december 31. — — — 308,071,778.70 Frcs.
A biztosítottak között 1909-ben felosztásra kerülő nyereségek — — — 57,472,066.70 Frcs.
Vezérképviselet Magyarországon és a kelet részere:
Budapest, VI., Andrassy-út 20. szám.

Angol sacco-öltönyt 33 frt-ért
kifűnő szabás, jó munka, finom kivitel.
FAI GÉZA elsőrangu uriszabó termelben
Szervita-tér 5. I. em.

SPORT.

Budapesti tavaszi versenyek.

— Ötödik nap. —

Jó sportra van kilátásunk holnap, mert egy futam kivételével többnyire nagy számmal zárult a nevezési lista és ahogy a jelek mutatják, ezeknek javarésze startolni is fog.

Az érdeklődés középpontján a 20,000 koronával díjazott mértföldes távolságu *Br. Wenckheim Béla emléktverseny*, melynek startjánál a verseny propozíciói szerint a Derby ávjárat találkozhatik az idősebb nem képviselőivel. Az idén azonban csak egy négyévesnek: Trombitásnak van még kötelezettsége, de mi nem tartjuk oly képességű lónak, hogy első-rangu teljesítményekkel dicsekvő hároméveseinkkel, mint Vampyr, Kahlenberg, Berengar, Academie, Bruhus, Aveline, Mortimerrel a győzelem reményével vegye fel a küzdelmet. Az itt felsoroltakat tartjuk mi a mezőnyből a legjobbaknak s ezért a nyert is ezek közül várjuk s erre véleményünk szerint legtöbb kilátása Adams lovainak van, de elég jó chance-al indul *Academie* és *Bruhus* is.

A *Széchenyi-díj* a nap megnyitó futama, melynek 3000 méteres távján legfeljebb három ló fogja a küzdelmet felvenni s ezek közül mi *Bonfini* pártjára állunk.

A *Nyeretlen két évesek versenyében* ismét egy pár még sötét youngsterünk fog a nyilvánosságnak bemutatkozni, de szerepel a listán több már szerepelt két éves is. A sötét lavok közül *Cap Horn*, *Aragon*, *Scarceby*, *Fontana* származása hívja fel a figyelmet, míg a már látott formák *Bernina*, *István*, *Gounod* esélyeit hozzák előtérbe s a nyert is alighanem ezek közül fog kikerülni.

A napot egy 1400 méteres *Handicap* zárja be s itt a *Dávid-istálló* lovait, továbbá *Avari*, *Gracieuset*, *Piperet* látjuk előnyösen a handicapper által elbírálv s a verseny sorát is ezek közé helyezzük:

Jelöltjeink:

- I. *Bonfini*.
- II. *Palikám*—*Vansittart*—*Mc. Lyn*.
- III. *Vampyr*—*Academie*—*Bruhus*.
- IV. *Bernina*—*István*—*Janelk lov*.
- V. *Alighanem*—*Tempora mutantur*.
- VI. *Petanovits-ist.*—*Paula*.
- VII. *Dávid-ist.*—*Avari*—*Piperet*.

() Polo és díjugratás. A Budapesti Polo-club ma délután fél három órákor díjugratást és polométközést rendezett a ligeti versenytérre levő pályáján. A versenyeket Windischgratz Lajos herceg vezette; a hírlóbizottság tagjai gróf Andrassy Géza, gróf Batthyány Elemér, gróf Bissingen Nándor ezredes, gróf Nádasdy Tamás, gróf Széchenyi Viktor, gróf Sztáray Sándor voltak. A versenyek iránt nagyszámu főrangú közönség érdeklődött. Harmadfél órákor megérkeztek József királyi herceg és Auguszta hercegné Szarvasi tábornok udvarmester kíséretében. A budapesti Polo-club a nemeti zászló három színéből: vörös rózsából, fehér tubarózsából és zöld levélből gyönyörű csokrot köttetett, ezzel lepte meg a királyi hercegnőt. A hölgyközönség sorában ott láttuk: gróf Hadik-Barkóczy Endrénét, Széchenyi Mária grófnőt és leányát, Andrassy Tivadarné grófnőt és leányát, Vay grófnőt, Bethlen Ilona és Margit grófnőket, Mikos Árminné grófnőt, Jekelfalusi Jekelfalussy Zoltánét és leányait, gróf Festetich Taszilónét és leányát, Vojnich Sándornét és leányát, báró Born Frigyesnét, gróf Nádasdy Tamásnét, Batthyány Ella grófnőt, gróf Nákó Sándornét, nemeskéri Kis

30 frt-ért készít csakis mérték szerint prima öltöny elsőrangu kivitelben
Ango készpénzrendszerű uriszabó termék.
ZÉLINGER SAMU IV., Belváros, Magyar-utca 3. Kossuth Lajos-utca mellett.

Minták kíváncsi b'rmontve

Telefon 116-59.

Sándornét, gróf Karácsonyi Aladárnét és leányát, Pálffy Elly grófnét és leányát, herceg Odesscalchi Géznét és leányát, Kinsky grófnét, Esterházy Mórionét és leányát, Windischgraetz hercegnét, Sztáray Sándornét grófnét és Boda Dezsőnét.

A mérkőzések ezuttal igen érdekesebbek voltak, a program is változatosabb, mint máskor. A polót díjugratás előzte meg. A löversenyek alkalmából Budapesten időző sportsmanek csaknem teljes számmal jelen voltak és nagy érdeklődéssel szemléltek a szép lovasmutatványokat. Ott láttuk továbbá gróf Andrassy Gyula és gróf Zichy Aladár minisztereket, gróf Nádkó Sándor fiumei kormányzót, Odesscalchi Géza herceget, Festetich Tasziló, Andrassy Sándor, Festetich Pál, Szapáry Nán, Pallavicini Ede, Esterházy Béla, Zichy Géza grófokat és Boda Dezső főkapitányt. A magasugratásnál legalább is egy méter tiz centiméternyi akadályon kellett átugratniok a pályázóknak, a díjugratásnál három sövény és egy hármass sövénydeszkafal, egy juhakol, sorompó és vizes árok voltak az akadályok. A deszkafalat csak Folis főhadnagy ugratta báró Durneiss Gy. főhadnagy Judás nevű lován. Az első díj tehát őt illette meg. A versenyek részletes eredménye:

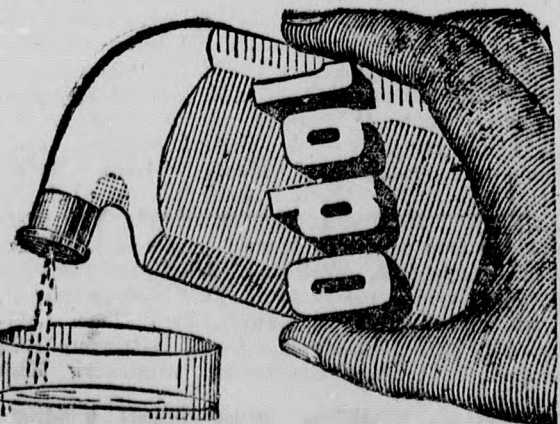
Magasugratás. I. díj: gróf Pongrácz A. őrnagy id. Bunkó, lov. tulajdonos. II. díj: gróf Pallavicini A. főhadgy id. Miska, lov. tulajdonos. Résztvettek még: Beniczky Ö. száz. Hollója, Fanta G. száz. Mókusa. Knapp R. főhadgy. Black-je, Lossoczky B. főhadgy. Ultimója, Paldt K. főhadgy. Kozákja és Wodianer B. főhadgy. Mérgese.

Díjugratás. I. díj: báró Durneiss Gy. főhadgy. id. Judás, lov. Folis főhadgy. II. díj: Steiger Gy. főhadgy. id. Red-Boy, lov. tulajdonos. III. díj: gróf Pallavicini S. főhadgy. id. Miska, lov. tulajdonos. Résztvett még tizenöt ló.

Polómérkőzés. A polóban két csapat vett részt: a házasok és a nőtlének csapata, vörösek és fehérek. Fehérek: Pallavicini György őrnagy, gróf Teleki Géza, gróf Sigray Antal, gróf Wenckheim József; vörösek: gróf Károlyi Lajos, gróf Andrassy Géza, gróf Széchenyi László, Windischgraetz Lajos herceg. Eredmény I. time 0:0, II. time 2:1, III. time 2:0, IV. time 1:0; végeredmény 5:1 a fehérek javára. A versenyeket a hó tizenhetedikén folytatják, amikor hölgyverseny is lesz. Pénteken csak tréningmérkőzéseket tartanak.

() **Galamblovó-verseny a Margitszigeten.** Az első nyhe, verőfényes májusi napon igen szép és előkelő, nagy számú érdeklődő közönség jelent meg a margitszigeti galamblovó pályán. Arisztokrata hölgyeink, akik különben is nagy érdeklődéssel viseltek a szép sport iránt, ma kiválóan nagy számban jelentek meg és mindvégig érdeklődéssel nézték a szép versenyeket. A nap főszáma természetesen az Arnyék-díj volt, amelynek tiszteletdíját báró Inkey József adta. Első lett: Gáspárdy Béla, második és harmadik: Gáspárdy Béla (2 chance) és báró Vécsey Miklós. A báró Vay Elemér tiszteletdíját lötték ezután, amit is gróf Zichy Kázmér nyert meg. Az első térverseny győztesei voltak: gróf Zichy Kázmér és Gáspárdy Béla, a másodikat báró Vécsey Miklós nyerte meg, a harmadikon pedig Gáspárdy Béla és Libits Adolf osztozkodtak. A párosversenyeket Gáspárdy Béla nyerte el. A legközelebbi verseny május 14-én, pénteken lesz, amikor is József főherceg tiszteletdíjért fognak versenyezni.

() **A testnevelési kongresszust elhalasztották.** A magyar országos testnevelési kongresszus végrehajtó-bizottsága dr. Nagy Emil országgyűlési képviselő elnöksége alatt rendkívüli ülést tartott, amelyen egyhangulag elhatározta, hogy a kongresszust az országos ifjúsági tornaverseny hirtelen és váratlan elmaradása következtében egyelőre bizonytalan időre elhalasztják.



Aki az Odolt következetesen mindennap használja, az a tudomány mai állása szerint a képzelhető legjobb fog- és szájdápolást gyakorolja.

KÖZGAZDASÁG.

A fővárosi kölcsön. A fővárosi nagy beruházási kölcsön s ezzel kapcsolatban a lakáskérdés ma ismét előbbre jutott egy nagy lépéssel. A fővárosi pénzügyvelethez végrehajtására összehívott három nagy pénzintézet képviselőiben Fellner Henrik, a Kereskedelmi Bank igazgatója, Walder Gyula, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár igazgatója és Ullmann Adolf, a Magyar Általános Hitelbank igazgatója ma megjelentek a polgármesternél és hivatalosan bejelentették, hogy hajlandók folyószámla-kölcsönt adni a fővárosnak s készek a végleges beruházási kölcsön megkötésére is. Ezzel kapcsolatban a házépítések és munkálakások ügyében ma délelőtt Bárczy István polgármester elnöklésével értekezlet volt a központi városházán. Ezen az értekezleten mindenképp foglalkoztak az építésekkel megejtendő tárgyalások megkezdésével, majd pedig a felveendő kölcsön ügyével.

A Törlesztési bank terjeszkedése. Most, midőn a kisemberek segélyforrásai jóformán teljesen elapadtak s nemcsak Budapesten, hanem az egész országban alig lehet találni olyan pénzintézetet, mely a kisemberek helyzetének könnyítésén munkálkodna, mikor a kisbankok és a szövetkezetek sorra szüntetik be működésüket, kétszeresen értenedetes minden olyan hír, amely a kisbankok terjeszkedéséről szól. Ezért kelt kellemes meglepetést az a hír is, hogy a Törlesztési Bank R. T. alaptőkeemelésre készül. A bank küzletkőre nap-nap után lényegesen fejlődik, úgy, hogy a bank a szorosabb értelemben vett banküzleten kívül május elejétől kezdve már **árusztályt** is állított föl. Az új osztály gabona és mindenféle őrlemények üzletével foglalkozik, de felveszi munkakörébe a gazdasági gépekkel való kereskedést is. Az **árusztályt** *Wollák*, az őrlemény és takarmányforgalmi r. t. volt vezetője igazgatja. A kiterjedt üzletkör természetesen nagyobb alaptőkét is igényel s ezért a bank egy vagy másfél millió koronával fölemeli alaptőkéjét.

Szőlőket ért fagykárokról. Az országot oly nagy mértékben sújtó fagykárokról az állami szakközegek útján ismét érkeztek be jelentések a földművelési minisztériumba. Nevezetesen: a **pesti borászati felügyelő** jelentette, hogy folyó hó 8-án virradóra fagykár érte a baranyavármegyei szőlőket. Legtöbbször szenvedett a fagytól a baranyavári és siklósi járás, ahol a magasabban fekvő szőlőket is érte fagy. Kiseb fagykár 9-én is volt. — **A budapesti felügyelő** tudósítása szerint a laposfekvésű szőlőkben 70 százalék, emelkedettebb helyeken 25 százalék és havi szőlőkben 10 százalékra becsülhető fagykár esett. — Az **adai földművelésiskola** jelenti, hogy a folyó hó 9-iki fagy szőlőkben 75 százalék, tengeriben 50 százalék kárt tett. — **Szegedről** jelentik, hogy az ottani határban a lapi szőlőkben 50 százalék a fagykár. Az ottani gazdasági szaktudósító szerint a fagykár 500 holdra becsülhető. (Az ottani borászati felügyelő már előzőleg közölt jelentésében cirka 1000 holdra becsülte a fagykárt.) — Mint **Csalánáról** (Alsó-Fehér vármegye) jelentik, ott folyó hó 9-én éjjel nagy dér volt. A szőlőkben 50 százalék elfagyott. — **Titelből** táviratozzák: Az a hó 9-én beállott fagy nagy kárt tett a burgonya, bab és veteményes kertekben és több helyen a szőlőkben is. — **Gyuláról:** Ma délelőtt 11 óra után mintegy negyedórát tartó felhőszakadászerű, erős jégeső esett.

Az aradi textilgyár megalakulása. A Hungária aradi pamutgyár r. t. május 15-én tartja Arad város városházájának dísztermében alakuló közgyűlést. Az alapítók a budapesti Deutsch Ig. és fia cég, Jean Haefele textilgyáros és az aradi Neumann testvérek cég.

A fiumei forgalom fejlesztése. Ismeretes, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter igen nagy súlyt helyez arra, hogy Fiumével minél jobb vasúti összeköttetésünk legyen. E célból addig is, míg a parallel fiumei vonal kiépülhet, elhatározta, hogy legalább Fiume—Buccari között lefektetteti a második sínpárt is. Ez ügyben tegnap Fiumében a tengerészeti hatóságnál értekezlet volt, amelyen **Ehrenhöffer** már. táncos a kereskedelmi minisztérium képviselőjében, **Egan** Lajos kormányzóügyi osztálytanácsos, **Dessepi** Róbert városi tanácsos a város részéről, továbbá a tengerészeti hatóság, a vasút képviselői és az érdekeltek vettek részt. Értekezlet után megejtették a vonal közgazdasági bejárását.

Folyóvizeinkről. A földművelésügyi minisztérium vizrajzi osztályához tegnap érkezett jelentések szerint a Duna közepes vízállással Paksig apadt, lejjebb emelkedett. Budapesten a vízállás 324 cm. volt, tegnapelőtt óta 32 cm-t apadt. A Tisza vízállása közepes, Tiszafüredig apadt, lejjebb emelkedett. A dráva vízállása közepes és apadt. A Száva közepes vízállású és apadt.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTEKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

Budapest, május 12.

A készáru-piaczon ma is kifejezetten lanyha volt az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok nagyon tartózkodók voltak, még a tegnapiaknál is rosszabb árakat ígértek, amelyeket azonban az eladók nem voltak hajlandók elfogadni. Így csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki, melynek folyamán mindössze alig 3000 q buza kelt el, a tegnapiaknál 20—40 fillérrel olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 29.50 korona volt 80 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 28 korona 77 kilós raktáru buzáért. Egyéb gabonaneműek közül az árpa 20—30 fillérrel olcsóbb, a többi változatlan. Forgalomba került: 700 q rozs, 19.30—19.65 koronás áron és 500 q zab 16.80—17.40 koronás áron. A határidőpiaczon a mai üzlet igen csendes lefolyású volt; lanyhán és a tegnapi zárlatnál alacsonyabb jegyzésekkel indult meg, a forgalom folyamán csekély volt a kínálat, de ezzel szemben vételkedv sem igen mutatkozott, így tehát csak kisszerű forgalom fejlődött ki, mi mellett az árfolyamok mérsékeltén ingadoztak. A májusi ügyletekre ma csak 2000 q rozsot és 4000 q zabot mondtak fel, a mára várt buza felmondás tehát elmaradt, de azért ez sem gyakorolt semmiféle befolyást a májusi buza ár alakulására. A tegnapi zárlatához viszonyítva végeredményképpen ma a májusi buza 12 fillérrel javult, az októberi buza 12 fillérrel, az októberi rozs 8 fillérrel, az októberi zab 4 fillérrel, a juliusi tengeri 2 fillérrel gyengült, a májusi tengeri árfolyama teljesen változatlan maradt.

A készáru-piaczon elkelt:

Buza: Tiszavidéki: 250 q 29.80 K, 300 q 80 k 29.50 K, 100 q 80 k 29.50 K, 200 q 79 k 29.30 K.

Pestvidéki: 200 q 79 k 29.30 K.

Fejérmegyei: 200 q 76 k 28.40 K.

Raktári: 200 q 77 k 28 K.

Zab: 100 q 17.40 K, 200 q 16.80 K kpf. par., 100 q 17.70 K, 100 q 17.30 K kpf.

Ros: 500 q 19.65 K kpf. par., 200 q 19.30 K ab Budapest.

Az árak: 100 kilogrammonként koronaértékben értendők.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	28.75—29.05
"	76	27.60—28.30	80	28.80—29.35
"	77	29.30—29.10	81	29.05—28.65
"	78	28.50—29.90	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	28.20—28.90
"	76	27.65—28.20	80	28.25—28.95
"	77	28.05—28.15	81	—
"	78	27.20—28.65	82	—
Pestvidéki	74	—	78	28.25—28.65
"	75	—	79	28.25—28.90
"	76	27.90—28.20	80	28.60—28.95
"	77	28.30—28.55	81	—
Bácskai	74	—	78	28.90—30.00
"	75	—	79	28.45—29.15
"	76	28.05—28.50	80	28.90—29.25
"	77	28.05—28.60	81	—
Ros I-rendű új	—	—	—	20.05—20.20
" középminőségű új	—	—	—	20.05—20.15
Árpa takarmány I. rendű	—	—	—	18.00—18.80
" II. rendű	—	—	—	17.20—17.40
Köles	—	—	—	—
Zab I-rendű	—	—	—	17.45—18.20
" II-rendű	—	—	—	17.05—17.45
Tengeri belföldi új	—	—	—	15.20—15.45
Korpa	—	—	—	12.40—12.70

A határidőpiaczon köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (100 kg.-kint) 1909-re:

Buza májusra 27.36—27.34—27.46—27.40—27.60
Buza októberre 23.48—23.44—23.52—23.38—23.48

Bors októberre	18.66—18.64—18.72—19.56—18.04
Tengeri májusra	15.18—15.20—
Tengeri júliusra	15.60—15.64—15.52—15.58—
Zab októberre	14.74—14.76—14.72—14.86—

1 óra 30 percet zárulnak:

1909. májusi buza	27.60	27.62
1909. októberi buza	23.46—23.48	
1909. októberi rozs	18.66—18.68	
1909. májusi tengeri	15.18—15.20	
1909. júliusi tengeri	15.60	15.62
1909. októberi zab	14.84—14.86	

Budapesti gabonaforgalom.

1909. május 10-től 1909. május 11-ig.

	Erkezett	Elszállított
métermázs		
Buza	2622	—
Rozs	—	—
Árpa	105	11
Zab	836	—
Tengeri	104	2062
Liszt	—	9897
Korpa	—	2589

Értéktőzsde

Az értéktőzsdén ma volt a medio prolongáció, mely simán folyt le változatlan tételek mellett. Az előtőzsde szilárd irányzattal indult, különösen a két hitelrészvény és a járadék árfolyama javult, később a bécsi eladások kissé gyengítették az irányzatot. Egyedül a Rimamurányi részvényekben voltak ma nagyobb vásárlások, aminek következtében a Rimamurányi részvények néhány koronával megjavították árfolyamukat. A forgalom ma egész nap meglehetősen mérsékelt volt, úgy, hogy a részvények árfolyama ma alig változott. A déli tőzsdén beállott gyengébb irányzat a hitelrészvényeknek a délelőtti folyamán elért árfolyamát elpusztította, úgy, hogy a zárlatnál alig mutatkozik különbözet. A helyi értékek piacán élénk forgalom volt a Drasche és az Ujlaki téglagyár részvényeiben, melyek magasabb árfolyamokhoz jutottak. Emelkedett továbbá a Danubius és a Kereskedelmi részvénytársaság részvényeinek árfolyama. A járadékpiac forgalma szintén csendes volt. Az utant jegyzett értékeken kívül forgalomba került még a mai üzlet folyamán: Kereskedelmi bank 3440—3445 koronán, Salgó 582 koronán Hazai bank 281.50—282—281.50 koronán, Danubius 306—307.50 koronán, Szanatórium sorsjegy 8 koronán, Drasche 510—514—513 koronán, Ujlaki téglagyár 334—340 kor.

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 642.75—642, Magyar hitelr. 756.75—755.25, Leszámitolóbank 458, Jelzálogbank 444.25—444.50—444.25, Rimamurányi 576—575 K, Magyar koronajáradék 93.70—93.60 K.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 642—642.25, Magyar hitelr. 755.25—755, Osztrák-magyar államvasut 710.75—711.25, Leszámitolóbank 487, Jelzálogbank 444, Rimamurányi 575.50—576.75, Városi villamosvasut 271, Közuti vasut 565, Magyar koronajáradék 93.65 koronán.

Díjbiztosítások osztrák hitelrészvényre: holnapra 4—5 korona, nyolc napra 6—8 korona, május hónap végére 18—20 korona.

Utőtőzsde délután 4 órakor:

Osztrák hitel 642, Magyar hitel 754.50, Államvasut 711, Leszámitoló 456.50, Jelzálog 444, Rimamurányi 576.50, Városi villamos 271, Közuti villamos 564.50 K.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, május 12. (Saját tudósítónktól.) Gabonaművek ára hanyatlóban van. Az amerikai piacok szilárd irányzatot jelentettek, mert az Egyesült Államok némely vidékén a vetések kedvezőtlenül állnak, ellenben Liverpool lanyha volt. Mivel az időjárás a vegetációra előnyös lett, a vásárlási kedv teljesen eltűnt, búzában és rozsban majdnem teljesen megakadt az üzlet és az árak 5—10 fillérrel hanyatlottak. Tengeri ártartó, zab azonban, a gyér kínálat miatt valamivel szilárdult. Liszt ára

20 fillért veszített, de ez a körülmény nem volt képes az üzleti kedvet fellendíteni. E hét kezdete óta a forgalom általában szünetelt és őszi háttérőre is alig volt kötés. Takarmányliszt és korpa ára nem változott.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 15.30—15.60, bánáti 15—15.40, mosoni 14.45—14.80, tótfelvidéki 14.55—14.90, déliavasuti 14.55—14.90, marhefeldi 14.30—14.55.

Rozs: tótfelvidéki 10—10.20, csepeli 9.95—10.15, pestmegyei 10.10—10.30, déliavasuti 10—10.20, különféle magyar 9.95—10.15, osztrák 9.95—10.15.

Árpa: morvaországi 8.40—8.80, Magyar tengeri 8.05—8.25, Cinquantin 9.35—10.15, Magyar zab 9—9.50, válogatott 9.50—9.90.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, május 12. Az előtőzsdén várakozó a magatartás, az üzlet egészen jelentéktelen. Union részvények iránt érdeklődés mutatkozik arra a hirre, hogy az Unjonbank résztvesz a boszniai agrárbank megalapításában. Magyar hitelrészvény és rimamurányi részvény budapesti számlára vásároltatott. — Köszénbánya részvények emelkedtek. Magyar általános köszénbánya és nyugateschországi köszénbánya részvényei lényegesen javultak. Magyar koronajáradék iránt érdeklődés mutatkozott. A déli tőzsde megayításakor az irányzat nyugodt, az árfolyamok tartottak, csak alpesi és rimamurányi részvények élénkültek némileg. A forgalom későbbi során érdeklődés mutatkozott vasbánya értékek iránt, egyébként a piac nyugodt. Berlin a bányaeértékek piacáról szilárd irányzatot jelentett.

11 órakor zártak:

Osztrák hitel 642, Magyar hitel 755, Laenderbank 452.50, Union 552, Államvasut 711.50, Déliavasut 110.50, Alpesi 645, Rimamurányi 574.75, 3 százalékos déliavasuti elsőbbség 275.25, Magyar koronajáradék 93.65 K.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 641.50, Magyar hitel 754, Anglo 303.50, Bankgyűlés 529, Földhitel 1096, Laenderbank 452, Union 552, Államvasut 711, Déliavasut 110.50, Alpesi 647.25, Rimamurányi 576, Orosz járadék 99.50, Török sorsjegy 188 K.

Bécs, május 12. (Magyar értékek zárata.) 4 százalékos aranyjáradék 113.60, Tiszai és szeg. köcs. sorsjegy 144.—, Magyar hitelbank részvény 753.50, Magyar leszámító és váltó részvény 487.—, Rimamurányi 572.25, Magyar cukoripar 19.56, Adria hajózási részvénytársaság 391.—, Magyar koronajáradék 93.50, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 93.70, Magyar nyer.-k. sorsjegy 204.—, Kassa-Oderbergi Vasut részvény —, Magyar Jelzálogbank 442.— Magyar keresk. bank 437.—.

Bécs, május 12. (Osztrák értékek zárata.) 4.2 százalékos papír-járadék 96.60, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 117.20, 1860-as sorsjegy 158.25, Osztrák hitel-sorsjegy 479.—, Angol-osztrák bank részvény 303.—, Bécsi Bankverein 529.25, Osztrák-magyar bank 1770, Déli vasut 110.25, Dunagőzhajózási társ. 929.—, Dohány részv. 340.—, Cs. k. arany (vert) 11.33, Német bankv. 117.20, Osztr. Lloyd 434.50, 4.2 szaz. ezüst jár. 96.50—99.70, Osztr. koronajáradék 96.45, 1864-es sorsj. 281.—, Osztrák hitelintézet részvény 641.25, Union Bank 549.75, Osztrák Landerbank 452.25, Osztrák-magyar államvasut 710.25, Elbevolgyi vasut 462.50, Alpesi részvény 645.—, 20 frankos 19.04, Londoni váltóár 239.65, Lipótkohó 437.—, Töröksorsjegy 187.50.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, május 12. A tegnapi newyorki tőzsde szilárd magatartásának ösztönző hatása alatt ma megnyitáskor itt is megszilárdult az irányzat és a spekuláció nagyobb terjedelemben visszavásárlásokat eszközölt. A londoni róznák 10 shillinggel való tegnapi csökkenése nem éreztette hatását. A további folyamatban ösztönzés híján és miután a napi pénz megrágtult, majdnem általános üzleti csönd uralkodott. A zárlati forgalom szilárd alapirányzat mellett nyugodt. Előnyben részesültek amerikai értékeken kívül villamossági részvények, utóbbiak állítólag a földalatti villamos vasut hálózatának tervbe vett kiszélesítésével kapcsolatban, valamint bányaeértékek, amelyek közül egyesek árfolyama szintén élénken felszökkent. Osztrák értékek Béccsel egybehangozva a gyengébb irányzat felé hajlottak. A többi bank- és vasutérték

kevésbé változtak, csak a varsó-bécsi és Prinz Heinrich-vasut részvényei voltak tegnaphoz képest magasak. Járadékok közül a 3%-os kölcsön és török sorsjegyek jegyezték magasabban. Gőzhajós-részvények tartottak voltak. Az utőtőzsde irányzata szilárd volt, különösen bányaeértékekben. A készpénzpiac ipari értékei többnyire javultak. Napi pénz 3½—4%. Magánleszámitolási kamatláb 2¼ százalék.

Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék —, osztrák hitelrészvény 201.50, Déli vasut 18.25, orosz bankjegyek 215.55, 4 százalékos új orosz kölcsön 84.90 Disconto Commandit 159.40, Dinamittruszt 165.40, Harpeni 196.—, Unifikált török járadék —, 4.2 százalékos ezüst-járadék 96.50, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.60, Magyar koronajáradék 93.60, Osztrák-magyar államvasut 152.50, Bécsi váltóár 85.30, Olasz járadék 104.40, Alt. villamossági Edison 234.10, Gelsonkirczeni 187.70, Laurakohó 192.25, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat) május 12. 4.2 százalékos papír-járadék 99.75, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 110.10, Osztrák hitelintézet részvény 202.—, Osztrák-magyar államvasut 152.60, Északnyuzati vasut —, Bustienradi vasut —, Londoni váltóár 204.35, Bécsi Bankverein 134.30, Villamos részvény —, 3 százalékos magy. aranykölcsön 79.50, 4.2 százalékos ezüstjáradék —, Osztrák koronajáradék 96.7, Magyar koronajáradék 93.80, Osztrák-magyar bank 127.50, Déli vasut részvény 17.8, Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.25, Párisi váltóár 812.75, Union bank részvény 136.—, Alpesi bányarészvény —, Allandó.

Hamburg, (Zárlat) május 12. 4.2 százalékos ezüst-járadék 99.50, 1860. sorsjegy 158.—, Déli vasut 18.30, 4 százalékos aranyjáradék 150.—, Osztrák hitelrészvény 190.—, Osztrák-magyar államvasut 152.25, Olasz járadék 123.80, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 95.60, Nyugodt.

London, május 12. Angol consol 85 ¼.

Páris, (Zárlat) május 12. 3 szaz. Francia járadék 97.55, Osztr. aranyjáradék 99.80, Magyar aranyjáradék 97.90, 3 százalékos Olasz járadék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 294.—, 5 százalékos marokkói járadék 525.—, 4 százalékos spanyol járadék 98.82, 4 százalékos unifikált török jár. 93.02, Török sorsjegy 174.75, Török dohányrészvény 360.—, Osztrák földhitelintézet 11.67, Osztr. Landerbank —, Magyar jelzálogbank —, Banque de Paris 1619, Banque Ottomane 718, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut —, Hartmann gépgyár 536.—, Uríkányi község 164 Váltó Amsterdamra (rövid) 208.42, Váltó német piacokra (rövid) 122.87, Váltó Bécsre (rövid) 104.93, Váltó Belgiumra (rövid) /ie, Olasz aranyváltó (rövid) /ie, Váltó Svájcra (rövid) 1/2s, Csek Londonra 25 55, Magánkamatláb 1. s. Nyugodt.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körül 24, I. em. Lift

Telefon 102—39.

Gyógytényezők:	Főbb javallatok:
Finsen-féle lütlampa fürdők szívhaj és veredényelmesződés ellen.	Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).
Elektromágneses gyógyítás	Ideggyengeségi állapotok.
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Átmatlanság, Fejfájás.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Hűdések (Paralysis).
Kék fenyyel való kezelés.	Ideggyengeségi állapotok (Neuralgiák, ischiás).
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).	Gerincvelő-cervadus (Tabes).
Villamos fényfürdők.	Szívbetegségek.
Villamos massage (Vibratio).	Veredényelmesződés.
Galván. Farad és Franklin árammal való kezelés.	Köszvény és osz. reuma, izületi és osontbajok.
Villamos vízfürdők.	Székrekedés. Daganatok, Anyagcserebajok (Elhízó cukorbeteg, verszegénység).
Szénsavas fürdők.	Bőrbajok. Bőrviszketeg.
— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —	Lupus.
Kezelés egész napon át.	Najhullás, kopacsáság.
	Szirtelenítés (móknél az arezon).
	Aranyoros csomók.
	Kívánatra prospektus.

Reggelizés előtt fél pohár SCHMIDTHAUER-féle

használatát valódi áldás gyomorbetegségeknek és székezőrülésben szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK

Kőbányai sertéspiac.

Május 12. Hizott sertésárak. I. Magyar elsőrendű: fiatal nehéz (párónkint 320 klgon felül) 144-146 fillér, fiatal közép (párónkint 251-320 klg.) 144-146 fillér, könnyű (párónkint 250 klgig) 144-146 fillér. Magyar szedett: Közép (párónkint 240-280 klg.) 144-148 fillér, könnyű (párónkint) 144-148 fillér. 1909. év május hónap 10. napján volt készlet 25088 drb, május 11. napján felhajtott 226 drb, május 11. napján elszállított 202 drb, május 12. napjára maradt készlet 25212 drb. A hizott sertés üzletirányzata: szilárd.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székelyfővárosi állatvásár és közbazár igazgatósága.) Május 12-én. Előző napi eladatlann maradvány 291 drb sertés, Mai felhajtás 955 drb sertés, 1 drb sülde, összesen 1246 drb sertés, 1 drb sülde. Eladott 800 drb sertés, Mai maradvány 446 drb sertés, 1 drb sülde. Következő árak jegyzetelték: Zsírsertés: Öreg I. rendű 350 kilogrammon felüli ételsúlyban 108-116 fillér, II. rendű 280-350 kilogramm 104-108 fillér, ételsúlylevonással 120 fillér, súly 94 fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül elős. 116-118 fillérig, ételsúlylevonással 146 fillérig, fiatal közép 220-300 klg-ig, ételsúlylevonással 136-142 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogramm levonással 142-154 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsúlyban értendők. A vásár irányzata lanya. Az árak változhatnak.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (e.g., Duna, Pécs, Szeged), date (máj. 12. máj. 11.), and water level (méter). It lists various locations along the Danube and other rivers with their respective water levels on two consecutive days.

Kivonat a hivatalos lapból.

Május 12.

Kinevezések. A földmiveltügyi miniszter az országos gazdasági munkás- és családsegélyzőpénztár tiszti személyzetének létszámában Magyar József, Rosztóczy István és Eisler Emil pénztári segédtiszteteket pénztári tisztelké, Réz Rezső pénztári segéd tisztet fizetetlen pénztári tiszté, Sehr Jenő fizetetlen pénztári gyakornokot pénztári segéd tiszté, Andorka Zoltán, Magyar Mihály, Pap Viktor, Márkus Tibor és ifj. Szukováthy István budapesti lakosokat ideiglenes minőségű fizetetlen pénztári gyakornokokká, Szuh Margit és Glasz Etelka budapesti lakosokat ideiglenes minőségű fizetetlen pénztári írógépkezelőkké, Kund Pál okleveles gazdát ideiglenes minőségű fizetetlen gazdasági gyakornokká; a helügyminiszter Ráczhó József, Hamrán Ignác és Neumann Simon m. kir. határrendőrségi hivatali segéd tisztet a helügyminisztériumhoz írodsegéd tisztelké; a főmei és magyar-horvát tengerparti m. kir. kormányzó, mint a m. kir. tengerkereseti hatóság elnöke Celligó Albin hosszujárutú kereskedelmi kapitányt ideiglenes révbiztossá, Car Márton es. és kir. tart. haditenger. főtitót, Papie Mihály es. és kir. tart. haditengerészeti I. oszt. tengerészt, végül Miskulin István es. és kir. tart. haditengerészeti altisztet ideiglenes minőségben m. kir. révszolgákká; a kolozsvári itélőtábla elnöke Pülöp Kálmán díjtalan joggyakornokot a kolozsvári itélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká, Fogarasi Dezső díjtalan joggyakornokot a kolozsvári itélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká, dr. Fenesi Ferenc díjtalan joggyakornokot a kolozsvári itélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká; a kinestári jogügyi igazgató dr. Dumiréanu Félix és Arányi István budapesti lakos, ügyvédjelöltet a kinestári jogügyi igazgatósághoz díjtalan fogalmazógyakornokká nevezte ki.

Visszahelyezés. A földmiveltügyi miniszter Tomka Emil ideiglenesen nyugalmazott műszaki tanácsost, a tényleges szolgálat kötelezébe, a vizügyi műszaki tiszti személyzet létszámába tartozó műszaki tanácsosi minőségben visszahelyezte.

Névmagyarosítások. A helügyminiszter kiskoru Hartman Jenő budapesti lakos Halászra, kiskoru Kohn Béla temesvári lakos Kunra, Nyikora Sándor máramaroszigeti lakos Nyitraira, Heinrich István esztergomi lakos Kömüvesre, kiskoru Gubcsik József kiskörösi lakos Rónaira, Pángl Ferenc székelyfehérvári lakos Bánra, kiskoru Krausz Dezső keszthelyi lakos Kozmára, Mandel Lipót debreczeni lakos Molnárra, kiskoru Pántyik Gyula kishalmi lakos Papra, kiskoru Lindemájer János szatmárnémeti lakos Hársfalvára, Nefa (Nyecsa) Konstantin borosjenői lakos Nyárra, kiskoru Kohn Mór és Arma budapesti lakos családi nevének Kovácsra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A löcsői pénzügyigazgatóságnál adóhivatali ellenőri állásra, a lipótszentmiklósi, ugy-szintén a balassagyarmati pénzügyigazgatóságnál díjas adóhivatali gyakornoki állásra 2 hét alatt; Nétuson (Nagyküküllőmegye) postai ügynöki állásra május 28-ig; a lugosi pénzügyigazgatóságnál pénzügyi számtizsi állásra, a girálti szolgabírói hivatalnál pénzügyi számtizsi állásra 2 hét alatt; a budapesti sóhivatalnál sóhordári állásra június 20-ig; a décsi pénzügyigazgatóságnál pénzügyi fogalmazógyakornoki állásra, a makói pénzügyigazgatóságnál adóhivatali segédi állásra, a balassagyarmati pénzügyigazgatóságnál adóhivatali díjas gyakornoki állásra, az egri pénzügyigazgatóságnál gyakornoki állásra, a kassai pénzügyigazgatóságnál pénzügyi számtanácsosi állásra, a nyiregyházi pénz-

ügyigazgatóságnál adóhivatali segédi állásra, a tordai pénzügyigazgatóságnál 3 főigvázói állásra, a nyiregyházi pénzügyigazgatóságnál adóhivatali állásra 2 hét alatt; a békéscsabai járásbírósnál irnoki állásra június 12-ig lehet badni a pályázatokat.

IDŐJÁRÁS.

A Magyar Kir. Országos Meteorológiai és Földmágnességi intézet jelentése.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap az ország tulnyomó részén volt eső, helyenkint 5 és itt-ott 10 mm-t meghaladó mennyiségben. A hőmérséklet lényegesen változott és még kissé a normális alatt maradt; a maximum Eszéken, Verecezen, meg Bavanistén 21 C. fok és a minimum Rozsnyón 2 C. fok volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Tulnyomóan száraz idő várható hőmérséklettel.

Table with columns: Állomás, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius skálán, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet max. min. Lists various stations like A-Szalatina, Ungvár, Kőszeg, etc., with their respective weather data.

Déli vasut.

Folyó évi május hó 17-étől kezdve a 231. sz. gyorstehervonat Martonvásártól Budapest d. v.-ig - kizárólag III. oszt. kocsiokban - személyeket fog szállítani.

E vonat Martonvásárról reggel 4 óra 30 perczkor, Tárnokról 4 óra 55 perczkor, Érd m. h.-ről 5 óra 10 perczkor, Nagytétényről 5 óra 21 perczkor, Budafok d. v.-ről 5 óra 44 perczkor, Budapest-Kelelföldről 6 órakor indul és Budapest d. v.-ra reggel 6 óra 15 perczkor érkezik.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató; PAJOR MÁTYÁS.

Large financial table with multiple columns: Budapesti értéktőzsde, Mai záró árfolyam, Pénz, Ár, Gőszalmok, Iparvállalatok, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok. It lists various companies and their stock prices or exchange rates.

KÜLÖNFÉLÉK.

Városi emberek.

Járnak-kelnek sietve
S arozuk merév, hideg.
Hogy ki ne tájrák szí-ük,
Az utozán senkinek.

Csak néha óvatosan
Tekintnek azerteszét,
Valahogy le ne hántsák
Lelkük hamis mezét.

Szenvednek és örülnek
S nincs rajtuk változás,
Hogy meg ne irigyelje
És meg ne szánja más.

Bélül hiába hordnak
Borút és sugarat,
A félő titkolódzás
Az arczon ottmarad.

De ha utozák sorára
Borúl a csendes éj,
Otthon, hol nincs irigy szem,
Kitör a szenvedély.

A szív elsírja búját
S kiönti örömet
És nincsen más tanúja,
Csak az éj, a sötét.

S mint szfuksz-sereg lebamul
A sok fal, a komor,
Hogy meg ne tudja senki,
Mögöttük hogy mi forr.

A néma utozasorra
Révednek hallgatag,
Közöttük bú-s örömtől
Szakad a könypatak.

Feleki Sándor.

(A szahalini gyöngyök.) A japánok Szahalin szigetén gyöngyhalászatot rendeztek be, mely állítólag rendkívül kiadó s Japán igazgyöngyökkel most valósággal el van árasztva. S a mellett nem selejtés példányok, hanem tiszta tűzi, tekintélyes darabok. A legtöbbször szürkésfekete a színe, de vannak teljesen feketék és sárgák is, melyek tudvalevőleg rendkívül ritkák. Japánban ennek folytán már rendes gyöngykereskedés fejlődött ki, mely főleg Londonnal, Hamburggal és Párisal áll összeköttetésben. Azt hiszik, hogy ez a bő szűret nagy visszhatással lesz a gyöngyárakra.

(Ne együnk sokat.) Fléricourt francia orvos megszivlelésre érdemes dolgokat mond el azokról a veszedelmekről, amelyek a gyomor túlterhelése következtében fenyegethetik az ember egészségét. A gyomorban felhalmozott tulsok étel megemésztése nem tökéletes és így az emésztés folyamata alatt az áthasonulás sem lehet teljes. De még ha a felszívódás végbemegy is, a tápláló anyagok még sem használnak fel teljes mértékben a test gyarapodására, mert a tökéletlen égés termékei nagy mértékben vannak jelen, mint ahogy a tulsóított kályhában a tüzelőszer égése nem tökéletes. Ilyen tökéletlen emésztés termékei a húgsavas sók is, amelyek a véráram útjain a szövetekbe jutnak, a hol lerakódnak. Első sorban tehát a nagyevő emberek vannak kitéve a gyulladásos izületi megbetegedéseknek. A tulságos munka következtében a máj kifárad és működése meglassul, majd elégtelenné válik. Ebből azután különféle organikus zavarok támadnak, amelyek már azután bénítólag hatnak a test egész életműködésére. A természetes ital egyedül a víz, mely az emésztést elősegíti és a vért tisztítja. Az evés előtt megivott víz nem marad sokáig a gyomorban, hanem felszívódás révén a véráramba kerül. Ajánlatosabb tehát az evés előtt való ivás, mert ha evés után veszünk magunkhoz az italt, akkor az az étel között meggyülemlik és higítván a gyomorsavat, az emésztés megindulását késlelteti. Fléricourt tiltja az alkoholt, mint amely kiváltképpen az idegsejteket rombolja szét s miközben a máj és a vese vezetekein keresztülhalad, a szervekben nagy pusztítást okoz.

(A menyasszonyi koszoru története.) A menyasszonyi koszoru a szüzesség szimbóluma, a melyet a menyasszony a házasság megkötéséig megőrzött. A pogány népeknél a vallásos kultusz egy különös formája volt, ha valamelyik szüz az istenségnek áldozta magát. Ez esetben külsőleg is kifejezték az átadást és a papnő fejére szalagokat és természetes, vagy csinált virágokból és zöld galyakból készített koszorút tettek. Az öskeresztény korszakból maradt fenn egy, a katakombákban talált arany serleg, amelynek fenekére az a jelenet van bevésve, amint Krisztus egy házaspárt megkoszoruz. De úgy látszik, hogy a régi keresztényeknél a megkoszoruzás nem volt általános, mert Justinus vértanu is megjegyzi apológiájában, hogy a keresztények nem használták virágkoszorukat. De valószínű, hogy később mégis elterjedt ez a szokás a keresztények között is, mert Minutius Felix, Tertullianus, Clemens, Alelaudráms és mások hevesen kikelnek azok ellen a keresztények ellen, akik az új házassagot megkoszoruzták. De amikor a pogány világ már végleg letűnt és nem kellett attól tartani, hogy a pogány szokások a keresztények között is lábra kapnak, mindenütt szokásba hozták a keresztények a jegyepár megkoszoruzását. Különösen a görög-keresztényeknél olyan jelentőségre tett

szert ez a szokás, hogy az eljegyzés napját „megkoszoruzás”-nak, az esküvő napját pedig „koszorunap”-nak nevezték. A görögöknél olajagalyakból készült ez a koszoru, de az előkelőknél ezüstből és aranyból készült, mint ma is találni még Oroszországban. Az ötödik századig a görögöknél a „megkoszoruzás” otthon történt, ettől fogva azonban ez a szertartás is a templomban folyt le.

(Egy asszony levele.) Egy asszony az utazása előtt így szólt férjéhez: „Kérlek, tedd meg nekem azt a szívességet s ne vaczakolj szekrényeimben és fiókjaimban, amint azt tenni szoktad. Ha valamit keresel, ird meg és én levélben pontosan megírom neked, hol van a keresett tárgy.” Ezzel nyugodtan utrakelt az asszony. Másnap eljött a feleség egyik barátjáné valami szabásmintáért. A férj, akinek persze halvány sejtelmé se volt arról, hogy hol találhatja meg, irt a feleségének és tőle kért fölvilágosítást. Postafordultával ezt a levelet kapta: „A szabásminta a kamara ajtaja mellett van. Ha ott nincs, akkor a varrógép skatulyájában van. Ella talán jobban tudja, hogy a zöld vagy a vörös skatulyában-e, azt nem tudom biztosan. Esetleg azonban hálósobánk ruhaszekrényének felső polczán találsz, ha jól emlékszem, baloldalt, de jó lesz, ha jobboldalt is megnézed. Ha itt sincs, akkor okvetetlen az előszoba íróasztalának alsó bal fiókjában van, mert ott szoktam szabásmintáimat tartani. De ne nyisd ki valamennyi csomót, egészen fönt kell lennie. Ambar talán mégis a jobb felső fiókban van. Mindenesetre azonban megtalálsz a szalonban vagy az ebédlőben. Ha itt se találsz, akkor okvetlenül a kis szalon kredenczének egyik fiókjában van. Utóirat. Most jut eszembe, hogy azt a mintát alkalmasint Anna hugomnak adtam kölcsön.”

(Történetek a háremből.) Bowell az amerikai konzultustület egyik tagja egy newyorki folyóiratban érdekes cikket közöl a háremről és azt írja, hogy a háremnek vasrácsai mögött titokzatos és sötét tragédiák mennek végbe, melyek olykor tulszárnyalják a rémregényekben megnyilatkozó fantáziát. Titkos levélváltások napirenden vannak a hárem szépei és egy-egy merészlelkű ifju közt. Ha aztán az ilyesmik kiderül, olesz lesz az emberélet. Bowell elmond egy történetet, melynek hőse egy fiatal francia diplomata. A fiatal előkelő ur halálosan beleszeretett a kairói pasa háremének egyik szépségébe, akit sőtája alkalmából pillantott meg. Néhány üzenetváltás után a szép leány levelet irt rajongó udvarlójának, hogy adott időben keresse föl a háremben, hova egy titkos ajtón nyer behozáttatást. Hiába próbálták lebeszélni, szerelme győzött józan belátásán és elment a hárembe. Soha többé senki sem látta viszont. És a diplomaták közül senkinek sem volt bátorsága fiatal kartársuk eltűnéséért magyarázatot követelni, minthogy a keleti törvények értelmében a hárembe való behatolást halállal büntetik és ez ellen senki sem emelhet kifogást.

SÖTÉT NAPLÓ.

— Orosz forradalmi kép. —

Írta: Ropsin V. Ford.: Szabó Endre.

34

Három órakor besötétül, meggyújtották a lámpákat. A tenger felől bög a szél. Csapkodják a hullámok a part köveit. Árviz.

Unatkozom. Amott kereszteteket látok, itt katonákat. Monostor és kaszárnya! Várom az éjszakát. Az éjszaka az én időm. A feledés és béke ideje.

Október 3.

Tegnap véletlenül találkoztam Petrovics Andrással. Megörült, szemei mosolyogtak. De nem jön hozzám közel. Óvatos, csak messziről követ engem.

Én nem akarok vele találkozni, nem akarok vele az ügyekről beszélni. Ismerem a szavait, a bölcs intelmét. Meggyorsítom lépteimet, befordulok egy sikátorba. De ő utól ér engem.

— Megjött, Zsorzs? Hál istennek...

— És erősen megszorítja a kezemet.

— Jerünk be egy vendéglőbe.

Mint mindig: nyöszörög az ütött-kopott zenélő orgona, alkalmatlanok a pinczerek. Nekem kellemetlen a dohányfüst, a vodka éles szaga, az étel, ital büze.

— Vártuk önt. Tudja mit, Zsorzs!

— Nos?

— Kerékvágásba kell vinni az ügyet.

Azt határoztuk. Sok a tenni való. Hallotta, hogy Ernát el akarták fogni? Meglőtte magát.

Rezeg a deres szakállkaja, öregesen pislog a szeme. Várja a feleletemet.

Szünet. Ő újra megszólal:

— Elhatároztuk, hogy önrre bizunk egy dolgot. A dolog nehéz. De ön megbír vele, Zsorzs.

Hallom őt, de nem hallgatom. Mintha valami idegen ember idegen dologról beszélné. Valamit rám akar bízni... De én nem akarok ölni. Mibe?

— És azt mondom:

— Minek?

— Hogyhogy? minek, Zsorzs?

— Minek ölni?

Nem értett meg; egy pohár hideg vizet tölt:

— Igyék egy kicsit; el van fáradva?

— Nem vagyok én elfáradva.

— Zsorzs, mi lelte önt?

Ő izgatottan néz rám és gyöngéden simogatja a kezemet, mintha apám volna. Én pedig már tudom, hogy én nem vagyok ő velük, sem Ványával, sem Ernával, nem vagyok én már senkivel.

Fogom a kalapomat:

— Isten önnel, Petrovics András.

— Zsorzs...

— Tessék?

— Zsorzs, ön beteg: pihenje ki magát.

Szünet. Aztán esendéskén szólok:

— Nincs semmi bajom; egészséges vagyok. De semmit én ezután nem teszek. Isten önnel.

Az utcán ugyanaz a sár, a folyón tul ugyanaz a hegyes torony. Minden szürke, nyirkos, kellemetlen.

Október 4.

Most már megértettem: nem akarok tovább élni.

Áticipeljem az élet terhét, csupa nehéz emlék nyugtató ólomsúlyával. Beteg a lelke s ezzel a beteg lélekkel keresek új hitet a világban? Istenben, emberekben? Miért, minek?

Az öntudatom, a magamba vetett hitem lassan kialudt, mint a méces, amelynek már teljesen elfogyott olaja. Semmi kedvem a hosszú haldokláshoz.

Ahoz az esztelen és vágasz nélkül való tusához, amelyben csak én lehetek a vesztes. Igaz, hogy nincs semmi veszteni valóm többet, de a tusa izgalma is untat. Nem várok és nem remélek semmit, meg fogok halni.

Nem gyötör, hogy milyen halállal. Eláll a szívverésem és mind elszállnak azok a gonosz álmok, amelyek meglöpják éjszakáimat. Csendbe pihenni akarok álmok és szürke, ködösen fázós reggelek nélkül. Nem jó felébredni, amikor egész éjjel a hideg láz gyötört.

Nem hagyok semmit magam után, amiért érdemes volna élni. Vonszolni a terhet egyik szűk sikátorból másik szűk sikátorba. Alacsony, ötét házak között, melyek oly idegenül merednek rám.

Az egyiknek eresze alatt megállok s nem megyek tovább. Nincs utam semerre s félek hátrahélni.

Meg fogok halni s amikor ezt ilyen bizonyossággal tudom, már a halál itt lakozik a szívemben.

Örömmel nyitok kaput neki, ő a világ igaz, egyetlen felszabadítója!

(Vége.)

SZINHÁZAK.

Csütörtök, 1909. május 13-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

Passo-Partout.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Georges Thurner. Fordította: Szini Gyula.

Személyek:
Régis Lyonel Odry
Régis Eugen Pethes
Régis S. Fáy Sz.
Régis Andrea György I.
Lambertné Lenkey H.
Helonin Jaqueline D. Ligeti J.
D'Altonwalne Aczél I.
Rigaut Henriette F. Dömjén R.
Couturier Aurélie Nagy I.
Lilas Suzette V. Molnár R.
Rafo Hajdu
Luzancy Mészáros A.
Obomel Garamszegi
Taupin Bartos
Valinche Somlay
Lambert Rózsabegyi
Egzin Gál
Muller Horváth J.
Couturier Arzén Kovács

Kezdeté 7/8 óraker.

MAGYAR SZINHÁZ.

A nagy czél.

Dráma egy felvonásban. Irta: Ifj. Ruttkay György.

Személyek:
Az apa Réthely
Az anya Bera P.
János Törzs
Anna Mészáros G.
Kati Marosi A.

Utolsó:

Régi jó idők.

(WHEN KNIGTS WERE BOLD)
Komédia 3 képben. Irta: Marlowe Charles. Fordította: Salgó Ernő.

Személyek:
Sir Guy de Vere Z. Molnár
Wrtde Papp
Barker Kormendy
Widdicombe Rátkay
Sir Brian Gere Zs.
Jamacson Vágó
Fotilebery Dobi
Waldgrawe báróné Bera P.
Eginton Rowena Háthory G.
Eginton Millicent Tóth I.
Eginton Marjorie Lóránt I.
Fotilebery Kata Császár K.
Jamacson Sarah Mészáros G.
Barker Alice Zala K.
Hímők Thuróczy

Kezdeté 8 óraker.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ.

(BUDAI SZINHÁZ)

Az álarczos bál.

Operá 5 felv. Zenéjét szerzte: Verdi. Szövegét olaszul fordította: Böhm Gusztáv.

Személyek:
Richard gr. Bejczy
René Réza
Amália Bojczyné
Pitka Albert Erzzi
Oekár Faluszy
Sámuel Vajda
Tom Föthy Frida

Kezdeté 1/2 8 óraker.

PARISIANA-ORFEUM

Szeresson-utca, a m. kir. operával szemben. Igazgató: FRIEDMANN A. Telefon 161-45.

Az előadás 8 óraker kezdődik. A világ COLBOR de VERY csodája

zongorán lövésekkel egy operettet játszik.

MABEL BERA

Newyorki Metropolitan Opera-House tagja.
Gray et Mo Carly amerikai excentrikusok.
"Obersteiner" nagy tiroli tánc és ének-csoport.

Paul Curra ventriloquist
Telsedo Sister kaliforniai táncművészek
Ch. Monteill jongleur-excentrique

Még 20 elsőrendű szám.

Jegyek előre válthatók a PARISIANA ORFEUM pénztáránál egész napon át.
A télikerben előkelő táncművészek fellépte reggel 5 óráig.

AMERIKAI PARK.

A TABERIN MOULIN ROUGE helyiségében előadás 11 óraker. Reggel 4 óráig nyitva. Elsőrendű táncmulatványok. — Belepódi 2 korona, amely a területre is érvényes. — A területre szóló belepódi ára 60 fillér. — Kapunyitás este 6 óraker.

M. KIR. OPERAHÁZ.

A bolygó hollandi.

Dalmü 3 felvonásban. Zenéjét és szövegét szerzte: Wagner R. Fordította: Ifj. Abrányi Kornél.

Személyek:
Daland norvég hajós Erdős
Senta leánya, Medek A.
Erik, vadász Fichler
Mari, Senta dajkaja N. Valent V.
Kormányos Déri
A hollandi Szimere

Kezdeté 7 óraker.

VIGSZINHÁZ.

Lupin Arzén.

Színmű 4 képben Irta: Croisset és Leblanc. Fordította: Adorján A.

Személyek:
Gournay Martin Szerémy Z.
Germainé Hegedusné
Kricsnov Szonya Varsányi I.
Charmerace nerczeg Tihanyi
Guerschard Hegedus
Charolais apó Vendrey
Beruard, a fia Sarkadi
Viktore Hraszthy
Boursin Bihari
Vizsgálóbíró Balassa
Rendőrbiztos Kazaliczky
Jean Bárdi
Marie Molnár A.
Irma Balizs
Firma Gyözö

Kezdeté 1/2 8 óraker.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Jánoska.

Fantasztikus és dalos vígjáték 3 felvonásban. Irta: Martos Ferencz. Zenéjét szerzte: Jakobi Viktor.

Személyek:
A nagymama Orley Fl.
Margit Harmath I.
Böske lányai Kosáry E.
László, Margit férje Szirmai
Jánoska Pényes A.
Kázmér Boross
Rozsika Lakos V.
Magda Csatai J.
Rozsás báró Papir S.
A tanár ur Fenyvessy
Kovács Dóme Csizsér

Kezdeté 8 óraker.

URANIA SZINHÁZ.

A jövő háboruja.

Kezdeté 1/2 8 óraker.

APOLLO-PROJEKTOR

Népszínház-utca 1-3. szám. Telefon 65-39.

Dráma a Riviérán.

Ágyúgyártás. — Leskefőlk. — A megvadult bika. — A kis doboz.

Lehmann ur nadrága. — Mag-nes bosszu. — Egy szegény leány-regénye. —

Motorosok verseny

Mónacóban.

Az előadások délután 6 óraker, vasár- és ünnepnap d. u. 4 óraker kezdődnek.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. WALDMANN IMRE, igazgató.

Női szépségek versenye.

LIANE DE LILLY
pályadíjjal koszorúzott szépség.

FÉDA DE FÉRARD
pályadíjjal koszorúzott szépség.

LILLY WALTER SCHREIBER
(Liliput kisasszony.) — A berlini Metropole-színházból.

La PAQUITA
tűkörtáncosnő.

CONCHAS. :: Mr. Stollson.
st. st. st.

Az előadás kezdeté 8 óraker.
Jegyelővétel 10-1 és 3-8. Telefon 93-38.

CIRKUSZ-BEKETOW

Városliget. Telef. 107-46.

Ma csütörtökön 1909. május 13-án délután 4 óraker Külön családi matinee. Fel helyarakkal ugy félnöt-tek mint gyermeknek részere. Estn 8 óraker nagy elő-adás. Mindket előadásban egyenlo nagy műsor.

ROYAL ORFEUM

ERZSEKET-KÖRUT 31. TELEFON 110-22

Ma és minden este 8 és fél óraker a bécsi

„HÖLLE“ szenzációs sikere folytán meg-hosszabbított vendégjátéka.

A „HÖLLE“ fenomenális német műsorának főbb számai:
Amor im Paneptikum Pan und Daphnis
Laszky A. Béla zenés játéka Mela Mars-sal a női fő-szerepekben. Die süßen Grisetten Operett. Falrengető bohózatok: Das Absteigquartir. — Das starke Stück. — Casanova.

MELA MARS új dalaival.

Azonkívül új magánzámokat adnak elő:
Rudolf Österreicher, Gisella Marion, Viktor Norbert stb. A HÖLLE műsorát megelőzőleg magyar rész: Ágyról-ágyra és Julcsa ugy van bohózatok. Solti Hermin és Boross Géza új kuplet Varjas Antal mint nemzetközi cigányprimas. Szombaton, május hó 15-ikén visszavon-hatatlannul utolsó bucsuelőadás.



RAKET.

Kezdőknek... 2.25, 3.25 frt
Haladókknak... 4.50
Jó játékosoknak... 7.-
Erős játékosoknak 9, 13.-
Versenyzőknek... 15-25

Sportszerű eladási mód!
Az összes ismert raket-típusok, több mint 50 féle, külön osz-tályban vannak egyenkint ki-téve. Minden darab a típus név-vel, számmal és olcsó szabott arral van jelezve. A típusokkal próbamozdulat végezhető.

Plöki és Haas,

tennis-, turistaság és va-dászati kellékek raktárába
Andrássy-ut 13. sz.
Raket-műhelyünkben Bosnyák József vezetésével javítások s hurozások angol iskola szerint.

RAKET.

Boros-féle tennis-könyv 75 krajczár.

KOVASZNAI GYÓGY-ARPA D FORRÁS

természetes alkalis sósgyógyviz. Gyomor- és bel-hurtnál, a légzőszervek hurutos bántalmánál, gyo-morégésnél és mint nyákaoldó elsőrangú gyógyviz. A seltersi, gleichenbergi és lunatschovitzki vizeknél hatásosabb. Főraktár: Wahlkampf és Öörög czégnél, Bpest, V., Zoltán-utca 11. Kútelezőség: Nagyvárad.

Royal szálloda

kerti étkezője

megnyilt.

Alkalmi vétel folytán kiárusítunk

Nagy selyem damast abroszt	darabját 1 frt 50 krért.
Nagy selyem damast szalvétát	„ „ 30 „
Vaszon női ingeket	„ „ 1 „ 05 „
Csipke függönyöket	„ „ párját 3 „ 30 „
Futó szőnyeget	„ „ méterjét „ 35 „
Tavaszi divat kelméket 120 cm széles	„ „ „ 68 „
Divat selymeket	„ „ „ 85 „
Mosó delmeket	„ „ „ 25 „
2 ágy és 1 asztal terítőt	„ „ 6 „ 50 „
200 Jaquard szőnyeg ujdonságot	„ „ 6 „ 80 „

Rosenberg és Quitt

VI., Király-utca 32. sz., sarok üzlet. Alapítottak 1895. évben. 2668

Kaman

korunk elismert legteké-tesebb cipője urak, höl-gyek és gyermekek részere

Hygienikus, elegáns, sikkes és tartós.

Telefon: 112-66. FŐRAKTÁR:
VAS ANDOR
Budapest, VI., ker.,
Andrássy-ut 17. sz.



EDISON

Mozgófénykép Vállalat
VI., Nagymező-utca 21.

Első előadás hétköz-nap d. n. 5 óraker.
Vasár- és ünnepnapo-kon d. n. 3 óraker.
Utolsó előadás ke-zdeté 11 óraker.

Szenzációs ujdonság!
Műsoron kívül:
páratlan hatású éne-kes és zenés mozgó-fénykép a világ leg-elsőrangú művészei közreműködésével.
Minden órában változó műsar.

Helyárak:
Főhely 1 K., I. hely 50 fill., II. hely 40 fill., III. hely 20 fill., Gyermkeknek félár.

Mozgófénykép-vállalat tulajdonosok figyelmébe
Megjelent 150.000 méter ujdonságot tartalmazó legújabb kép- (film) árjegyzékünk. Kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 64-20.

Heti műsor:

1909. május hó	M. kir. Operaház	Nemzeti Színház	Vigszínház	Király-Színház	Magyar Színház	Urania	Fővárosi nyári Színház (Budai Színház)
14 Féntek	Romeo és Julia	A bunda	Vigyázz a nőre!	Jánoska	A szerencse fia	A jövő háboruja	A csókkirály
15 Szombat	Carmen	A bunda	A cornevillei harangok Tatarjárás	Jánoska	Hivatalnok urak	Az Országos Szin-művészeti Akadémia nem tart előadást.	A szultán
16 Vasárnap	A tévedt nő	Passo-partout A bunda	Lupin Arzén	Tánczos huszárok Jánoska	A császár katonái A nagy czél Régi jó idők	—	Bob hercege A szultán

Huzás jövő héten május hó 19. és 21-én.

TÖRÖK

Megrendeléseket postafordultával kérünk.

TÖRÖK

Központ:
IV., Szervita-tér 3/c.

Fiókek:
Váci-körút 4. sz.
Teréz-körút 46. sz.

3/4 sorsjegy 12.— ker.
1/2 sorsjegy 6.— ker.
1/4 sorsjegy 3.— ker.
1/8 sorsjegy 1.50 ker.

Török A. és Tsa bankház r. t. Budapest. — Legnagyobb sorsjáték-üzlet.

Magy. kir. szabadalm. WIESEL-fele "kizárólag kaphatók"

jégszekrények

Wiesel Adolfnál, BUDAPEST, V., Váci-körút 47. (Podmaniczky-utca sarkán.)
Ugyanott fűrdőkádák, szob. fűtőkészülékek olcsón kaphatók. 27176

Árjegyzék ingyen. Telefon 91-20. Cégem a tavaszi vásáron részt vesz.

CSIZ

a kontinensen a legnépszerűbb Jód-brom gyógyfürdő. A meg-
lepő gyógyeredményekben ne-
vezetes szerep jut az ásványvíz
nagy radioaktivitásának,
melyet Lengyel Béla egye-
tlen tanár legújabb vizsgálatai
felfedeztek. Megnyitás május
1-én. Számos elsőrendű bérház,
szanatórium, gyógytár, zongora,
kávéház, lawn-tenisz, tomo-
lak, kirándulások. Vasút állom-
ás, posta, távirtda helyben.
Hivatalos orvos Kallós Jenő
dr. Katonatisztok, állam-
hivatalnokoknak elő- és utó-
fényben 50 százalék kedvez-
mény. Prospektussal szol-
gál a fűrdőigazgatóság. Az
ásványvíz rendelkezhető használati
unsátsággal a fűrdőigazgatóság-
nál és EDESKUTY L. főelár-
sítónál Budapesten.

Óriási feltűnést
kelt újonnan átalakított üzlethelyiségével

DÓCZI M.

Magyarország legnagyobb cipőraktára
Budapest, VII., Rákóczi-ut 10. sz.

Ajánlja legújabb divatu és kitűnő minőségű, saját
készítési magyar, francia és amerikai formájú
férfi-, női- és gyermek-cipőit.

A már 24 év óta a kerékpár-
világot uraló eredeti angol

Medical Premier és The Champion

kerékpárokat dupla harang-csapágy-
gal és szabadonfutóval, 3 evi jót-
állással, minden árfelemelés nélkül
szigorúan az eredeti gyári áron
havil 13 és 15 koronás részlete-
re adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

egész világon létező összes kerékpárhoz külső és belső
gumikat, csapágyakat, lámpákat, pedálokat, láncokat, konu-
zokat és csereket óriási fogalmunk következtében melyen
a szállított anyagok 30% árcsökkentéssel szállításunk vidék-
eredeti gyári áron 30% árcsökkentéssel ro is bérbevé

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpár és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII., József-körút 41. szám.
Fiókázatok: Baross-tér 4. és Buda, N., Margit-körút 6. sz.
Nagy árjegyzékünk 1000 képpel kerékpár
és alkatrészekről ingyen és bérmentve.

Gärtner Agoston
Budapest, Wurm-utca 3.
Mindennemű izzó- és Wolfram-lámpák,
valamint villamos felszerelési cikkek.
Telefon 95-33. Telefon 95-33.

Női cipők:

Zergebőrből fűzős, gombos v. pántos félczipő	Kor.	5.00
Ugyanaz barna zergebőrből		6.00
Szevrobőr félczipő, fekete 7.00, barna		8.40
Zerge- v. borjubőr, fűzős, ozugos v. gombos		7-8
Ugyanaz barna zergebőrből		8-9
Boxbőr, fűzős v. ozugos 8.50, gombos		9.-
Francia sevro, fűzős v. ozugos 9.50, gombos		10.-

Férfi cipők:

Legfinomabb amerikai cipők box v. sevro- bőrből, párja		15.-
Zergebőr fűzős félczipő 7.80, barna		8.90
Szevrobőr v. lakk-félczipő 9.60, barna		10.60
Barna bagaria v. zerge fűzős v. gombos		9-10
Borjubőr fűzős vagy ozugos		8.-
Amerikai boxbőr, ozugos 9.50, fűzős		10.-
Francia sevro, ozugos v. fűzős 10.-, gombos		11.-

NAPOLEON

írta FODOR SÁNDOR prof.-katonak. Elő-
szót írta MARCZALI MENRIK. Ára:
negyedruvó albumulaku díszes kiadásban
fűző 8 K. Ugyanaz, díszesen bekötve 10 K.

Magyar nyelven most jelenik meg először ennek
a csodálatos embernek a története. Mindvégig
rendkívül érdekes és tanulságos olvasmány a
felhőteknek éppen úgy, mint az erősebb ifju-
ságnak, mert Napoleon életpályája a legszebb,
a legérdekesebb és a legtanulságosabb történe-
tek egyike. — A könyvet 16 melléklettel Meissonier,
Delarocbe, Veresceagin, Gerard stb. képei díszítik.

SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSA
BUDAPESTEN, VI., ANDRÁSSY-UT 10. SZ.

Nemi betegségek

alapos, gyors és gyökeres gyógyításra férfiak-
nál és nőknél a fogfalkozás zavarása nélkül
legjobb ajánlunk bevált lelkifigyelmező és
nagy gyakorlaton alapuló gyógyszermedicinát fogva

Dr. GARAI szakorvos, rendelő-intézetét
Budapest, Andrássy-ut 24.

GYÓGYÍT: húgyszervi, hólyag, nemi és bőr-
betegségeket, a testi sebeket és bajokot (syphi-
lis), az omlékos utóéletvezeményeit, magom-
lást, elgyengült férferőt (impotencia) mindenféle
női bajokat, fehérlőlyást stb. Eredményes gyógyít-
ás feltétele nélkül tovább is. Tűkötéses biz-
tosítva. Rendel. d. e. 10-től d. u. 4-ig, este 7-8.

A souterrain-helyiségben engross-eladás.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Videki megrendelésekre
nagy gond fordítatik. :: ::
Külön postaszállít.

Raktár: 50.000 pár.

Nem megfelelő árut
kiszéreggel
bocsoródk.



ÉVŐESZKÖZÖK
EZÜSTBŐL ÉS ALPACCA EZÜSTBŐL,
DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK
A LEGELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN EKSZERTELEPÉN
BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 29. sz.



VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDÍTOK.
ÁRJEGYZÉK 2000 PÁRVAL BÉRMENTVE KÜLDETIK.

Heveny vagy idült
bujakór - bántalmak

egy görvéllykór, borbajok, rheuma, (Izzag, fekélyek stb.) s
a remlott vértől származó egyéb bajoknál, mint migrigya-
ganat, rheumatizmus, a száj, gége gyenyedése, daga-
natok, onosis, tehetetlenség és mindenféle szerzett vagy
örököt bujakóros bántalmak esetében, a legmerőzöttébb s
minden gyógykezeléssel dacoló betegségből biztos és gyö-
keres gyógyulást nyújtanak.

Dr. Oliver vértisztító piskótái
melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia
által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül
vannak engedélyezve.

Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb orvo-
sok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító azért és
már számos kitüntetésben részesült.

Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 5.50 kor., egy
nagy doboznak 52 darab tartalommal 11.— kor. Minta és pro-
spektus rendelkezésre áll.

**Raktár: Török József gyógyszerháza Budapest, Király-
utoza 12. és Andrássy-ut 22. szám.**

Polgár Sándor
Magy. kir. szabad. nyelvi
orvosi mű- és kétszeres
Budapest,
VII., Erzsébet-körút 50. sz.

Ajánlja duzan felszerelt raktár-
rá saját gyártmányu orvosi,
sebészeti és betegápolási
tárgyakban.

Saját gyártmányu magy. kir.
szabadalmazott Polgár-féle

sérvkötő,
haskötő, görvőer elleni gummi-
harisnya, orthopedial készüle-
kek, műlábak és kezek stb.

Valódi franciaia különlegeségek
F. Bergerand filspárisi gyárból
Részletes képes árjegyzék
ingyen és bérmentve.

Hamisítás ellen véde
16202. szám alatt.





KISS szerencsésége NAGY



Szorgalom, munka, leleményesség és takarékoság hosszú idő alatt segít pénzhez, de gyorsan, váratlanul nagy vagyonra szert tenni csakis nagy szerencse, nagyobb nyereség útján lehet. Ezért vesz a legtöbb ember sorsjegyet, mert ezáltal **állandóan reménye van**, gyorsan meggazdagodni.

Különösen a magy. kir. szab. osztálysorsjegyek kedveltek mindenütt, mert a kibocsátott 110.000 sorsjegy közül 55.000 nyer, tehát **biztosan minden második sorsjegy. A nyereségeségek páratlanok, nincs a világon sorsjáték-tervezet, mely ily szolid és kedvező volna.**

Ugy a kibocsátásnál mint a húzásnál a m. kir. kormány gyakorolja a felügyeletet és ellenőrzést, ez az oka, hogy a közönség **teljes bizalommal van az osztálysorsjegyek iránt.**

A szerencse kiszámíthatatlan! Véletlentől függ sok ember boldogsága! Mindenkinél életében voltak és vannak pillanatok, mikor szerencséséjét, boldogságát megállapíthatná! Talán az itt közölt névsorban levő saját neve, vagy más önnek kedves név melletti sorsjegyszám egy nagyobb nyereséggel lesz kihuzva már a legközelebbi húzásokon.

Kisérelje meg szerencséséjét nálunk, mert

KISS szerencsésége NAGY! KISS KÁROLY ÉS TÁRSA

bank részvénytársaság, a magy. kir. szabadalm. osztálysorsjáték főelárusítóhelye.
Központ: Kossuth Lajos-utca 13. Fiók-üzletek: Rákóczi-ut 55.

Hogyan hívják?

Ezen szerencseszámok csakis nálunk kaphatók:

Adél	73215	Cristian	56393	Ferdinand	54742	Izor	100963	Manó	2310	Róland	100658
Adolf	8522	Cornelia	106930	Ferenc	22163	Izso	40591	Marcell	2403	Rozália	30669
Adorján	97473	Constant	29643	Flóra	102148	Jakab	90688	Margit	102701	Rozina	50455
Adrienne	57507	Clement	4406	Flórián	21375	Janka	108386	Mária	50603	Rudolf	106038
Agnes	40640	Clarissa	108018	Flóris	73313	János	27394	Mariska	102157	Salamon	44717
Agost	102215	Césár	80133	Fodor	108104	Jenő	8300	Márk	20068	Sámson	22250
Agoston	8255	Cecilia	13281	Franciska	59551	Jolán	31295	Magdolna	29845	Sámuel	21526
Akos	23141	Carolina	107657	Frida	90806	Józsa	107480	Márton	56956	Sándor	102278
Aladár	87358	Camilla	8389	Frigyes	82604	József	65972	Máté	101132	Sarolta	19111
Alajos	96069	Daniel	17026	Fülöp	102186	Judit	34618	Malvin	27181	Sebestyén	82120
Albert	98649	David	60999	Gábor	22965	Juli	107239	Matild	93673	Simon	106059
Alfons	95016	Demeter	51484	Gábriel	75018	Károly	108111	Mátyás	43170	Stefánia	27117
Alfréd	102105	Demján	99755	Gáspár	23148	Kálmán	67629	Melinda	106172	Szaniszló	90314
Alice	684	Dénos	57543	Gedeon	75001	Kamill	9810	Menyhért	27106	Szeréna	102160
Amália	82105	Dezso	33803	Gergely	48149	Karolin	78187	Mici	72796	Szidónia	8241
Ambrus	63453	Domokos	91301	Gertrud	33892	Károly	108111	Mihály	107474	Szilárd	32465
Andor	94220	Dóra	53562	Géza	63458	Kázmér	16604	Miklós	89620	Tamás	58104
András	96578	Dorotya	102136	Gida	108303	Katalin	90801	Miksa	73375	Taszió	10105
Anna	91345	Döme	90726	Gizella	14742	Kelemen	13672	Milán	90076	Teofil	70476
Antal	58138	Dömötör	107461	Gottfried	90712	Klára	90847	Mór	106170	Teodor	102487
Antónia	90710	Eberhard	21058	Gusztáv	13275	Klára	90847	Nádor	19759	Teréz	196038
Aranka	37469	Edith	108381	Gyárfás	39468	Klára	90847	Nándor	107163	Terka	29431
Armin	78233	Ede	73330	Guidó	91032	Konrad	54793	Natalia	102711	Tihamér	88377
Arnold	95022	Eduard	80854	György	20196	Kornelia	90689	Náthán	33816	Tibor	102109
Aron	20551	Elek	78235	Győző	107027	Kornél	108384	Néll	64248	Titusz	60983
Arpád	78229	Elemér	57211	Gyula	39772	Kristóf	21647	Neszi	50456	Tivadár	50574
Arthur	6454	Eleonóra	83813	Gyuri	102230	Krisztina	102271	Netti	616	Tóbiás	107282
Attila	65958	Eliás	439	Hedvig	94222	Lajos	91000	Nina	108073	Tódor	27370
Augusta	8216	Ella	79331	Heléna	95017	László	81046	Olga	67635	Ulrik	60134
Aurél	94224	Elvira	107155	Henrik	107245	László	81046	Olivér	83807	Urban	106787
Balass	13623	Eiza	12717	Hermann	8102	Lénárd	21507	Orbán	102101	Valentin	99664
Bálint	78224	Emanuel	37781	Hermína	22957	Lenke	24195	Oszkár	103024	Valéria	34083
Bándi	39757	Emil	4220	Hubert	102133	Leó	107476	Ottó	23121	Vendel	107549
Barnabás	102104	Emilia	65052	Hugó	106154	Laura	32051	Ódón	94283	Verona	106107
Beatrix	38900	Emma	107244	Ibolyka	99963	Leontin	56338	Ottó	79323	Viktor	86841
Béla	8274	Endre	74130	Ida	29749	Leonora	39743	Pál	10.986	Viktor	90545
Benedek	4205	Erna	95346	Ignác	66918	Lidia	75009	Paula	73386	Viktória	41625
Benjamin	108108	Ernestin	13163	Ilka	2340	Lina	102114	Péter	74134	Vilma	87536
Bernát	22211	Ernő	79841	Ilka	21354	Livia	8224	Piroska	9812	Vilmos	107175
Berta	60111	Ervin	71111	Ilma	13643	Lorándt	45192	Pista	20056	Vince	67684
Bertalan	14769	Erzsébet	68002	Iona	102235	Lipót	56073	Pongrác	67698	Walter	24799
Bertold	34233	Etel	107250	Imre	100953	Lőrinc	94904	Rafael	107497	Wladimir	3138
Blanka	479	Eugenia	107479	Iren	17012	Lucia	10174	Ráchel	54402	Zoltán	79344
Bódog	88059	Eva	9807	Irma	8391	Ludmilla	99967	Regina	73317	Zseni	67625
Boldizsár	102195	Fabián	37783	István	487	Lukács	60121	René	51335	Zsigmond	102223
Borbála	8357	Fanni	39442	Iván	90672	Ludvig	102745	Rezső	24782	Zsófia	170484
Boriska	95346	Felicia	29482	Ivor	32068	Lujza	17041	Richard	50474	Zsuzsana	107484
Böske	93671	Félix	37790	Lzabella	39493	Magda	90538	Róbert	21051		

A szives megrendeléseket postafordultával kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adjuk!

Az I. osztályu sorsjegyek

árak:

- Nyolczad . . . 1.50 korona
- Negyed . . . 3.—
- Fél . . . 6.—
- Egész . . . 12.—

húzása:

május 19-én és 21-én.

MEGRENDELÉS.

KISS KÁROLY és TÁRSA bank részv.-társ
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Sziveskedjék nekem a XXIV. sorsjáték I. osztályára a _____ sorsjegyet, hivatalos tervet és húzás után hivatalos nyereségjegyzéket küldeni.

— A sorsjegy árát: —
kor.
all.
(A meg nem felelő módot sziveskedjék átírni.)

Pontos } Név: _____
cím: } Lakhely, utca, házszám: _____
Utolsó posta, (megye) _____

Jegyzék

a XXIV. magy. kir. szabad. osztálysorsjáték 55.000 nyereségeiről, mely a 110.000 sorsjegy közül ki lesz sorolva 6 hónap alatt.

Legnagyobb nyereség

1,000.000 korona

(Egy millió korona).

	Korona
1 jutalomdíj	600000
1 nyereség	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
5 " "	30000
3 " "	25000
8 " "	20000
8 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
803 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40
55000 nyer. és jutalom	H 14,459.000

nést
lyiségével

M.

zipóraktára
ut 10. sz.
minőségű, saját
formájú
k-czipőit.

Kor.	5.80
zipó	6.60
...	8.40
bos	7-9
...	8-9
bos	9.-
...	10.-
...	15.-
...	8.80
...	10.60
...	9-10
...	8.-
...	10.-
bos	11.-

ss-eladás.
börmentve.



Imak

fekélyek stb.) a
nt mirigyda-
dósei, daga-
le szerzett vagy
csörgőzöttebb a
stos és győ-

biskótái

osi akadémia
ban egyedül

kválóbbs orvo-
szítós azért és
it.
5.50 kor., egy
Minta és pro-

Sándor

szabad. nyert
és kőszerezés
pest,
l-körut 50. sz.
felazertt rakta-
mányu orvosi,
b-kegápolási
kötés.

r elleni gummi-
pedial kézzel-
és kezek stb.
különlegességét
is párisi gyárból.
es arjegyzés
börmentve.

védve

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges pótt betűből 4 fillérrel, kompakt betűből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges pótt betűből 4 fillérrel, kompakt betűből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények
Használtak és újak, rendkívüli olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V., Balvány-utca 6-C. 28

Pénzt azonnal
butorra, zongorára, koscsikra, varrógépekre, kerékpárookra, kereskedelmi cikkekre, melyeket utólagos díjfizetéssel legjutányosabban bizományba beraktározunk. Tauber Armin és Társa, VII., Baross-tér 18. Telefon 97-66. Üzletünk máshol nincs

20,000 rózsafa
magastörzsi kapható
Novák János szőlőtelepén
Székelyhid Argyezék bérmentve.

Kalarabét
kárfiolt, cukorborsót, kelkaposztát, ugorkát, fejesalutát, hónapos retket, zöldhagymát postakosaránkint 280 fillérért. Ismétlődőknak előnyárjegyzeket küld Gyümölcskivittel Csongrádról.

Korai főzeléket,
cukorborsót, kalarabét, ugorkát, kárfiolt, új burgonyát, fejesalutát, zöldhagymát, kelkaposztát, hónapos retket postakosaránkint 320 fillérért. Ismétlődőknak árengedmény. Szabó, Csongrádról.

Fajborokat
felöltséggel kölcsönhardóban hektoliterenkint 32 koronájával szállítja Gyümölcskivittel, Csongrádról.

Méhészet.
1780 négyszögöl beltelek Apoz (Hevesm.) 500 termő gyümölcsfával, kis lakással, méheselek, pavilonok és duzokban 500 kaptárral, 120 élő méhesaláddal, teljes felszereléssel és egy szőlőfölddel, 552 négyszögöl, összesen 12000 koronáért eladó. — Bővebbet Némody Béla tulajdonosnál, Aszód. 5763

Előkelő
Városi pénzüzetet köztisztviselői megbizottakat keres köztisztviselői törlesztéses kölcsönök propagálására oly városokban, hol közhivatalok vannak. Kik megbízást vállalni hajlandók, kéretnek teljes névvel és állásmegjelöléssel ellátott ajánlataikat "Törlesztés" jellegre a kiadóhivatalba küldeni. 5762

Elegáns
egyemeletes villa a farkas réti villamos közelében, hat és háromszobás lakással, minden elgondolható kényelemmel berendezve, 4865 négyszögöl terület, nagy park, 64.000 frtért azonnal eladó. Huszár lakás, üzlet, ingatlan forgalmi irodája, Zrínyi-u. 1. Telefon. 5671

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123.
Telefon 62-30.

Pénzszekrények
és amerikai iróabutorok, használtak és újak rendkívüli olcsó áron szállít Hirsch és Társa Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 19. sz.

Olcsó
villatellékek a Mártonhegyi úton, 4454 négyszögöl, a 20 korona, Orbánhegyen 9199 négyszögöl a 18 korona, Sasadon (Sashegy alja) 2522 négyszögöl a 6-12 korona, Szépvölgyben 7178 négyszögöl a 3 koronájával. Bővebbet: Huszár lakás, üzlet, ingatlan forgalmi irodája, Zrínyi-utca 1. Telefon. 5760

Kárpitos nyergesek
részére mindennemű kellekek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv. társ. Nagymező-utca E. 46.

Neu Samu és Fia
szállítóeszköz és gépgyár, kir. országos fegyvertel. **VÁCZ.**
Gyárt: mindennemű fa- és vastalicskat, kő- és kézkocsit, szerszámokat, emelőgépeket, kettős áttétellel, fűzfűrészeszaktalokat kerti és locomobilfeeszkendőkét stb. stb.

Budapesti raktár és iroda: **VI., Gyár-utca 23.**
Telefon: 161-27.
Kérjen árajánlatot!

Spóra-féle
világhírű klattani dísz- és óriásszegfűk.
Kittüntetve: Praga, Bécs, Lyon, Antwerpen, Amsterdam, Hamburg, Frankfurt a M. legmagasabb kitüntésekkel.
10 darabonkint
Elite választék 20 kor.
Külföldi és reklám mintafajok 20
Óriási szegfű 10
Dísz-szegfű 5
Kerti szegfű 2.50
Arjegyék ingyen bérmentve

Fr. Spóra
szegfűkivitele
KLOTTAU, (Csehország)

Stenográfia
Rákóczi-ut 69. sz. Magyar, német gyorsírás-oktatás. Ingyenes gépirás-tanítás az összes rendszerű írógépeken. A „Stenográfia” Országos Gabelsberger gyorsíró- és gépiró-iskolában havonta új magyar, német gyorsírás, gépirás, kereskedelmi és sokszorosítási tanfolyamok nyílnak. Levelező és vitairási tanfolyamok. Okleveles gyorsíró- és kereskedelmi iskolai rendes tanárok. Az intézet sokszorosító és másoló irodája elvállal mindennemű írás és diszmunkák elkészítését és sokszorosítását, A „Kalligrafia” szepirási osztályában fényesen bevált gyakorlati módszer következtében minden esetben sikeres szepirás-oktatás. Mérsékelt tandíj. Beiratások naponta kizárólag Rákóczi-ut 69. I. em. Nem tövesztendő össze hasonló hangzású iskolákkal. Kérjen tájékoztatást. 288

Jogi,
politikai szigorlatokra, alay- és államvizsgákra továbbá ügyvédi vizsgákra, ugyszintén államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Dr. Kállay Zoltán jogi szeminariuma, Bpost, IV., Magyar-utca 3., III., em. 6. (ezelőtt VI., Rézsa-u. 44.) Nö távesze össze más hirdetéssel. 661

Vasbutor.
Rézagy 35 ftt, gyermek-ágy 11, összecsuksukható vas-ágy 5, ágybetét vaskeretű 5.50, fakeretű 3.50, rézgarnis 2.50. Összecsuksukható tábori ágy aczélsodronnyal 8.-, sodronnyonlat kerítést, vaskaput legolcsóbban szállít Hicker Gy. gyára Holl-utca 3/E. Telefon 22-66. 26975

Parlamentari
gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíróiskola. Díjtalan gépirás-oktatás, magyar, német fogalmazás. Kereskedelmi akadémiái tanárok által oktatott szaktanárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Ivan 1868-ban. Biztos állásközvetítés. Nyitva szeptember 1-től július 1-ig. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10. sz. előbb Gyár-utca 4.) Czimre vizsgázzunk! Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezékektől s más hirdetéinket utánzó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64-68. Beiratások egész napon át. 28944

+ Soványág +
Az egyedüli eredménytől kísért háziszert a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek koblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jóallást. Vércsegenység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszert. Kittüntetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 ftt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1.

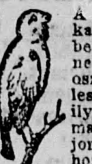
BUTOR
30% megtakarítás!
Régi Butorszalon
Budapest, Ferenciek tere 3 főlelelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknak mahagoni és palisander butorok, uri szobák, angol börgarnitúrák és szalonbutorok, keleti — szőnyegek, csillárok. — Telefon 82-13.

Hurutos
bántalmak hatásos és kellemes gyógyszere a Réthy-féle cukorka, melyet prometofülből készít Réthy Béla gyógyszerész Békés-Csabán. Gyógyszertárban kapható. 26796

Pénz-szekrények
újak és használtak, valamint kazetták és másolópérek legolcsóbban csakis Spitzer M. és Testvérenél. Budapest, VII., Dob-utca 16. sz. (Király-u. 13.) Gózdudvar kaphatók.

Hajfestő-fésű.

egyszerű fésülés által fest ősz vagy vörös hajjal valódi szökere, barnára vagy feketeire! Teljesen ártalmatlan! Ezekig használatát! Ezek használatában. Egy darab ára 3 korona. Egy SCRÖLLER, Wien, III.E. Krieglbergasse 6. Számos elismerő-és köszönetlevelel.

Magyar harzi kanári-tenyészde Debrecenben.

A ki egy énekes harzi kanarit veszen, életében soha ennél jobbat nem veszen, mert eloszlik ott a bu és vig lesz a ház, hol egy ilyen sárgatollú kis madár larmáz. Forduljon tehát bizalommal hozzám mindenki, aki a szép énekes kanarit szereti, megmondom a címet is, hogy könnyen megjeljenek Debrecenben lakom és kanarit nevellek. Agoston Istvánnak nevével Magyarországra a hazám, 26. szám alatt lakom a Peterfia úton, énekes kanarik darabja 7, 8, 10, 12 forint. Tenyészésre alkalmas nőstények darabja 2 ftt. Szállítás a legnagyobb hitegben is gondosan csomagolva történik. Arjegyék és ápolási utasítás a gyűve. A legnagyobb tenyészde és szotkúldési intézet.

Klattai
óriási és dísz szegfűk
Kerti szegfű ... K 2.50
Dísz-szegfű ... K 5.-
Óriási szegfű ... K 8.-
Dísz virágok ... K 16.-
Amerikai remontans szegfűk.
Modern óriási virágu újdonságok — K 15.-
Angol prima nagyvirágu pelargonium új fajták ... K 5.-
újabb fajták ... K 7.-
legújabb fajták ... K 10.-
10 darabonként.
Czim:
Rosarium in Zámlekaubel Klattau (Böhmen.)
Katalogus ingyen.

A legelőnyösebb részletfizetésre
zongorát,
pianinót,
czimbalmot,
hegedűt
középönbeni áron a legújabb rendszerű
bankhitel
úján kizárólag csakis
REMÉNYI
negy magyar hangszertelepén
Prospektus és Arjegyék ingyen. 616
Budapest, Király-u. 58.

RÉTI JAKAB IMRE
műasztalosnál
kaphatók a legjobb
BUTOROK
legjutányosabban.
Finom sima angol butorok szép választékban. Minta-raktár s megrendelési hely Kazinczy-utca 2., I. em. Mindig nyitva esti 8 óráig

Kocsli árucarnok
VII., Rákóczi-ut 72. sz. Magyarország legnagyobb kocsli raktára Arjegyék ingyen és bérmentve. 26898

Elsőrendű vadonataj

Singer női varrógépét 27 forintért karikabajtó 40 forintért. centrumbint 45 forintért, iparogépeket igen olcsón 5 évi jótállással szállítok, vidékre arjegyék ingyen. Krausz Henrik varrógépgyári raktára Budapest, IV., Veres Pálnó-u. 40. fűsz 5. Vizsonteladókna arendem

Brilliantot,
aranyat, ezüstöt, ókszeret és réglőgepet veselek és eladok. Kérésér ökszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95-48. —

Jó és olcsó nyaraló és üdüldhely:
Lőcse szab. kir. városa. Szepesvarmegye székhelye; 573 méter magasan a tenger szine fölött, a városban és a város körül szép sétányok, 1-2 kilométernyire fényesüdüldök környezve, teljesen portalan, ózonos levegővel; kitünő forrásvíz-vezetékekkel, villamos világítással, kikövezett és csatornás utcákkal és kertekkel; jó és olcsó élelmözéssel, könnyű közlekedéssel, kellemes szórakoztató és kirándulósomszédhelyekkel. Az odautazás és ott elszállásolás körülményeiről tüzetes felvilágosításokkal szivesen szolgál a város rendőrkapitánya.

Ingóságokat
értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárta a Szentkirályi utcából. Készpenzeiölgelleg beraktároz bármilyen ingóságokat, berendezéseket mintaszertű raktárba csekély díjazásért értékesítés céljából vagy anélkül. Telefon 110-08. 9984

Modern
urasági butorok alkalmi vétele és eladása
háló, ebédlo, szalon, uri szoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas-és rézbutorokban.
GROSZ SANDOR és Társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. szám, ezelőtt Gyár utca. Telefon 14-09.

Zalogozédulákat
veszek. Elzalogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. 726
SCHILLER IZIDOR
ékszerkereskedő
Budapest, Sip-utca 8. szám.

Pénzt, rögtön
butorra, zongorára, varrógépre, kereskedelmi áruira, melyeket legjutányosabban bizományba beraktároz
Tauber és Társa
VI., Nagymező-utca 25. sz.

KWIZDA-FÉLE FLUID
Kigyó-védlegy.
Turista-fluid.
Eg bevált aromatikuss becsüszülés és inak és izmok erősítésére és edzésére. Turisták, kerékpárosok, vadászok és lovasok által sikerrel használva elő-és utóerősítésre nagyobb turák után.
Egész üveg ára K 2.-
Fél üveg ára K 1.20
Kwizda-féle Fluid
Valódián kapható a gyógyszerárakban. — Főraktár: T8. Út József gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12., Andrássy-u. 26.

INGYEN
DRÁGABB, MINT MÁLKUNK RENDELT FÉNYKÉP
NAGYTASOK
MONK EGY ÉLET NAGYSÁG KÉPET 5 KORONÁÉRT DÍSZES PASZPARTUVAL 55-68 CM. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA. SZÍNES
OLAJKÉP
ÁRA 10 KORONA. KÖPVISELŐK MINDENKÉPP ELVÉTELEK.
SZAVATOSSÁG
MINDEN IRÁNYBAN RAFAEL PÉNTESZETI MŰTEREM BUDAPEST, VI. RÖTTENKÖLÉP-0-60 KÖNYVTÉVE 20 HÓDOLM PÁRSI NEVEZTETŐZI KALASZÁRSON DÍSZALVÉL: KEZESZITEL B. ARANY-ÉREZÁMBEL.